

Grønn

Kde cesty končí a pohádky začínají

Studie k Diplomové práci
BC. Mikulas Ott
AT Fingerová Grohmannová

Grønn

Úvod

Slovník pojmů

Průzkumy

Důležité osobnosti

Co je CZ?

CZ jsou chráněné krajinářské oblasti

CZ jsou přírodní parky

CZ je přirozená vegetace

CZ jsou koridory

CZ...

Myšlenka

Co je Grønn?

CZ jsou turistické trasy

Podobné projekty

Problémové úseky

Geomorfologie

Geomorfologické úseky

Karlovarská vrchovina

Plzeňská pahorkatina

Brdská oblast

Středočeská pahorkatina

Českomoravská vrchovina

Brněnská vrchovina

Západní Vněkarpatské nížiny

Vídeňská pánev

Slovensko-moravské Karpaty

Zvýšení rekreačního potenciálu

Drobná architektura

Zastávky

Zlepšení dopravní infrastruktury

Napojení na evropské turistické trasy

Definovat hodnoty ochrany krajiny

Umožnit vypouštění zvířat do volné krajiny

Celistvý zelený pás bez přerušování

Ohrožené druhy v Česku

Ekodukty

Podobné projekty

Biomy

Zastavěnost

Grønn

Koncept

Příběh

Rozdělení + hodnocení

Úsek Úhlava

Úsek Blanice

Úsek Morávka

Koncept krajiny

Úsek Úhlava

Úsek Blanice

Úsek Morávka

Grønn

Úvod

Slovník pojmů

Biocentrum: Jde o klíčové místo v ekosystému s vysokou biodiverzitou. Biocentrum je důležité pro udržení biologické rovnováhy v daném prostředí a podporuje různorodost živých organismů.

Ekotop: Tento pojem označuje určité specifické přírodní prostředí, které má své unikátní charakteristiky, jako jsou klimatické podmínky nebo typy rostlin a zvířat, které zde žijí.

Glamping: Je to forma kempování, která kombinuje tradiční zážitek z kempování s moderním komfortem a luxusem. Nabízí větší pohodlí a vybavení, než je běžné u klasického kempování.

Habitat: Tento termín popisuje přirozené prostředí, kde žijí konkrétní druhy rostlin nebo zvířat. Zahrnuje faktory jako jsou klima, terén, a dostupnost potravy a vody.

Biomy: Biomy jsou rozsáhlé ekologické oblasti na Zemi, charakterizované určitým typem klimatu a specifickými rostlinami a živočichy. Příklady biomů zahrnují deštné pralesy, tundry, savany a pouště.

Adaptivní management: Přístup k řízení a plánování, který zahrnuje pružné strategie a postupy umožňující rychlou reakci na měnící se ekologické podmínky.

Biotop: Specifický typ prostředí, kde žije určitá skupina rostlin a živočichů, s charakteristickými abiotickými a biotickými faktory.

Krajinná matice: Základní struktura krajiny, která formuje pozadí, v němž jsou rozloženy různé ekosystémy a biotopy.

Grønn

Úvod

Slovník pojmů

ÚSES (Územní systém ekologické stability): Plánovací nástroj používaný k zachování a zlepšení ekologické stability krajiny tím, že udržuje a obnovuje síť přirozených a polopřirozených ekosystémů.

Interakční prvek: Místo, které podporuje interakci mezi různými částmi ÚSES, například mezi biocentry a koridory.

Krajinářský koridor: Pás krajiny, který spojuje různé biotopy a umožňuje pohyb a migraci druhů, stejně jako výměnu genů.

Stepping stone: „Kročeje“ prvky sloužící jako mezistupně v koridoru, poskytují dočasné útočiště a prostředky pro přežití migrujících druhů.

Ekologický uzel: Místo, kde se setkávají a prolínají různé ekologické cesty nebo koridory, může zahrnovat například křižovatky řek.

Bufferová zóna (ochranné pásmo): Oblast kolem ÚSES, která slouží k tlumení negativních dopadů lidské činnosti a zajišťuje přechod mezi chráněnou přírodou a využívanou krajinou.

Management ÚSES: Proces plánování, realizace a monitorování funkcí ÚSES, včetně udržování a obnovy ekosystémů.

Green infrastructure (Zelená infrastruktura): Síť přirozených a uměle vytvořených ekosystémů a zelených prostorů, která podporuje ekologickou stabilitu a biodiverzitu.

Lokální biocentrum: Menší oblasti s vysokou přírodní hodnotou, které slouží jako důležité biologické základny na místní úrovni.

Migrační koridor: Specifický typ koridoru, který je navržen tak, aby usnadňoval migraci druhů mezi oblastmi, kde se pravidelně pohybují.

Grønn

Úvod

Slovník pojmů

Krajinotvorný druh: Druh, který má klíčovou roli v ekosystému a jehož přítomnost má značný vliv na strukturu a funkci daného biotopu.

Fragmentace krajiny: Rozdělení krajiny do menších a izolovanějších částí, což má negativní dopad na biodiverzitu a ekologickou funkčnost krajiny.

Ekostabilizační prvek: Prvek v krajině, který napomáhá udržovat nebo zlepšovat ekologickou stabilitu, jako jsou mokřady, stromy, keře nebo trávničky.

Rekreační koridor: Prostor v ÚSES, který je určen pro rekreaci a turismus a zároveň slouží ekologickým funkcím, jako je spojení habitatů.

Rekultivační oblast: Oblast poškozená lidskou činností, která je předmětem obnovy s cílem obnovit její původní nebo žádoucí ekologické funkce.

Krajinná propustnost: Míra, do jaké míry je krajina schopna umožnit migraci a pohyb druhů a genů mezi různými oblastmi.

Ekologická stopa: Indikátor lidského vlivu na krajinu, který ukazuje, jak velký kus půdy je potřeba k udržení daného způsobu života a spotřeby.

Ekologická valence: Schopnost druhu přizpůsobit se různým ekologickým podmínkám a přežít v různých typech prostředí.

Biogeografické regiony: Velké oblasti s jedinečnými klimatickými, geologickými a biologickými charakteristikami, které definují rozšíření a chování druhů.

Biodiverzitní hotspot: Oblast s vysokou koncentrací endemických druhů, která je zároveň silně ohrožena degradací.

Grønn

Úvod

Slovník pojmů

Sukcese: Postupná ekologická změna ve složení společenstva v určité oblasti, která vede k postupnému vývoji a komplexnosti ekosystému.

Invasivní druh: Druh, který byl zavlečen do nové oblasti, kde se začne šířit a může způsobovat škody na místním ekosystému a biodiverzitě.

Konzervační biologie: Vědní obor zaměřený na studium biodiverzity, ohrožených druhů a na metody jejich ochrany a obnovy.

Ekologický monitoring: Sledování a vyhodnocování stavu a vývoje ekosystémů a jejich složek, obvykle s cílem zjistit změny nebo trendů v prostředí.

Klimatická rezilience: Schopnost ekosystému, společenstva nebo druhu odolávat nebo se přizpůsobit změnám klimatu.

Ekologická nika: Specifická role nebo „pracovní místo“ druhu v ekosystému, která je definována jeho unikátními požadavky na životní prostředí a vztahy s ostatními organismy.

Bioindikátor: Druh nebo skupina organismů, jejichž přítomnost, absence nebo stav poskytuje informace o kvalitě životního prostředí.

Restaurační ekologie: Obor ekologie, který se zabývá obnovou a rehabilitací poškozených, degradovaných nebo zničených ekosystémů.

Ekosystémové služby: Přínosy, které lidé získávají z přírodních ekosystémů, včetně poskytování potravy, vody, regulace klimatu a kulturních hodnot.

Fragmentace habitatů: Rozdělení jednolitých oblastí přirozených stanovišť na menší a izolované kusy, což může mít negativní dopad na druhy, které vyžadují rozsáhlé teritorium pro svou existenci.

Grønn

Úvod

Slovník pojmů

Udržitelnost: Dlouhodobé zachování a správa přírodních zdrojů tak, aby byly dostupné pro současné i budoucí generace.

Grønn

Úvod

Slovník pojmů

Grønn

Definice:

Termín navržený pro tuto práci. Grønn je koncept nebo projekt zaměřený na vytvoření harmonického prostředí, kde lidé a příroda mohou společně koexistovat. Tento termín může zahrnovat různé iniciativy, od výsadby zeleně ve městských oblastech po vytváření udržitelných a ekologicky šetrných komunit. Grønn je charakteristický svým důrazem na ekologii, udržitelnost a integraci přírodních prvků do každodenního života.

Koridorline

Definice:

Termín navržený pro tuto práci. Koridorline je rozsáhlý koridor, který umožňuje migraci a volný pohyb divoké fauny napříč velkými geografickými oblastmi, jako je například celá Evropa. Tento koncept zahrnuje síť přirozených cest a bezpečných průchodů, které jsou navrženy tak, aby minimalizovaly negativní vlivy lidské činnosti na migraci zvířat. Koridorline je klíčový pro udržení biodiverzity a zdraví ekosystémů, poskytuje spojení mezi izolovanými přírodními oblastmi a podporuje genetický tok mezi populacemi zvířat.

Koridor

Definice:

Koridor je úzký pruh přírodního prostředí, který slouží jako spojení mezi různými ekosystémy nebo přírodními oblastmi, umožňující zvířatům migraci a genetickou výměnu mezi populacemi. Tyto koridory jsou zásadní pro zachování biodiverzity, umožňují volný pohyb zvířat mezi různými habitaty a předchází izolaci druhů. Koridory mohou být vytvářeny přirozeně nebo uměle jako součást ochranných a environmentálních projektů.

Ott, M. (2024). Název fotografie [Fotografie]. Osobní archiv.

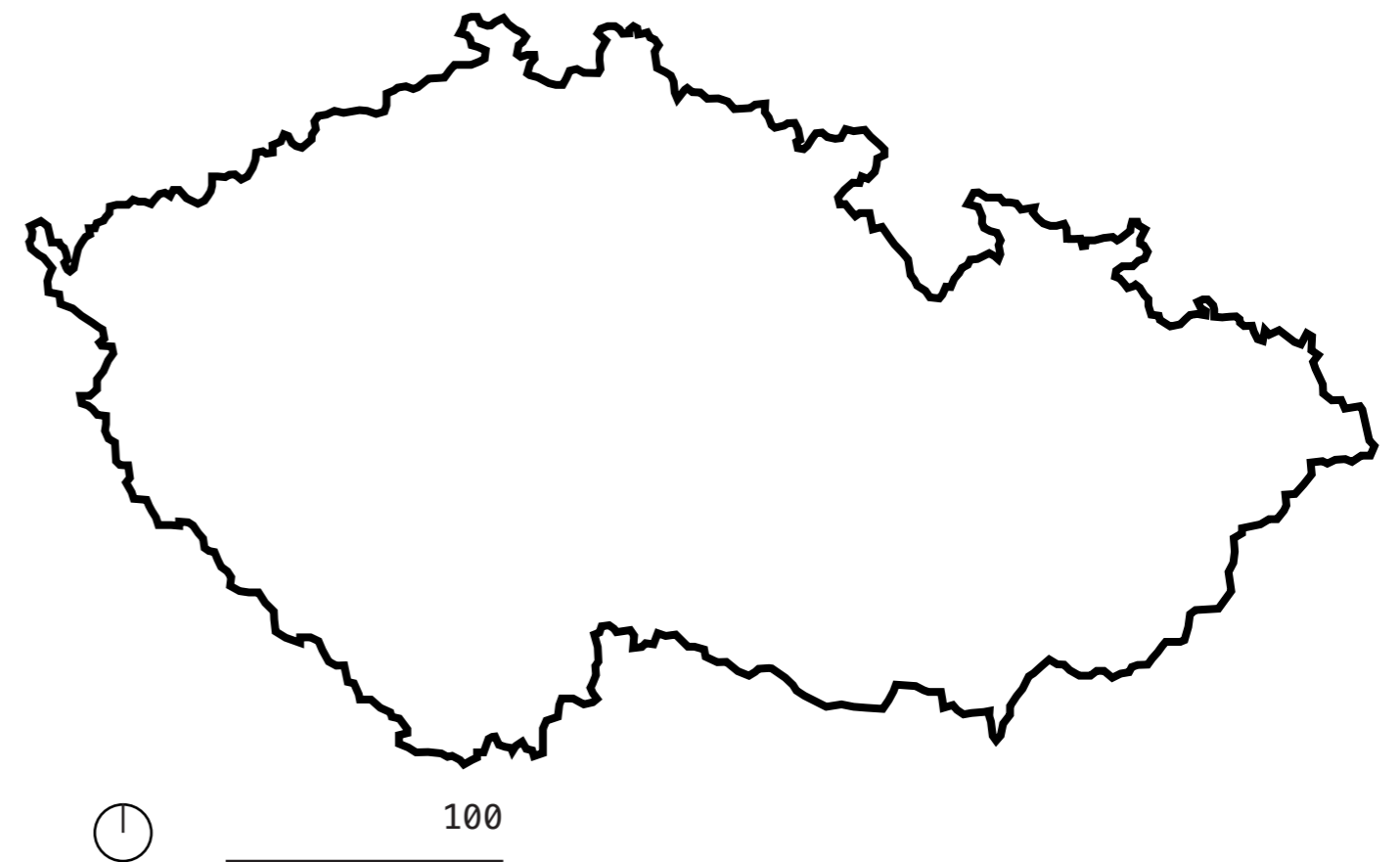
V srdci Evropy, mezi zelenými kopci a průzračnými jezery, se zrodila myšlenka, tak svěží a odvážná, že by mohla změnit náš pohled na svět. Projekt Grønn není jen nápad, ale vize kouzelného koridoru, který se táhne 500 kilometrů naší krajinou. Ale tento koridor není jen pro nás, lidi. Je to most mezi světy, kde zvířata a lidé jsou společní cestovatelé na této zázračné cestě.

Představte si chvíli tichého souznění s jelenem, který bez obav přechází koridor. V Grønnu se příroda a lidé stávají společníky na cestě plné kouzel.

Magie Grønnu sahá daleko za propojení lidí s přírodou. Představuje nový způsob cestování, kde každá zastávka je příběhem, každá stezka veršem v básni. Cestovatelé zde objevují skryté poklady a kouzelné momenty, ať už jdou přes Českou republiku, Německo, Slovensko, či Polsko.

V Grønnu si uvědomíte bohatství a rozmanitost krajiny, kde každý krok odhaluje novou scénu. Je to pozvání k objevování, k tanci pod širým nebem mezi člověkem a přírodou. Věřte v Grønn, v příběhy, které nás spojí, v místa, kde se tyto příběhy mohou narodit. Zde najdete harmonii a možná i kousek sebe.

Česká republika je středoevropský stát s rozlohou přibližně 78 867 čtverečních kilometrů, což ji činí jednou z menších zemí kontinentu. Přestože je rozloha země relativně malá, nabízí pestré a rozmanité krajiny, které zahrnují horské oblasti, rovinaté plochy a četné vodní plochy. České země se rozkládají mezi horskými pásmy, které tvoří přirozené hranice, například Šumava a Krkonoše na západě a severu. Díky této rozmanitosti krajiny je Česká republika domovem mnoha různých druhů flory a fauny, a také bohatým kulturním a historickým dědictvím, které je rozptýleno po celé zemi ve formě hradů, zámků a historických měst.

V České republice je značná část území vyhrazena pro ochranu přírody a zachování biologické rozmanitosti. V roce 2021 tvořily terestrické chráněné oblasti 22,16 % celkové územní plochy země. Tato chráněná území jsou rozdělena do několika kategorií, z nichž každá má své specifické cíle a regulace.

Projekt Grønn, rozprostírající se na působivých 500 kilometrech přes srdce Evropy, představuje mimořádnou vizi v oblasti cestovního ruchu a ochrany přírody. Jde o myšlenku, která transcendentně spojuje estetiku, ekologii a turistický zážitek, a to v regionu, jenž je již sám o sobě bohatý na přírodní krásu a kulturní dědictví. Grønn není pouze cestou, ale cestou objevů, spojení a harmonie mezi člověkem a přírodou.

Multi-dimenzionální přístup k cestovnímu ruchu ekologicky zaměřený turismus: Projekt Grønn překračuje tradiční rámec cestovního ruchu tím, že klade důraz na ekologii a udržitelnost. Místo běžné turistické trasy nabízí koridor, který je živým organismem spojujícím rozmanité ekosystémy a poskytujícím bezpečné útočiště pro místní faunu.

Interakce a soužití s přírodou: Vize Grønnu umožňuje turistům prožít autentický kontakt s přírodou. Představte si setkání s jelenem nebo sledování ptáků v jejich přirozeném prostředí, a to vše během klidné procházky či cyklistického výletu.

Edukace a osvěta

Vzdělávací Aspekty: Každá část Grønnu může sloužit jako živá učebnice přírodních věd, ekologie a ochrany životního prostředí. Informační centra, značení a interaktivní instalace mohou poskytnout cenné informace o místní biodiverzitě a ekosystémech.

Zvýšení povědomí o ochranně přírody: Projekt nabízí jedinečnou platformu pro zvyšování veřejného povědomí o významu ochrany přírody a udržitelného rozvoje.

Inovace v dopravě a přístupnosti

Integrace s veřejnou dopravou: Grønn plánuje změnu v přístupnosti přírodních krás. Spolupráce s dopravními společnostmi umožní bezproblémový přístup k různým částem koridoru, což zvýší atraktivitu regionu pro širší spektrum turistů.

Udržitelné a pohodlné cestování: Využití moderních, ekologicky šetrných dopravních prostředků zajistí, že

cestování po Grønnu bude nejen zážitkem, ale i projevem ohleduplnosti k přírodě.

Význam pro místní komunity a ekonomiku

Podpora místního hospodářství: Grønn má potenciál stát se katalyzátorem pro rozvoj místního cestovního ruchu, podporovat lokální podniky a vytvářet nová pracovní místa.

Zapojení místních komunit: Projekt může posílit vztahy mezi místními obyvateli a přírodou a nabídnout nové příležitosti pro komunitní rozvoj a spolupráci.

Kulturohistorický a ekologický význam

Propojení kultury a přírody: Grønn není jen o přírodě; je to cesta, která propojuje historická místa, kulturu a tradice regionu, což obohacuje celkový zážitek návštěvníků.

Ochrana a záchova diverzity: Tím, že poskytuje bezpečný prostor pro migraci a život zvířat, Grønn přispívá k ochraně a zachování biologické rozmanitosti regionu.

Závěr

Grønn představuje nejen nový způsob, jak prozkoumávat a objevovat přírodní krásy a kulturu střední Evropy, ale také novou éru cestovního ruchu, kde respekt k přírodě a udržitelnosti jsou klíčovými principy. Je to projekt, který může inspirovat další podobné iniciativy po celém světě a stát se příkladem toho, jak cestovní ruch a ochrana přírody mohou jít ruku v ruce. Grønn je nejen cestou, je to cesta k novému vnímání světa a našeho místa v něm.

Ekolist.cz. (2023). [Fotografie ilustrující overtourismus v české přírodě]. Jann Lenart: Overtourismus v české přírodě. A co dál? Získáno 18. května 2024, z [https://ekolist.cz/publicistika/nazory-a-komentare/jann-lenart-overtourismus-v-ceske-prirode.a-co-dal](https://ekolist.cz/publicistika/nazory-a-komentare/jann-lenart-overtourismus-v-ceske-prirode-a-co-dal)

Ochrana stávající zeleně: Vyhláška často obsahuje pravidla pro ochranu stávajících stromů a zelených ploch. To může zahrnovat omezení na kácení zdravých stromů a podmínky pro jejich odstranění a nahrazení.

Plánování nové zeleně: Ve vývoji městských oblastí vyžadují tyto vyhlášky vytváření nových zelených ploch, například parků, zelených koridorů a stromořadí podél silnic.

Diverzita druhů: Pro podporu biodiverzity mohou být stanoveny směrnice pro výsadbu různých druhů stromů a rostlin, s důrazem na původní druhy, které lépe podporují místní ekosystémy.

Údržba zelených ploch: Pravidla pro správnou údržbu zeleně, včetně zavlažování, stříhání, hnojení a ochrany před škůdci a chorobami.
Zapojení veřejnosti a Vzdělávání: Vyhlášky mohou také zahrnovat podporu vzdělávacích programů a zapojení veřejnosti do péče o městskou zeleň.

Ochrana před znečištěním: Regulace zahrnují opatření pro ochranu zelených ploch před znečištěním a urbanistickým tlakem.

Zelené střechy a vertikální zahrady: Podpora zelených střech a vertikálních zahrad v rámci udržitelné městské výstavby budou také součástí těchto vyhlášek.

Příklad aplikace:

V některých městech může být například požadováno, aby určité procento nově vyvíjených ploch bylo věnováno zeleni, nebo mohou být zavedena pravidla pro výsadbu stromů v souvislosti s novými stavebními projekty.

Význam:

Tyto vyhlášky jsou nezbytné pro zajištění, že urbanizace a rozvoj měst nepovedou k úplnému odstranění přírodních prvků a zelených ploch, což je klíčové pro zdravé životní prostředí a kvalitu života ve městech.

Frederick Law Olmsted

Frederick Law Olmsted byl americký krajinářský architekt, novinář, sociální kritik a veřejný správce. Je považován za otce krajinářské architektury. Proslavil se spoluprací s Calvertem Vauxem na návrhu mnoha známých městských parků, včetně Central Parku v New Yorku. Vedl přední poradenskou firmu v oblasti krajinářské architektury a plánování v USA pozdního 19. století, kterou dále rozvíjeli jeho synové Frederick Jr. a John C. pod názvem Olmsted Brothers.

Mezi další Olmstedovy projekty patří první koordinovaný systém veřejných parků a parkových cest v Buffalu ve státě New York, nejstarší státní park Niagara Reservation u Niagarských vodopádů, jedno z prvních plánovaných komunitních sídlišť v USA v Riverside v Illinois, Mount Royal Park v Montrealu, The Institute of Living v Hartfordu, Trinity College v Hartfordu, nemocnice Waterbury v Connecticutu, Emerald Necklace v Bostonu, Highland Park v Rochesteru v New Yorku, systém parků a parkových cest v Louisville v Kentucky, Walnut Hill Park v New Britain v Connecticutu, pozemek Biltmore Estate v Asheville v Severní Karolíně a mnoho dalších.

Olmsted měl významnou kariéru jako novinář. Cestoval do Anglie, kde ho ovlivnil Joseph Paxtonův Birkenhead Park. Jeho zprávy pro New York Daily Times z cest po jižních státech USA a Texasu byly vydány ve třech svazcích a jsou považovány za významné první osobní svědectví o předválečném Jihu.

Olmsted a Vaux přijali profesní titul „krajinářský architekt“ a společně navrhovali systémy městských parků. Olmsted působil jako komisař Central Parku.

V roce 1865 Olmsted a Vaux založili společnost Olmsted, Vaux & Co. Navrhovali systémy parků pro města po celé zemi. Olmsted spolupracoval s architektem Henry Hobsonem Richardsonem a založil první kancelář pro krajinnou architekturu v Brookline v Massachusetts.

Frederick Law Olmsted, známý jako významný představitel hnutí pro ochranu přírodních krás v USA, měl významný podíl na návrhu a vyhlášení Údolí Yosemite a Velkého háje Mariposa jako rezervací. Jeho práce v Radě komisařů těchto rezervací a jeho zpráva Kongresu z roku 1865 pomohly položit základy pro vládní ochranu přírodních krajin pro budoucí generace. Olmsted zdůrazňoval hodnotu přírody nejen v jejích jednotlivých prvcích, ale v celkovém působení scenérie na člověka.

„Příroda sama o sobě je nejlepším lékařem.“

Petr Fejk

Petr Fejk, odborník na ochranu přírody a správu zoologických zahrad, se vyjadřuje k aktuálním výzvám a budoucnosti zoologických zahrad. Podle něj čelí zoologické zahrady současným výzvám, jako je zmenšující se prostor pro zvířata a potřeba zachování genetické diverzity. **Má za to, že pokud zničíme planetu, nebude již smysluplné udržovat zvířata v zajetí. Zdůrazňuje, že klíčové je vrátit zvířata zpět do přírody a prostřednictvím nich ovlivnit chování lidí k přírodě.**

Fejk také kritizuje současný přístup některých zoologických zahrad, kde je hlavním cílem umístit co nejvíce zvířat do omezeného prostoru. Navrhuje, aby se zoo zaměřily na poskytnutí většího prostoru pro život zvířat, a vytvořily tak prostředí, kde návštěvníci ani nebudou mít pocit, že jsou v zoo. **Podle něj by měly zoologické zahrady více klást důraz na ekologické vzdělávání a změnu chování lidí, než na to, že zachraňují zvířata.**

V otázce role zoologických zahrad v ochraně biodiverzity Fejk vidí velký potenciál, zejména v oblastech jako je recyklace odpadů a využití technologií pro úspornější a ekologičtější provoz. Mluví o významu vzdělávání veřejnosti prostřednictvím provozu zoo, kde se mohou využívat například bioplynové stanice nebo elektrické ploty místo tradičních bariér.

K podpoře zoologických zahrad v České republice doporučuje Fejk několik iniciativ. **Navrhuje, aby bylo umožněno zvířatům žít v přirozenějších podmínkách a neupravovat jejich prostředí nadměrně.** Také hovoří o potřebě spolupráce mezi studenty a odborníky, kde by se mělo dávat prostor mladým nápadům a kreativité. Zdůrazňuje, že nejlepší inovace v zoo vznikají právě z kombinace zkušeností starší generace a čerstvých nápadů mladých lidí.

Podle Fejka by se zoologické zahrady měly stát samostatnými jednotkami, které si spravují své vlastní potřeby a zároveň vzdělávají veřejnost o důležitosti ochrany přírody a biodiverzity. Jeho přístup je zaměřen na harmonické splnutí zvířat, lidí a přírody, s důrazem na udržitelnost a ekologické vzdělávání.

Ing. Igor Míchal

Ing. Igor Míchal byl významnou postavou v oblasti ekologie a lesnictví v České republice, známý především svými přínosy v oblasti ochrany přírody a krajinářské ekologie. Z hlediska jeho názorů a práce na Územním systému ekologické stability (ÚSES) je důležité zdůraznit několik klíčových aspektů.

Míchalovo dílo bylo poznamenáno jeho hlubokým porozuměním pro přirozenou podobu a funkce krajiny. Ve své práci zdůrazňoval význam ochrany přírody a přirozených ekosystémů. V 80. letech 20. století přispěl k vytvoření a metodice zpracování ÚSES, který se stal důležitým nástrojem v ochraně a udržitelném využívání krajiny.

Míchal také věnoval pozornost mravnosti jednotlivců a morálce společnosti ve vztahu k přírodě. Jeho práce a přednášky byly ceněny pro jejich schopnost otevřít široký prostor pro pochopení přírody a jeho moudrost mu umožnila napsat komplexní díla v oblasti ochrany přírody a ekologické stability.

V kontextu ochrany přírody byl Míchal zastáncem principu bezzásahovosti v národních parcích, který je dnes všeobecně akceptován evropskou odbornou veřejností. **Považoval za důležité, aby národní parky byly chráněny a udržovány v co nejbližším přirozeném stavu, včetně procesu destrukce, a zároveň podporoval formy rekreace, které tento stav nenarušují.**

Míchal byl také známý svými vyjednávacími a manažerskými schopnostmi, díky kterým se podílel na vytváření důležitých strategických dokumentů v oblasti ochrany přírody. Jeho práce měla významný vliv na rozvoj ochrany přírody a životního prostředí v České republice.

Celkově byl Ing. Igor Míchal osobností, která významně přispěla k rozvoji ekologie a ochrany přírody v České republice a jeho práce a názory mají nadále významný dopad na přístupy k ochraně a udržitelnému využívání krajiny.

USES v ČR

V roce 1992 byl v České republice zaveden Územní systém ekologické stability (ÚSES), definovaný zákonem o ochraně přírody a krajiny jako soubor přirozených a pozměněných ekosystémů udržujících přírodní rovnováhu. Hlavním cílem ÚSES je posílení ekologické stability krajiny a podpora biodiverzity. Systém se skládá z biocentrů, biokoridorů a interakčních prvků, které společně vytvářejí síť stabilních ekologických území. ÚSES je důležitý pro plánování péče o krajinu a je integrován do územního plánování, lesního hospodářství a dalších oblastí souvisejících s ochranou přírody.

K roku 2023 je Územní systém ekologické stability (ÚSES) v České republice nadále klíčovým nástrojem pro ochranu přírody a krajiny. ÚSES zahrnuje biocentra, biokoridory a interakční prvky, které spolupracují na udržení ekologické stability a biodiverzity. Česká republika pokračuje ve svém úsilí chránit a obnovovat přírodní ekosystémy prostřednictvím tohoto systému, což je důležité jak pro udržení zdraví přírody, tak pro celkovou kvalitu života.

Ekologická síť ECONET je systém navržený pro zachování biodiverzity prostřednictvím propojení biologicky bohatých jádrových oblastí s koridory, které umožňují migraci druhů. Dále obsahuje „stepping stone koridory“ jako důležité mezistání pro zvířata při přesunu mezi jádrovými zónami. Ochranná pásma pak slouží k minimalizaci dopadů lidské činnosti na přírodu, zatímco obnovovací oblasti se zaměřují na rekonstrukci a obnovu poškozených ekosystémů. Tento přístup je klíčový pro zachování ekologické stability a podporu zdravého ekosystému.

Návaznost

Vize koridorů, který nazívám Grønn stojí na ramenou významných osobností, které formovaly krajinnou architekturu a ekologii. Iniciativy a myšlenky, které reprezentují tvůrci jako Ing. Igor Michal, Petr Fejk a Frederick Law Olmsted, vnesly do krajinářství přístupy, které jsou klíčové pro současnou i budoucí generaci plánovačů a ochránců přírody. Navazovat na dílo Ing. Michala, který byl průkopníkem v oblasti ekologie a lesnictví a přispěl k vytvoření a metodice ÚSES v České republice, znamená pokračovat ve snaze o **zdravé spojení mezi lidskou činností a přírodními procesy**. Jeho práce zdůrazňovala význam udržitelného využívání krajiny a biodiverzity.

Petr Fejk, ochránce přírody a správce zoologických zahrad, se zaměřil na současné výzvy a budoucnost zoologických zahrad. Jeho vize přesahuje hranice tradičního chovu a prezentace zvířat a klade důraz na potřebu zachování genetické diverzity a **propojení zoologických zahrad s přirozenými procesy v krajině**. Jeho podpora zoologických zahrad v České republice a jeho inovativní přístup k vytváření vzdělávacích a ochranných programů je inspirací pro rozvoj koridorového principu Grønn.

Frederick Law Olmsted, americký krajinářský architekt, který je považován za otce krajinářské architektury v USA, svými pracemi v oblasti veřejných parků a rezervací položil základy, na kterých je možné stavět. Jeho práce v Radě komisařů pro rezervaci údolí Yosemite a Velkého háje Mariposa, a jeho zásadní roli v ochraně Niagarských vodopádů, ukazují cestu, jak může být krajina navržena s ohledem na ekologické procesy a biodiverzitu. Inspirace jeho prací vytváří základ pro navrhování koridorů, které jsou citlivé k přírodním procesům a nabízí zároveň prostor pro rekreaci a vzdělávání.

Integrace myšlenek těchto průkopníků do principu koridorů

Navrhovaný Grønn znamená vytváření spojení mezi jádrovými oblastmi krajiny a jejich přirozenými procesy, a to využitím novodobých technologií a inovativních přístupů. Tato síť koridorů bude sloužit nejen jako cesty pro migraci divoké fauny, ale také jako zóny pro odpočinek a vzdělávání veřejnosti, zatímco ochranné a obnovovací oblasti posílí celkovou ekologickou stabilitu a udržitelnost krajiny. Koridorový systém Grønn tak stojí na průsečíku tradičních hodnot ochrany přírody a inovativního přístupu k plánování a využívání krajiny v harmonii s přírodními procesy, což je důležité pro budoucí generace a celkovou udržitelnost naší planety.

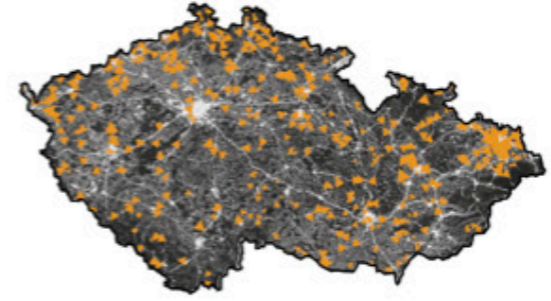
ZNEČIŠTĚNÍ VZDUCHU

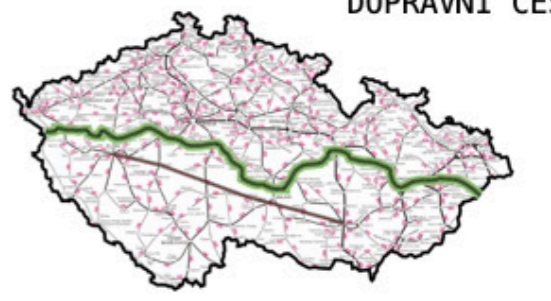
KRAJINNÉ CELKY

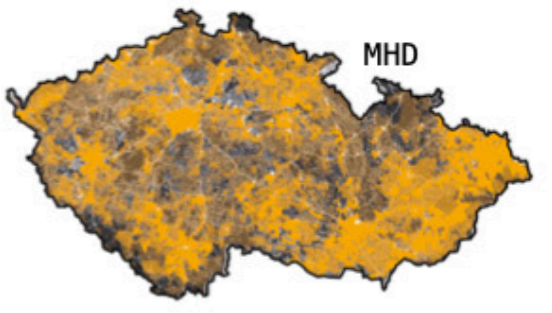
ČECHY, MORAVA, SLEZSKO

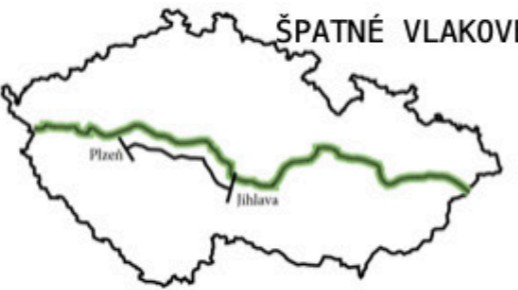
BROWNFIELDY

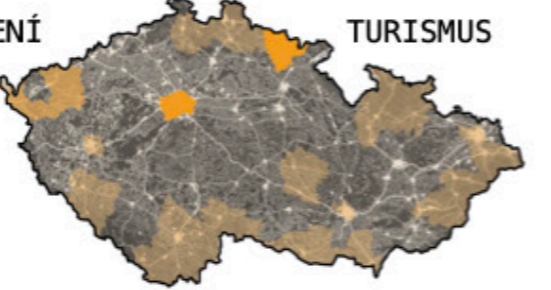
DOPRAVNÍ CESTY

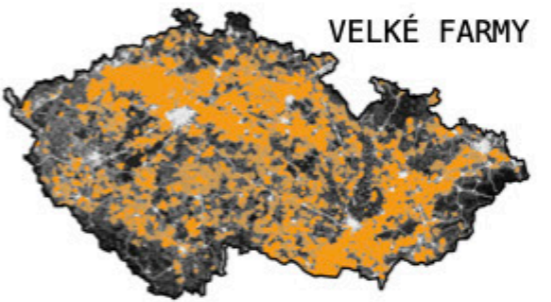
MHD

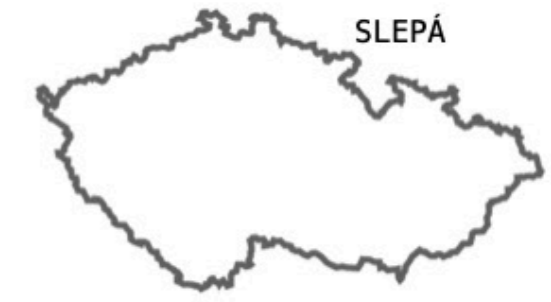
ŠPATNÉ VLAKOVÉ SPOJENÍ

TURISMUS

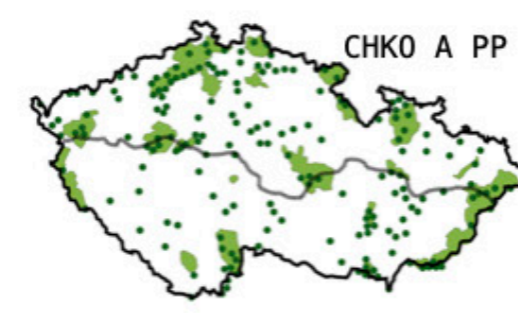
VELKÉ FARMY

SLEPÁ

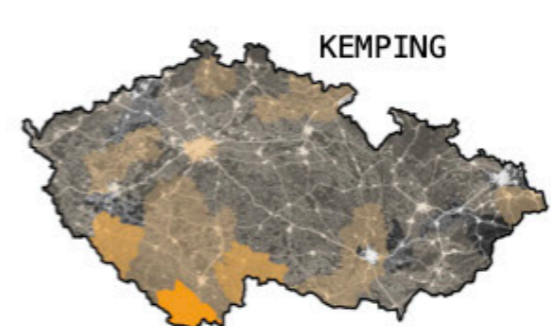
VLAKOVÉ SPOJE

CHKO A PP

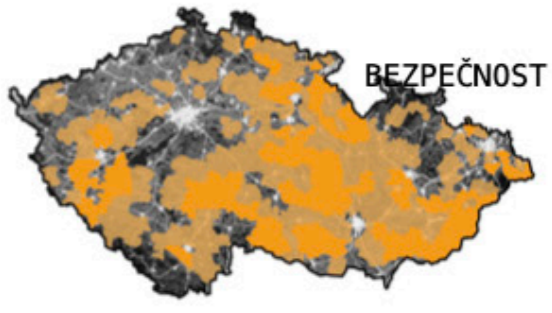
VELKÁ MĚSTA

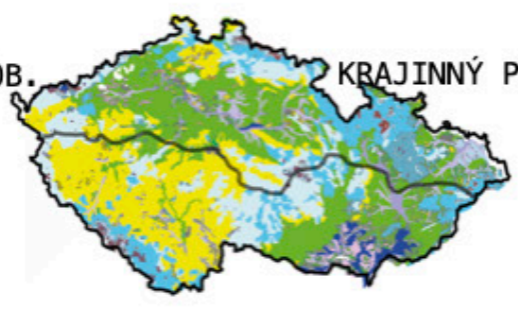
KEMPING

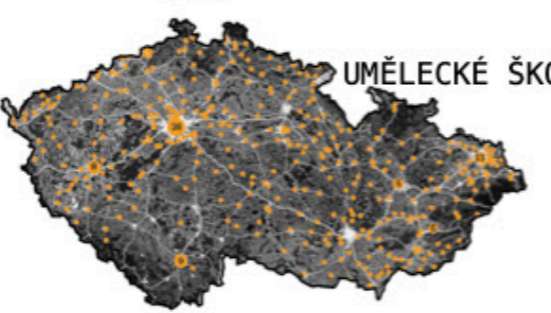
PODOBNE TRASY

BEZPEČNOST NA OB.

KRAJINNÝ POVRCH

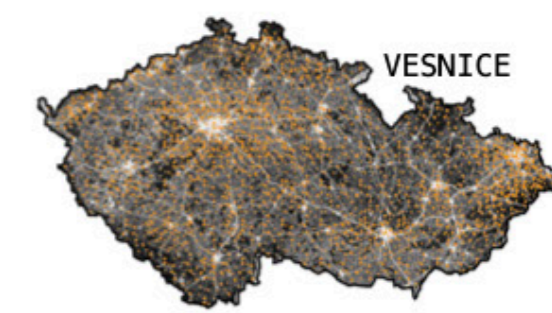
UMĚLECKÉ ŠKOLY

DÁLNICE

KRAJINNÉ PAR

VESNICE

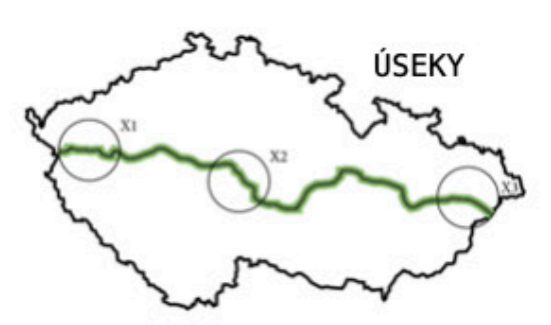
KORIDORY V KRAJINĚ

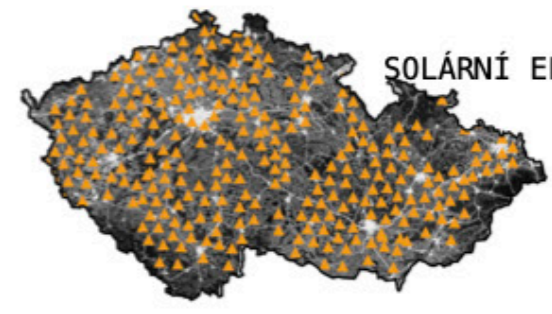
ZNAČIŠTĚNÍ CO2

SRÁŽKY

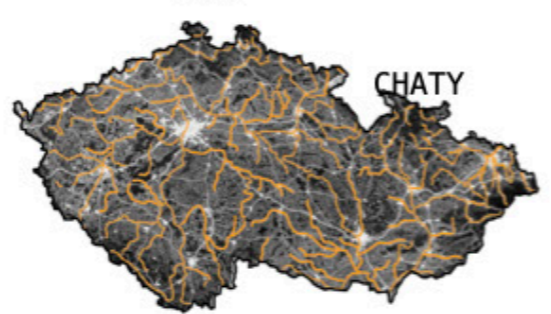
ÚSEKY

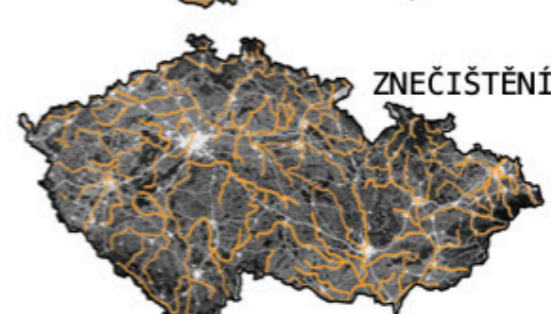
SOLÁRNÍ ELEKTRÁRNY

VENKOVSKÁ SÍDLA S TRADICEMI

CHATY

ZNEČIŠTĚNÍ ŘEK

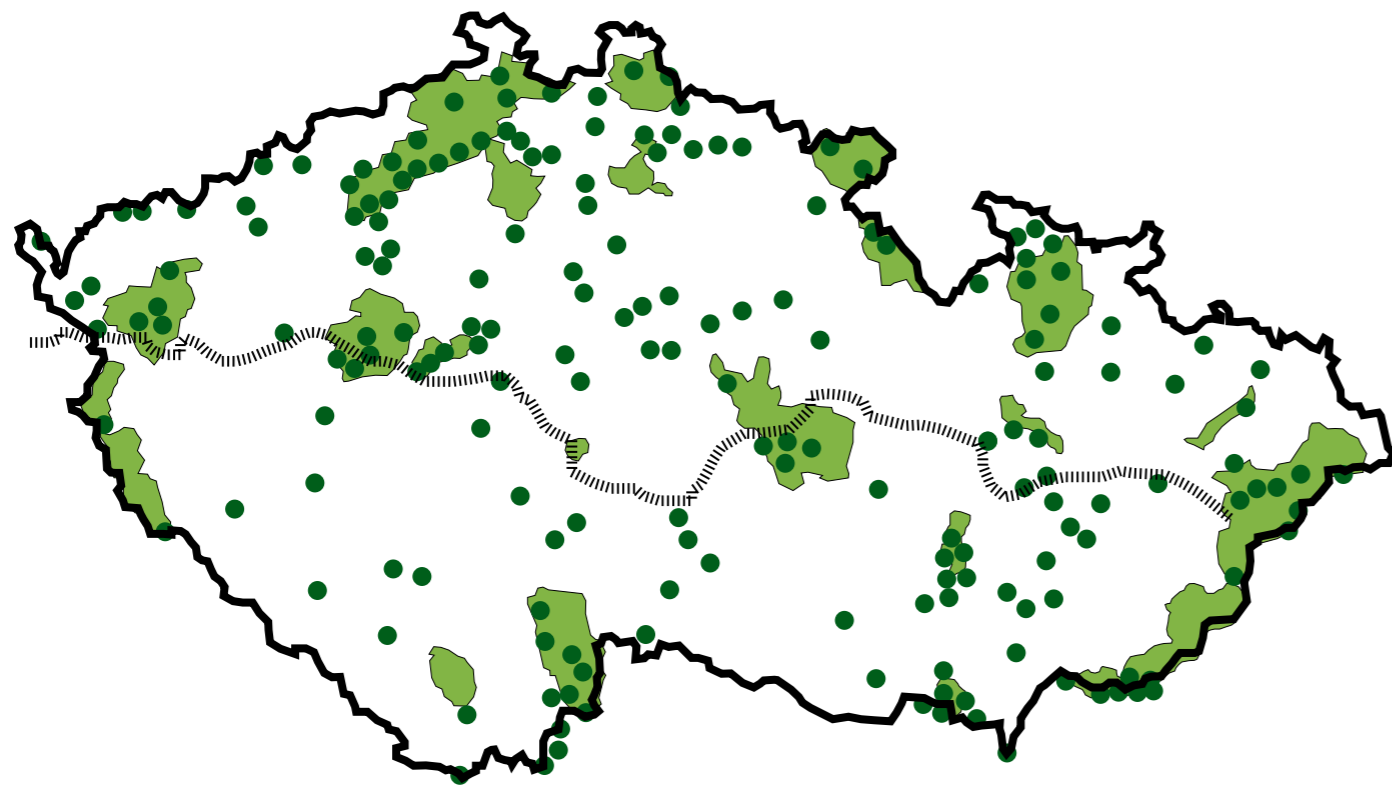

EVROPSKÉ TUR. TRASY

500 KM

Národní přírodní rezervace, památky a chráněné krajinářské oblasti (CHKO) jsou zvláštní kategorie území v České republice, které jsou chráněny z důvodu svého výjimečného přírodního, kulturního či historického významu. Národní přírodní rezervace jsou vysoce chráněná území s cílem zachovat vzácné a ohrožené druhy rostlin a zvířat nebo jedinečné přírodní jevy a ekosystémy. Památky jsou obvykle místa s historickým, uměleckým nebo vědeckým významem, která představují kulturní dědictví národa.

100

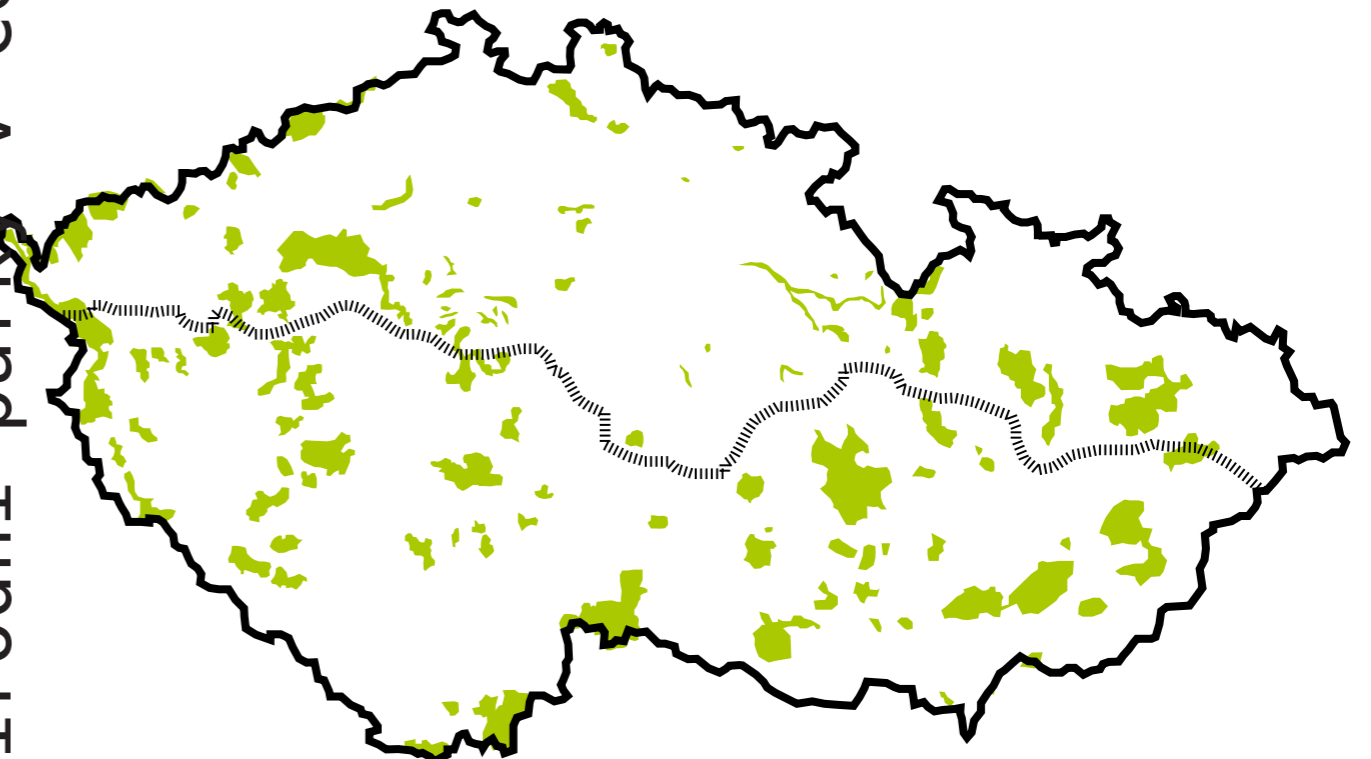
Chráněné krajinářské oblasti

Národní přírodní rezervace

Chráněné krajinářské oblasti (CHKO) jsou rozsáhlá území s krásnou a často jedinečnou krajinou, kde je důraz kladen na udržitelné využívání přírodních zdrojů, zachování tradičního charakteru krajiny a podporu ekoturistiky. Všechny tyto kategorie chráněných území hrají klíčovou roli ve snaze o zachování přírodního a kulturního bohatství České republiky pro budoucí generace.

Přírodní parky v České republice jsou speciální kategorie chráněných území zaměřených na zachování a ochranu cenných a charakteristických krajinářských celků. Tyto parky jsou často domovem rozmanitých ekosystémů, působivých přírodních scenérií a také historických a kulturních památek. Oproti národním přírodním rezervacím a chráněným krajinářským oblastem mají přírodní parky mírnější stupeň ochrany, což umožňuje určitou míru lidské aktivity a vyu-

100

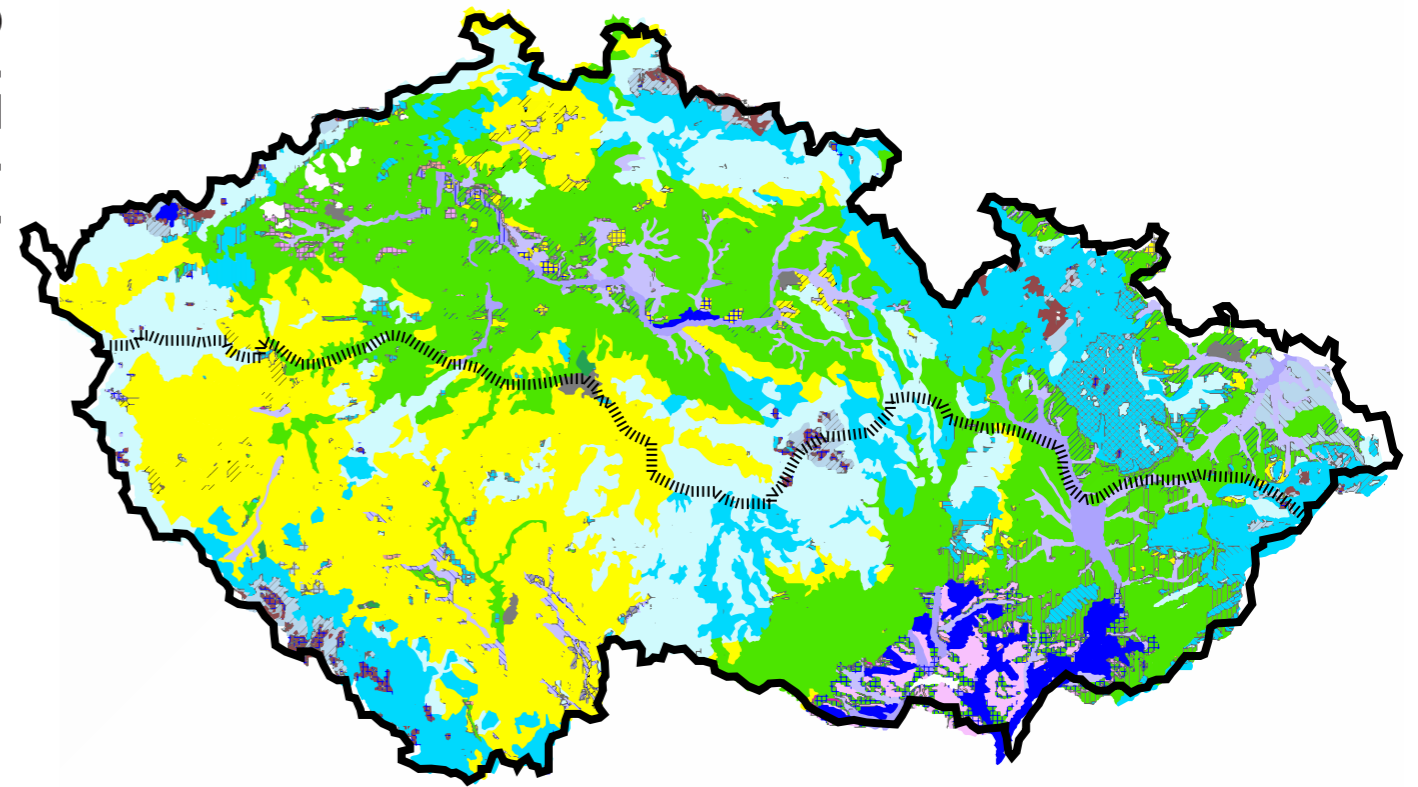

Přírodní parky

Cílem přírodních parků je dosáhnout rovnováhy mezi ochranou přírody a udržitelným rozvojem regionu, přičemž se podporuje ekoturistika a environmentální vzdělávání. Přírodní parky tak přispívají k rozvoji místního společenství, zatímco zároveň poskytují možnosti pro rekreaci, vzdělávání a pozorování přírody v krásném a udržovaném prostředí.

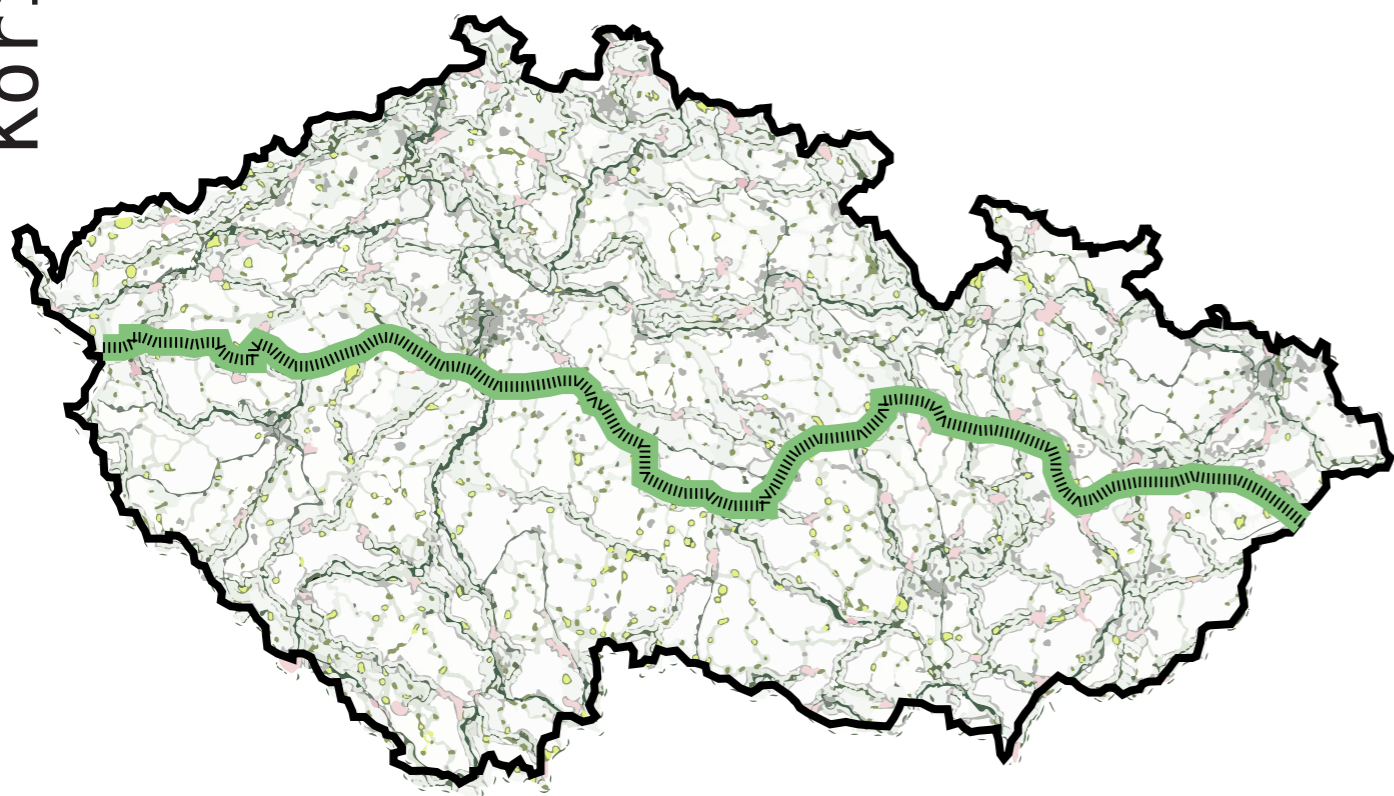
- 1 - Sřemchová jasenina
- 2 - Sřemchová doubrava a olřina
- 3 - Smrková olřina
- 4 - Topolová doubrava
- 5 - Jilmová doubrava
- 6 - Jilmová jasenina
- 7 - řernýřov dubohabřina
- 8 - Lipov doubrava
- 9 - Prvosenkov dubohabřina
- 10 - Ořřicov dubohabřina
- 11 - Lipov dubohabřina
- 12 - Ptařincov lipov doubrava
- 13 - Suřov a roklinov lesy kolinn ař montann poloh
- 14 - Lipov buřina s lipou velkolistou
- 15 - Lipov buřina s lpou srdřitou
- 16 - Strdivkov buřina
- 17 - Ořřicov buřina
- 18 - Buřina s kyřelici devtilistou
- 19 - Buřina s kyřelici řlznatou
- 20 - Kostřavov buřina
- 21 - Violkov buřina
- 22 - Okroticov buřina
- 23 - řindavov jedlina
- 24 - Bikov buřina
- 25 - Smrkov buřina
- 26 - Podmřen dubov buřina
- 27 - Metlicov jedlina
- 28 - Hrachorov a/nebo kamejkov doubrava
- 29 - Mahalebkov a/nebo dřinov doubrava
- 30 - Nerozliřen bazifiln teplomiln doubravy
- 31 - Sprařov doubrava s *Quercus petraea*, *Q. pubescens*, *Q. robur*
- 32 - Subkontinentln ořřicov doubrava
- 33 - Mochnov doubrava
- 34 - Břekov doubrava
- 35 - Hadcov sleznikov doubrava
- 36 - Bikov a/nebo jedlov doubrava
- 37 - Bezkolencov doubrava
- 38 - Brusinkov borov doubrava
- 39 - Kostřavov borov doubrava
- 40 - Hadcov a penzkov bor
- 41 - (Sub)montann smrkov bor a smrřina na balvanitch rozpadech
- 42 - Ostatn acidofiln bory
- 43 - Třřinov smrřina
- 44 - Podmřen rohozcov smrřina
- 45 - Papratkov smrřina
- 46 - Komplex spoleřenstev kosodřeviny
- 47 - Komplex ořřicovch a ořřicovomechovch spoleřenstev minerotrofnch rařelinřř
- 48 - Komplex ořřicovorařelinikovch spoleřenstev minerotrofnch rařelinřř
- 49 - Komplex submontannch borovch rařelinřř
- 50 - Komplex horskch vrchovřř
- 51 - Komplex sukcesnch stadi na antropogennch stanovřřch (oblasti povrchov teřby aj.)

Přirozen vegetace

V České republice, zemi s bohatou historií a jedinečnou krajinou, se rýsuje nová éra krajinářské architektury. Představte si působivou síť koridorů, kterou nazývám „Grönn“. Tento systém propojuje rozmanité ekosystémy a krajinu Česka v jeden ucelený celek, který nabízí nejen estetický zážitek, ale především poskytuje zásadní přínos pro biodiverzitu a migraci divokého života.

Grönn, inspirovaný nejmodernějšími trendy v oblasti udržitelného rozvoje a ekologie, je více než jen síť zelených pásů. Je to dynamický organismus, který se táhne přes kopce, údolí a města, překonává řeky a spojuje národní parky, lesy, mokřady a další přírodní oblasti. Každý koridor je navržen tak, aby respektoval specifika lo-

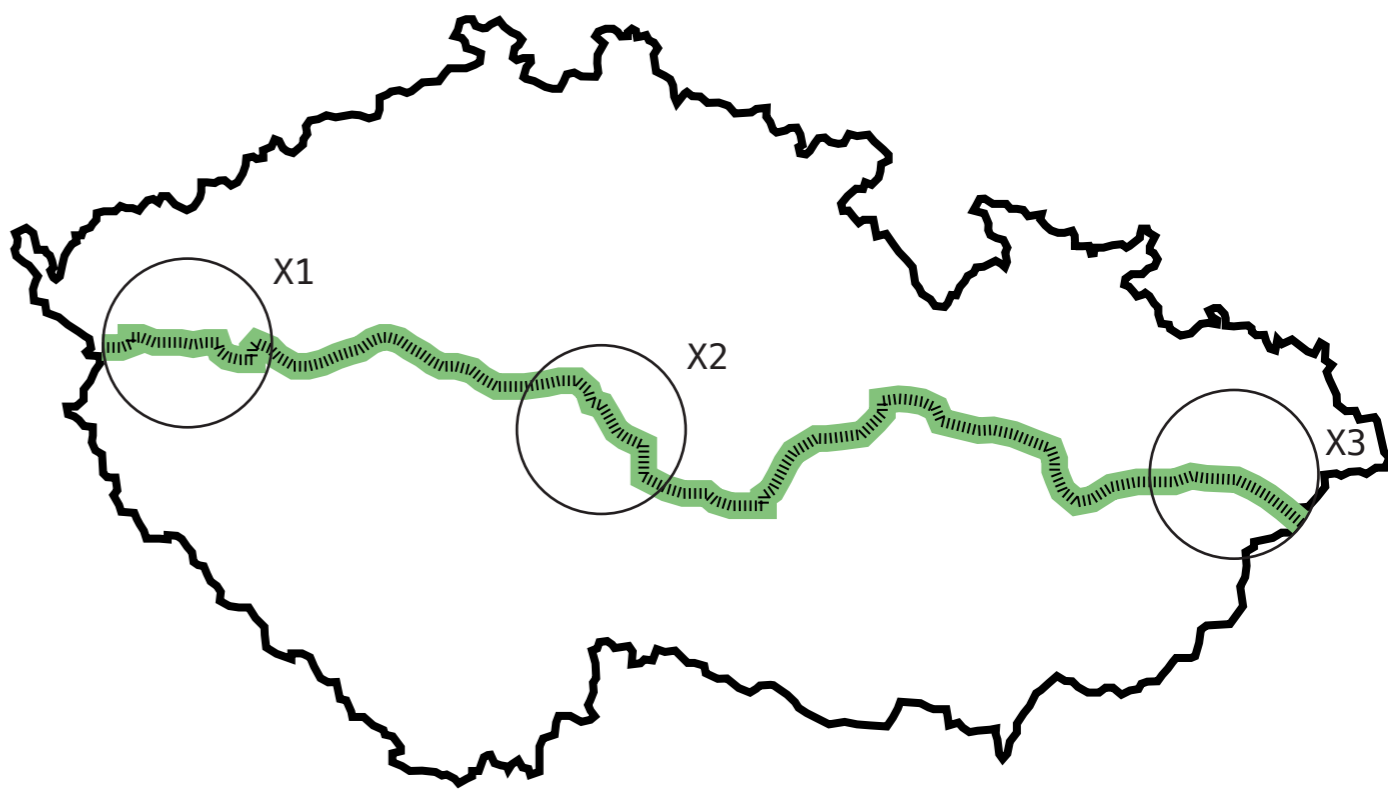

100
● Navrhovaná trasa koridoru

kálního ekosystému, podporoval endemické druhy a zároveň minimalizoval dopad na lidskou činnost. Díky Grönnu se Česká republika stává průkopníkem v oblasti ekologického propojení. Tato síť koridorů umožňuje bezpečnou migraci zvířat, což je klíčové pro udržení genetické rozmanitosti a zdraví populací. Zároveň vytváří nové možnosti pro ekoturistiku a vzdělávání, přibližuje přírodu obyvatelům měst a podporuje povědomí o ochraně

životního prostředí. Grönn není jen o zeleni a biodiverzitě, ale i o propojení komunit. Místní obyvatelé a návštěvníci mají možnost prozkoumat tyto koridory, pozorovat divokou přírodu a učit se o ekosystémech, které je obklopují. Tyto zelené cesty nabízejí klidné útočiště pro odpočinek a relaxaci, odstup od ruchu městského života.

Vize projektu Grönn je jasná – vytvořit harmonický vztah mezi člověkem a přírodou, kde oba mohou společně prosperovat. S touto iniciativou se Česká republika může stát lídrem v oblasti environmentálně citlivého urbanismu a krajinářské architektury, ukázat cestu k udržitelné budoucnosti, kde příroda a civilizace existují v rovnováze.

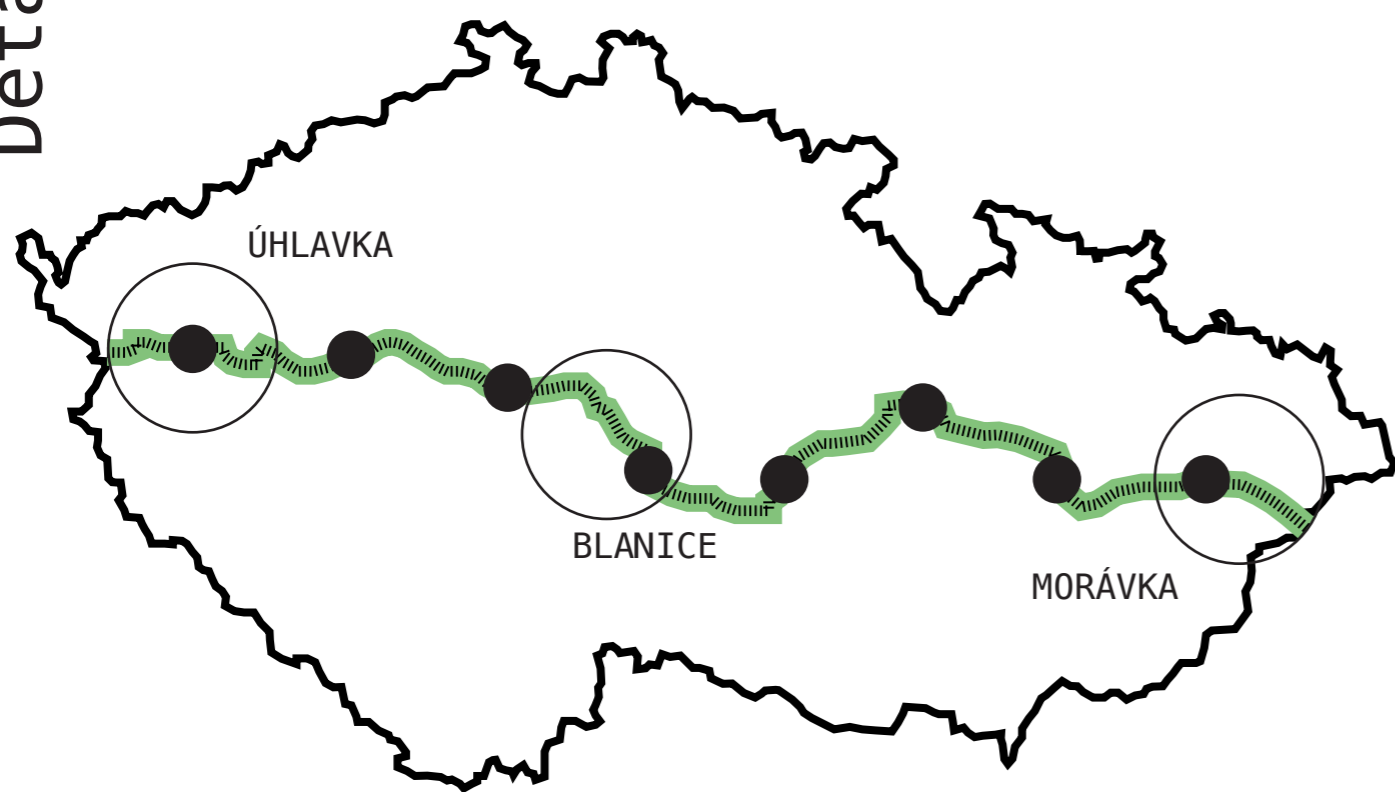

100
● Navrhovaná trasa koridoru

X1, X2, X3 – podrobněji zpracované části

Projekt Grönn v České republice je rozdělen do čtyř hlavních úseků: Úhlava, Blanice, Svitava a Morávka, přičemž každý z nich je unikátně spojen s místními ekosystémy a evropskými turistickými cestami.

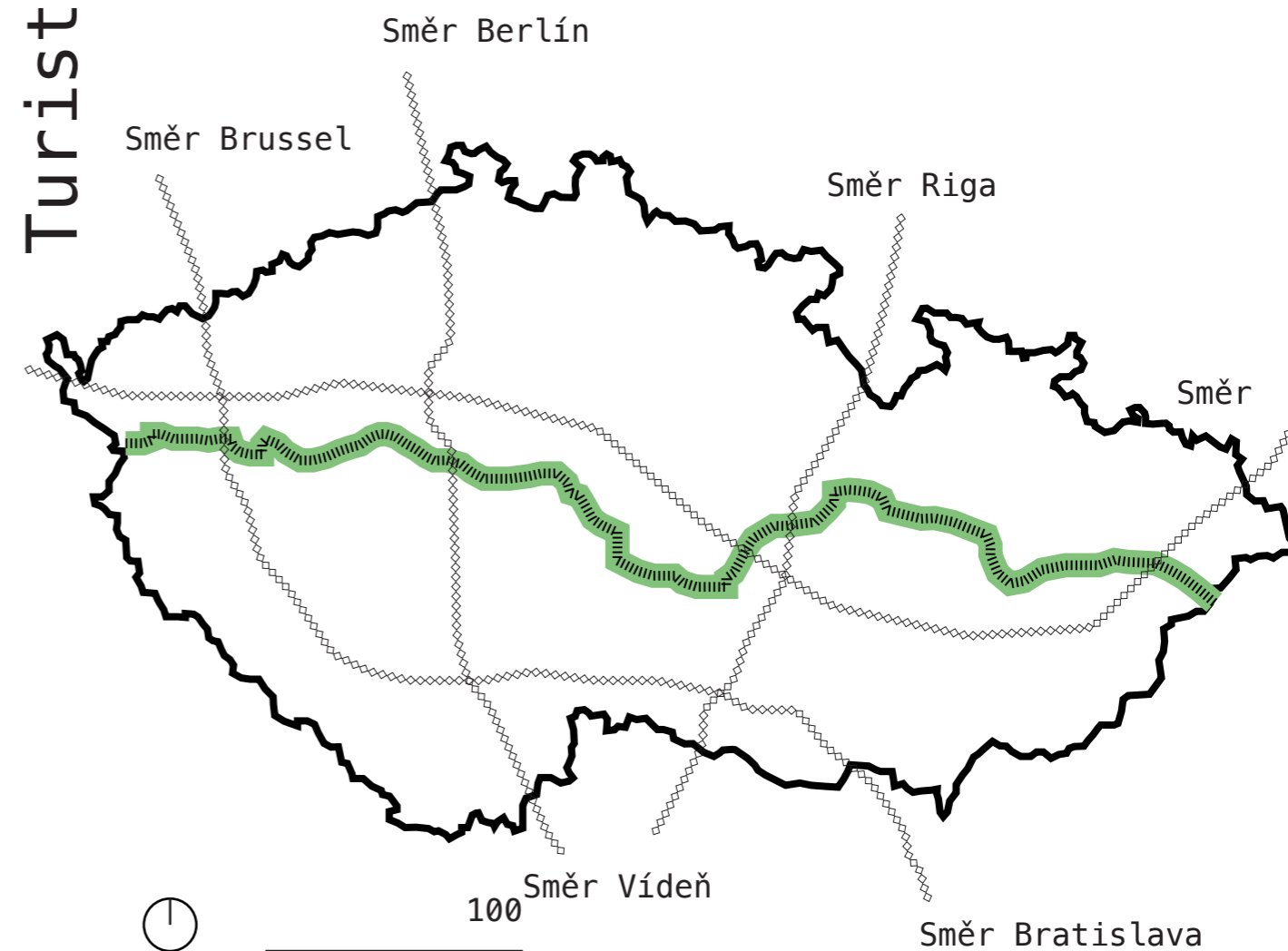
Úsek Úhlava využívá mokřadní a lužní ekosystémy podél řeky Úhlavy a propojuje se s evropskými pěšími a cyklistickými trasami.

- 100
- Navrhovaná trasa koridoru
- Drobná architektua a zastáv-

tickými trasami. Blanice nabízí čisté vodní biotopy a je spojena s kulturním dědictvím regionu i evropskými stezkami. Svitava se vyznačuje lesními pásy a loukami, poskytující příležitosti pro pozorování divoké fauny. Tento úsek je navržen tak, aby byl v souladu s přírodou a zároveň přístupný turistům. Morávka, procházející Beskydy,

přináší horskou scenérii a je propojena s horskými a evropskými dálkovými trasami. Každý úsek Grönnu představuje harmonické spojení přírody a turismu, zvyšuje atraktivitu České republiky jako cíle pro ekoturistiku a podporuje udržitelný rozvoj v regionu i na evropské úrovni.

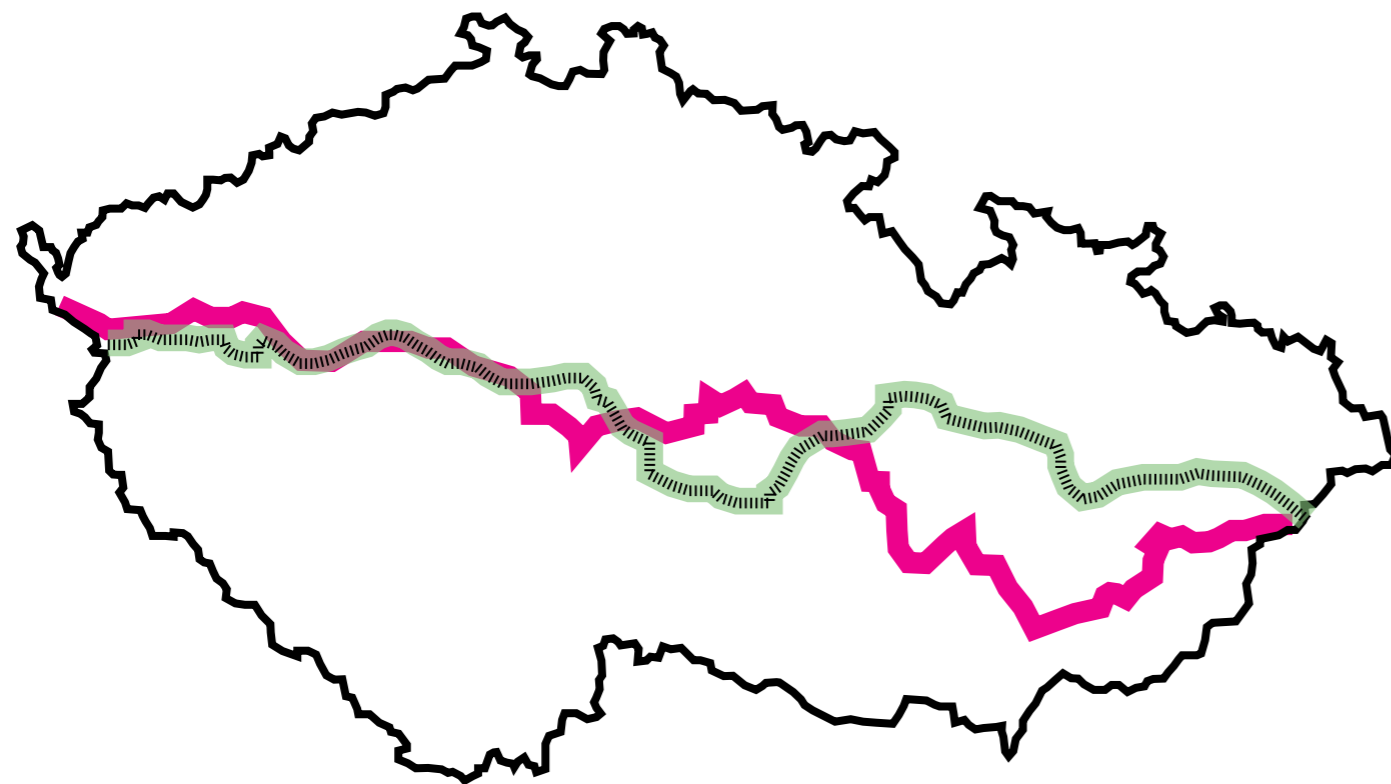

- 100
- Navrhovaná trasa koridoru
- Stávající Evropské turistické

Centrální turistická stezka

Popis trasy:

– Centrální Stezka je jedinečná trasa, která spojuje nejzápadnější a nejvýchodnější body ČR, vedoucí přibližně středem země. Je rozdělena na 12 úseků, přičemž každý úsek reprezentuje odlišnou geografickou oblast nebo horský celek. Trasa prochází 8 chráněnými krajinářskými oblastmi a mnoha přírodními parky, rezervacemi a památkami. Nejvyšším bodem na trase je Velký Polom v Moravskoslezských Beskydech s výškou 1067 metrů. Celková trasa nabízí celkem 29 poutních míst.

100

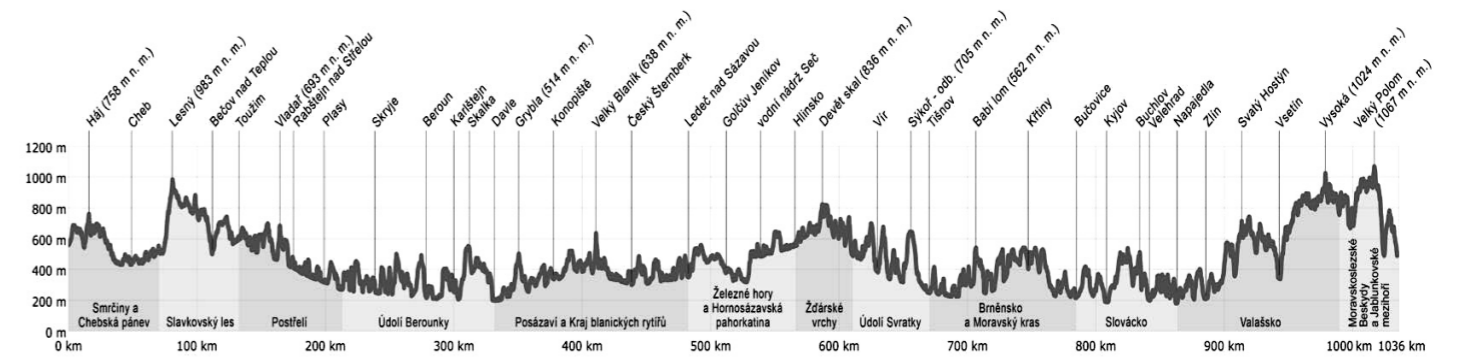
Navrhovaná trasa koridoru Grønn

Centrální turistická stezka

Variace trasy:

- Pěší Varianta: Celková délka je 1036 km rozdělených do 47 denních etap s průměrnou délkou 20–25 km. Ubytování je zajištěno na každé etapě.
- Cyklistická Varianta: S délkou 1032 km je ideální pro 2–3 týdenní cyklistický výlet.
- Lyžařská Varianta: Nabízí 163 km tras pro běžkaře.
- Vodácká Varianta: 339 km tras proplouvajících pěti řekami: Střelou, Berounkou, Sázavou, Chrudimkou a Svratkou.

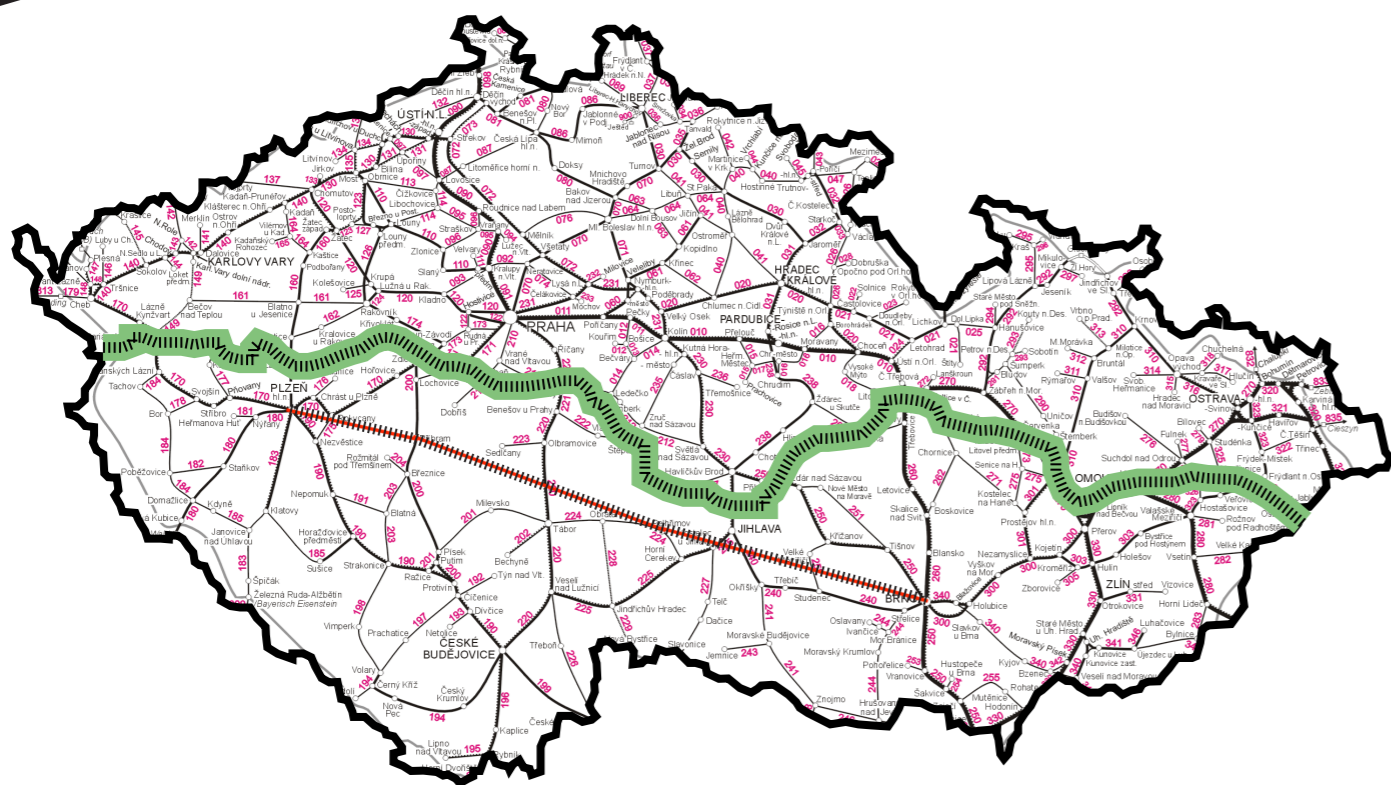
Detaily Úseků:

- 1. Smrčiny a Chebská pánev:** 70 km pěšky (3 dny), 73 km na kole. Od nejzápadnějšího bodu ČR do Dolní Žandova.
- 2. Slavkovský les:** 63 km pěšky (3 dny), 64 km na kole. Od Dolní Žandova do Toužimu.
- 3. Postřelí:** 81 km pěšky (4 dny), 86 km na kole, 70 km na vodě. Od Toužimu do Liblína.
- 4. Údolí Berounky:** 117 km pěšky (5 dní), 114 km na kole, 80 km na vodě. Od Liblína do Davle.
- 5. Posázaví a Kraj blanických rytířů:** 152 km pěšky (7 dní), 147 km na kole, 130 km na vodě. Od Davle do Ledče nad Sázavou.
- 6. Hornosázavská pahorkatina a Železné hory:** 84 km pěšky (3 dny), 76 km na kole, 22 km na vodě. Od Ledče nad Sázavou do Hlinska.
- 7. Žďárské vrchy:** 44 km pěšky (2 dny), 47 km na kole, 12/25 km na lyžích. Od Hlinska do Jimramova.
- 8. Údolí Svatky:** 61 km pěšky (3 dny), 54 km na kole, 37 km na vodě. Od Jimramova do Tišnova.
- 9. Brněnsko a Moravský kras:** 113 km pěšky (6 dní), 111 km na kole. Od Tišnova do Bučovic.
- 10. Slovácko:** 78 km pěšky (3 dny), 73 km na kole. Od Bučovic do Napajedel.
- 11. Valašsko:** 121 km pěšky (5 dní), 126 km na kole, 32/39 km na lyžích. Od Napajedel do Bumbálky.
- 12. Moravskoslezské Beskydy a Jablunkovské mezihoří:** 52 km pěšky (3 dny), 61 km na kole, 55 km na lyžích. Od Bumbálky do nejvýchodnějšího bodu ČR.

Česká Kanada. (2022). [Fotografie turistických tras]. Získáno 18. května 2024, z <https://ceskakanada.com/turisticke-trasy/>

Česká republika má rozvinutou síť železničních tratí, která je klíčovou součástí jejího veřejného dopravního systému. Vlakové spoje v zemi provozují několik dopravců, z nichž největší je státní společnost České dráhy (ČD). Vedle ČD se na trhu objevují i soukromí dopravci, jako je RegioJet, Leo Express nebo Arriva, kteří nabízejí jak regionální, tak dálkové spoje.

100

Navrhovaná trasa koridoru Grønn

||||||| V současnosti chybějící část vlakových spojů

Dálkové vlaky jsou rozděleny do několika kategorií:

- SuperCity (SC): Nejrychlejší vlaky spojující velká města s minimem zastávek.
- EuroCity (EC) a InterCity (IC): Vysokorychlostní spoje mezi hlavními městy a významnými regionálními centry.
- Railjet: Moderní a rychlé vlakové spoje, které spojují Českou republiku s Rakouskem a dalšími zeměmi.
- Expy (Expres): Rychlé vlaky s větším počtem zastávek než IC a EC.

Regionální doprava je zajišťována následujícími typy vlaků:

- Rychlík (R): Rychlé spoje propojující krajská města s okolními regiony.
- Spěšný vlak (Sp): Vlaky s více zastávkami než rychlík, ale s méně zastávkami než osobní vlak.
- Osobní vlak (Os): Slouží pro místní dopravu, zastavují téměř ve všech stanicích.

Městská a příměstská doprava

V městských oblastech, jako je Praha a Ostrava, jsou vlaky důležitou součástí městského integrovaného dopravního systému (MHD), kde spolupracují s tramvajemi a autobusy, aby poskytovaly efektivní služby pro dojíždějící.

Jízdenky a tarify

Cestující si mohou zakoupit jízdenky přes online platformy, automatizované kiosky nebo na pokladnách na nádražích. České dráhy a další dopravci nabízí řadu slev pro různé věkové a sociální skupiny, stejně jako výhodné tarify pro časté cestující a turisty.

Infrastruktura

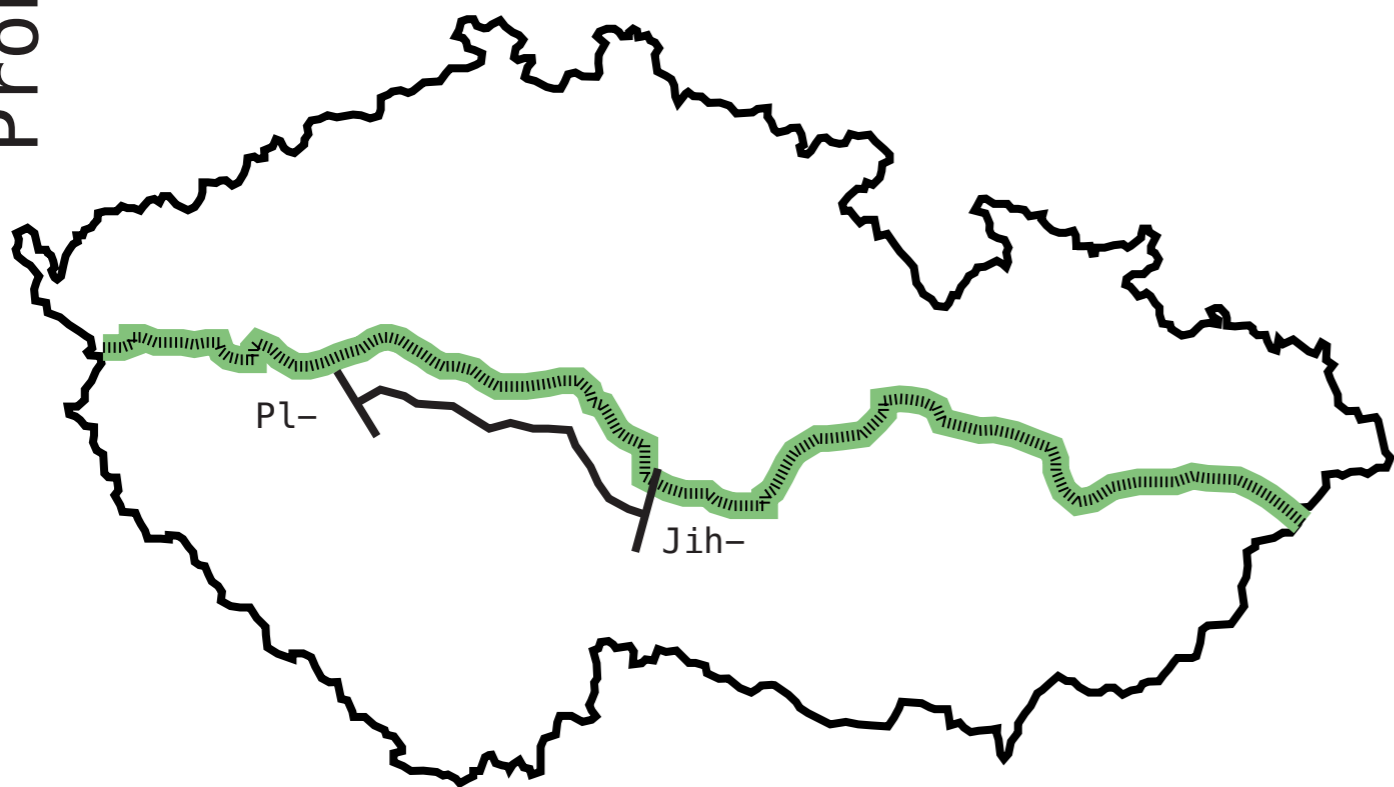
Železniční infrastruktura prochází postupnou modernizací, včetně elektrifikace tratí a zlepšování nádražních budov. Ve snaze zvýšit rychlost a komfort cestování, vláda a Evropská unie investují do rozvoje a obnovy železniční sítě.

Význam železnic

Vlaky v České republice jsou oblíbeným způsobem cestování pro svou spolehlivost, pohodlí a ekologický přínos. Země leží na křižovatkách mezinárodních železničních tras, a proto železnice hrají klíčovou roli nejen v domácí, ale i v mezinárodní dopravě.

Problematika propojení vlakových spojení mezi Plzní a Jihlavou vychází z geografických, infrastrukturních a logistických výzev. Tento úsek spojuje západní a střední Čechy, přičemž prochází krajinou s rozmanitým terénem, což představuje náročné podmínky pro železniční síť. Vlaková doprava zde čelí omezením v podobě starší infrastruktury a nedostatečné kapacity tratí, což může vést k zpožděním a nepřesnostem ve spojení.

V minulosti byly navrženy modernizace a rozvojové projekty, jež měly zlepšit propojení mezi těmito městy, avšak realizace těchto projektů čelí administrativním a finančním překážkám. Navíc, koordinace mezi různými dopravními společnostmi a regionálními úřady je klíčová pro zajištění

100

Navrhovaná trasa koridoru Grønn

Špatné vlakové spojení

ní efektivního a spolehlivého spojení. Je tedy třeba, aby byla věnována pozornost nejen modernizaci infrastruktury, ale také zlepšení logistických a operativních procesů, aby bylo možné nabídnout cestujícím komfortní a spolehlivé spojení mezi Plzní a Jihlavou. Taková opatření by mohla zahrnovat investice do modernizace tratí, stanovení jasných operativních postupů a lepší koordinace mezi zúčastněnými stranami.

Zkoumá tvar a vznik zemského reliéfu, jako jsou pohoří a nížiny. Česká republika se morfologicky dělí na Českou vysočinu s delším vývojem a méně strmými svahy a mladší, strmější Západní Karpaty. Vlivem endogenních činitelů, jako jsou zemětřesení a vulkanismus, vznikla Česká vysočina v prvohorách, zatímco Západní Karpaty se formovaly ve třetihorách. Exogenní procesy, například eroze větrem a vodou, vyhlazují reliéf obou oblastí, ale u starší České vysočiny je tento proces více pokročilý. Nejvyšší vrcholy obou oblastí jsou Gerlachovský štít (2655 m n. m.) ve Západních Karpatech a Sněžka (1602 m n. m.) na České vysočině.

100

Navrhovaná trasa koridoru Grønn

Karlovarská vrchovina

Karlovarská vrchovina je geomorfologický celek v severozápadních Čechách, součást Českého masivu. Tato oblast je charakteristická svou hornatinou, která je tvořena převážně prekambriickými a paleozoickými horninami, jako jsou ruly a břidlice, a je známá svými mírně zaoblenými vrcholky a hlubokými údolními.

Reliéf Karlovarské vrchoviny byl vytvořen působením přírodních sil v průběhu milionů let, zejména erozní a tektonickou činností. Eroze způsobená vodou, větrem a ledem v kombinaci s tektonickými pohyby přispěla k utváření zdejších typických kopců a údolí. Region je známý svými termálními prameny, což je také důsledek geologických procesů, které zde probíhaly.

Krajina je poměrně členitá s výškami převážně mezi 600 až 800 metry nad mořem. K nejvyšším bodům vrchoviny patří například Klínovec, který je se svou výškou 1244 metrů nejvyšším vrcholem Krušných hor, přiléhajících k Karlovarské vrchovině.

V regionu je řada chráněných území, která jsou domovem různorodé fauny a flory. Tyto oblasti, jako jsou národní parky a přírodní rezervace, jsou oblíbené pro turistiku a outdoorové aktivity, včetně pěší turistiky, cyklistiky a v zimních měsících také lyžování.

Karlovarská vrchovina je také známá svými lázeňskými městy, jako je Karlovy Vary, Mariánské Lázně a Františkovy Lázně, které jsou proslulé léčivými prameny a bohatou historií lázeňství. Tyto lázně přitahují návštěvníky z celého světa, kteří hledají odpočinek a léčbu.

Karlovarská vrchovina

Karlovarská vrchovina je oblast s bohatou přírodou a biodiverzitou, která je charakteristická pro západní Čechy. Přirozené lesní porosty jsou tvořeny převážně listnatými stromy, jako jsou buky, duby, javory a jilmů, které poskytují životní prostředí pro různé druhy živočichů.

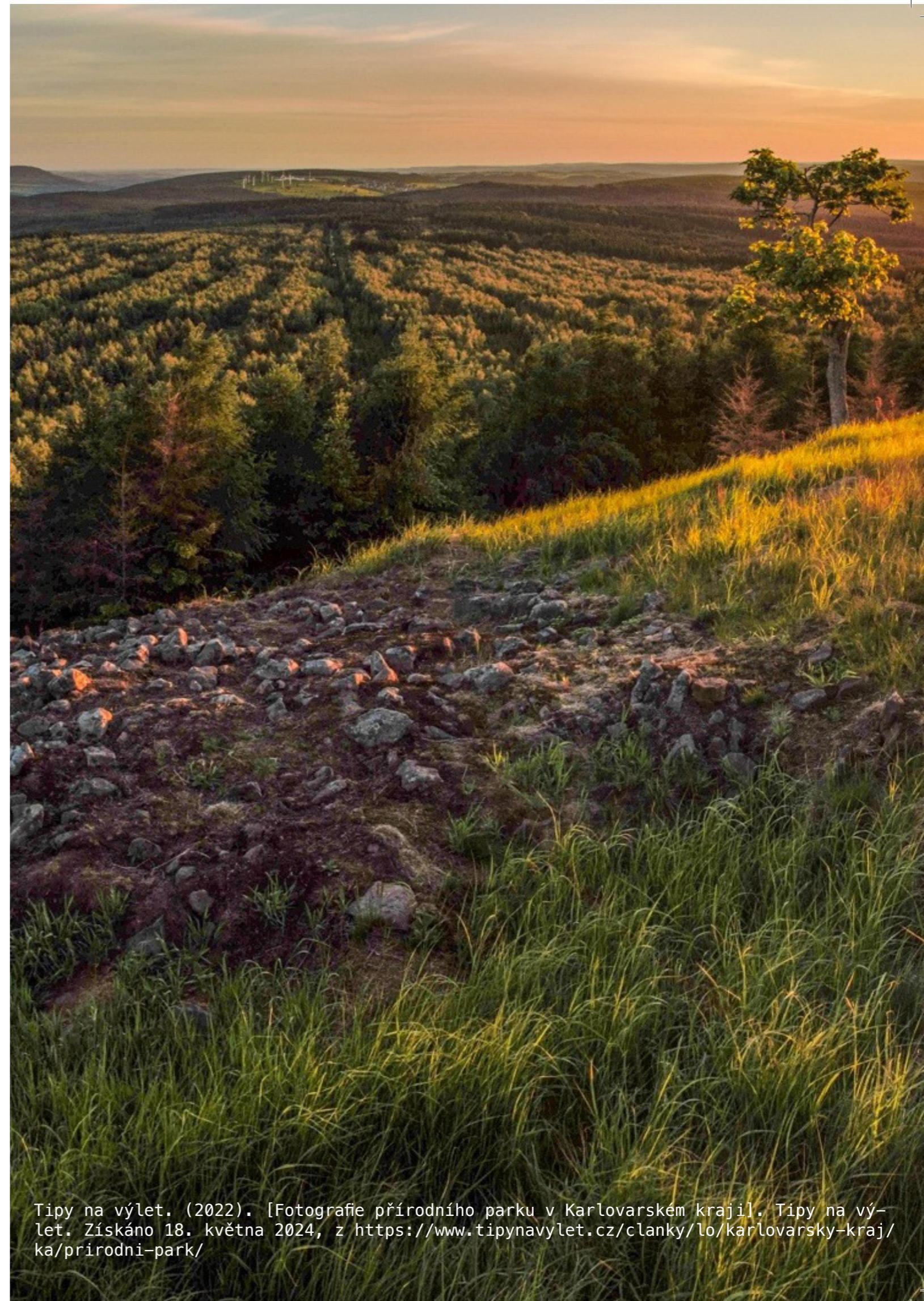
Zvířata:

- Savci: V oblasti se vyskytují typické druhy savců středoevropských lesů, jako jsou jeleni, srnci, divoká prasata a lišky. V menší míře se zde mohou objevovat také kuny, tchoři nebo jezevci.
- Ptáci: Pro Karlovarskou vrchovinu jsou charakteristické různé druhy pěvců, dravců a sov. Můžeme zde najít například datly, káně lesní, sovy nebo straky.
- Plazi a obojživelníci: V lesních tůních a potocích se mohou vyskytovat žáby, skokani, mloci a salamandři, zatímco suchší oblasti mohou být domovem pro ještěrky a hady, jako je například ještěrka obecná nebo užovka obojková.

Rostliny:

- Flóra Karlovarské vrchoviny je charakteristická pro smíšené lesy. Kromě zmíněných listnatých stromů zde mohou být i smrky nebo borovice.
- V bylinném patře se můžeme setkat s typickými lesními druhy jako jsou kostřavy, vřes, brusnice, ostružiny a různé druhy houbových a mechových společenstev.
- V mokřadnějších oblastech mohou být přítomny rákosiny a místy také mohou růst i chráněné rostlinné druhy jako orchideje nebo rosnatka.

Karlovarská vrchovina, stejně jako jiné oblasti České republiky, je ovlivněna také lidskou činností, která zahrnuje lesnictví, zemědělství a rekreační činnosti, což má dopad na místní ekosystémy.

Tipy na výlet. (2022). [Fotografie přírodního parku v Karlovarském kraji]. Tipy na výlet. Získáno 18. května 2024, z <https://www.tipynavylet.cz/clanky/lo/karlovarsky-kraj/ka/prirodni-park/>

Plzeňská pahorkatina

Plzeňská pahorkatina je rozsáhlý geomorfologický celek v západních Čechách, který se rozprostírá převážně v Plzeňském kraji a částečně zasahuje i do sousedních regionů. Tento krajinářský celek je známý svou mírně zvlněnou krajinou, kde se střídají nižší kopce a úrodná údolí.

Charakteristické pro tento region jsou široké vrcholy, rozsáhlé lesní plochy a zemědělsky využívaná území. Geologický základ tvoří především paleozoické horniny, jako jsou břidlice a vápence, a také různé druhy sedimentů.

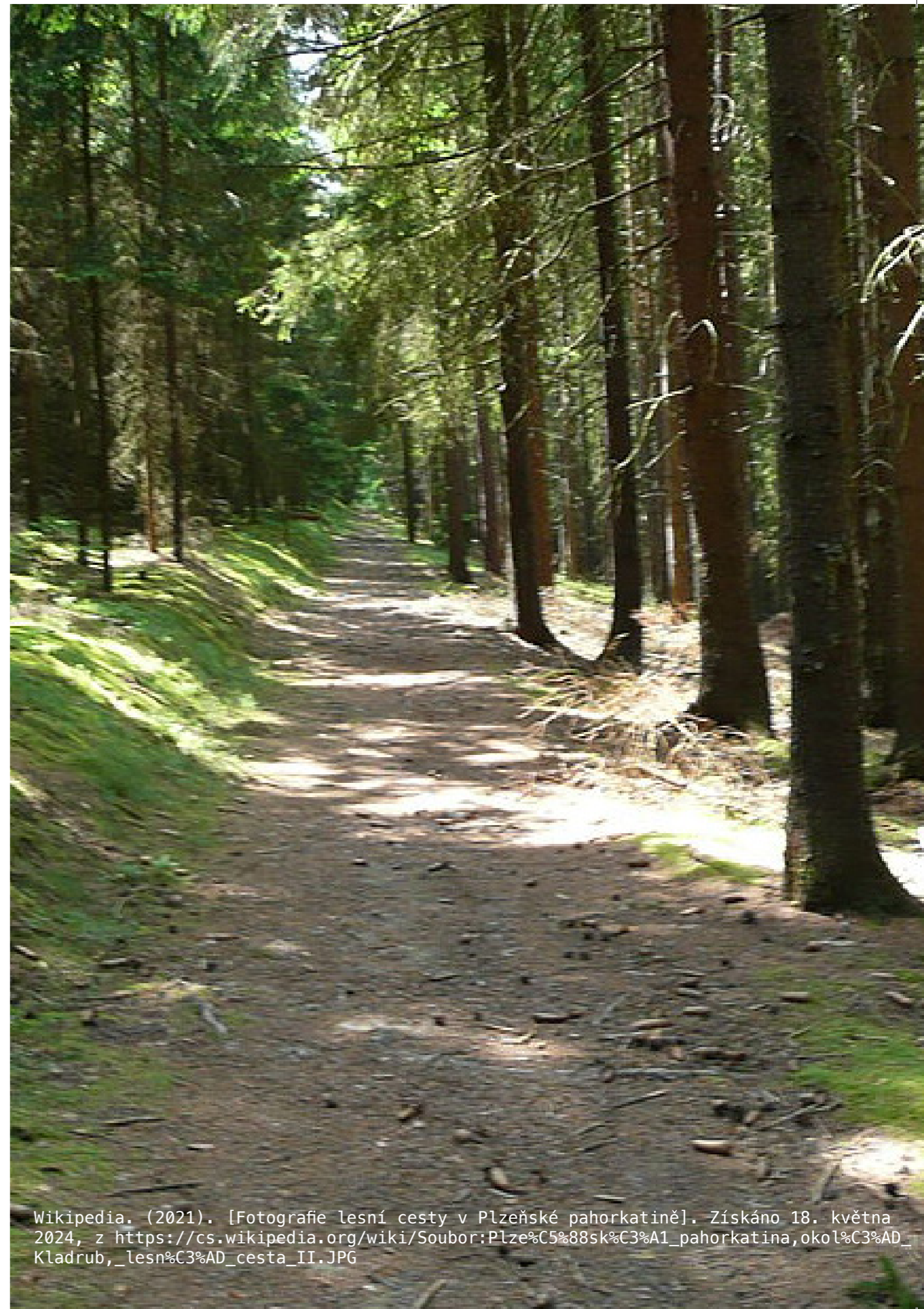
Plzeňská pahorkatina je mírně zvlněná s průměrnými výškami od 300 do 600 metrů nad mořem. Reliéf pahorkatiny je důsledkem dlouhodobého působení eroze, která modelovala měkké horniny, zatímco odolnější materiál zůstal ve formě kopcovitých výšin.

V této oblasti se nachází řada menších toků a potoků, které odvodňují dešťovou vodu do větších řek jako je Berounka či Mže. Voda zde vytváří mnoho malých a středních rybníků, které jsou typické pro českou krajinu a mají význam pro místní ekosystémy.

Plzeňská pahorkatina je díky své úrodné půdě využívána převážně pro zemědělství, zejména pro pěstování obilovin, kukuřice a řepy, ale najdeme zde i rozsáhlé chmelnice a ovocné sady. Lesnaté oblasti poskytují domov různým druhům rostlin a živočichů a jsou oblíbeným místem pro turistiku a rekreaci.

Nejvýraznějšími městy v této oblasti jsou Plzeň, známá svým pivovarem a bohatou historií, dále například Klatovy s dobře zachovaným historickým centrem, nebo Domažlice ležící na západě regionu.

Plzeňská pahorkatina nabízí návštěvníkům rozmanitý terén pro pěší turistiku a cykloturistiku s mnoha naučnými stezkami, které vedou přírodními krásami a spojují historické a kulturní památky regionu.

Wikipedia. (2021). [Fotografie lesní cesty v Plzeňské pahorkatině]. Získáno 18. května 2024, z https://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Plze%C5%88sk%C3%A1_pahorkatina,okol%C3%AD_Kladrub,_lesn%C3%AD_cesta_II.JPG

Plzeňská pahorkatina

Plzeňská pahorkatina je oblast s charakteristickou krajinou středních nadmořských výšek, smíšenými lesy a zemědělskou půdou. Díky této rozmanitosti poskytuje útočiště různým druhům rostlin a zvířat.

Zvířata:

- Savci: Běžní jsou zde srnci, divoká prasata a lišky. V lesnatých oblastech se můžete setkat i s menšími savci, jako jsou ježci, různé druhy hlodavců a zajíci.
- Ptáci: Obhospodařované polní plochy a pastviny poskytují ideální podmínky pro početné druhy polního a lučního ptactva. Mezi dravce patří poštolky, káně a vzácněji i orli. Z pěvců zde nalezneme skřivany, lindušky a strnady.
- Obojživelníci a plazi: V mokřadech a rybnících oblasti se vyskytuje řada druhů žab a skokanů. Z plazů lze často spatřit slepýše nebo ještěrky.

Rostliny:

- Lesní porosty: Dominují zde listnaté lesy s příměsí jehličnatých stromů. Můžeme zde najít duby, buky, javory a na suchých stanovištích i borovice.
- Křoviny: Při okrajích lesů a na mezích jsou hojné různé druhy keřů, jako jsou hlohy a různé druhy šípků a brusnic.
- Byliny a květiny: V oblasti pahorkatiny najdeme pestrou škálu kvetoucích bylin, například luční kvítí jako jsou chrpy, sedmikrásky a jetel.

Plzeňská pahorkatina je tedy živým ekosystémem, který podporuje biodiverzitu a přináší bohaté možnosti pro pozorování přírody a studium ekologických vztahů mezi druhy.

Wikimedia Commons. (2022). [Fotografie Vlčí vrch u Jesenice z rozhledny]. Wikimedia Commons. Získáno 18. května 2024, z https://commons.wikimedia.org/wiki/File:021019_Vlci_vrch_u_Jesenice_z_rozhledny.JPG

Geomorfologické úseky **Brdská oblast**

Brdská vrchovina, známá též jako Brdy, se rozprostírá ve středních Čechách, jihozápadně od Prahy. Jedná se o mírně členitý reliéf s vrcholy dosahujícími nadmořské výšky až 865 metrů, z nichž nejvyšším je Tok. Geologicky je oblast tvořena staršími horninami, hlavně granity a metamorfovanými skálami, což ji činí významným přírodním útvarem.

Pokrytá hustými smíšenými lesy, poskytuje Brdská vrchovina útočiště pro mnoho druhů rostlin a zvířat. Lesní ekosystém se skládá z buků, smrků a dalších stromů, vytvářející pestrou biodiverzitu. V oblasti se nachází několik potoků a rybníků, které jsou nezbytné pro udržení vodních a mokřadních ekosystémů a slouží také pro rekreaci.

Turismus v Brdech prospívá díky bohaté síti turistických a cyklistických tras vedoucích skrze nádhernou krajinu. Stezky návštěvníky seznamují s přírodními i historickými zajímavostmi, jako jsou hrad Tocník či Padrťské rybníky. Dříve známá jako vojenský prostor, dnes se Brdy otevírají veřejnosti, čímž se rozvíjí turistika a přírodní poznání.

Brdská oblast je přitažlivá pro svůj klid, čistý vzduch a možnosti odpočinku a aktivní rekreace. Nabízí skvělé příležitosti pro pěší turistiku, cykloturistiku, pozorování ptáků a další venkovní aktivity, čímž představuje ideální únik od městského života.

Oblast Brd představuje kombinaci tajemných lesů, čisté přírody a klidného prostředí, které je ideální pro odpočinek od ruchu měst a aktivní rekreaci.

úseky Brdská oblast

Geomorfologické úseky

Brdská oblast je díky své rozmanité přírodě a lesnímu pokryvu domovem mnoha druhů zvířat a rostlin. Přírodní podmínky jsou zde ideální pro stálé i migrující druhy.

Zvířata:

- Savci: Lesy jsou domovem pro různé druhy savců, včetně jelenů, srnců, divokých prasat, lišek, kun, jezevců a v některých odlehlejších částech i vlků a rysů. Drobnější savci, jako jsou myši, hryzci a ježci, jsou také běžní.
- Ptáci: Prostor je významným útočištěm pro ptactvo, včetně dravců jako jsou káně lesní, sokoli, orli či výry. Dále zde můžeme nalézt pěvce, jako jsou slavíci, drozdi, sýkory a pěnice.
- Plazi a obojživelníci: V lesních tůních a potocích žijí různé druhy žab, skokanů a salamandrů. Plazi, jako jsou ještěrky a hadi, například užovky, se vyskytují v suchých, teplých lokalitách.

Rostliny:

- Lesní porosty: Dominantními dřevinami jsou buky, duby, borovice a smrky, které tvoří rozsáhlé lesní ekosystémy. V jarním období jsou lesní podlahy často pokryty kvetoucími rostlinami, jako jsou anemony (sasanky) a konvalinky.
- Křoviny: V nižších částech a na okrajích lesů můžeme najít různé křoviny, například hloh, bez černý nebo růže.
- Bylinné rostliny: K rozmanitosti podrostu přispívají také byliny, jako je brusnice, borůvka nebo kapradiny. Mokřadní oblasti podporují výskyt specifických druhů jako jsou ostřice a různé druhy rašeliníků.

Oblast Brd je tedy ekologicky bohatá a nabízí životní prostředí pro mnoho druhů fauny a flóry, což ji činí významnou jak pro přírodní diverzitu, tak pro pozorování a ochranu přírody.

Kudy z nudy. (2021). [Fotografie Brdské vložky, legendární skalní rytiny]. Kudy z nudy. Získáno 18. května 2024, z <https://www.kudyznudy.cz/aktivity/brdska-vlocka-legendarni-skalni-rytina>

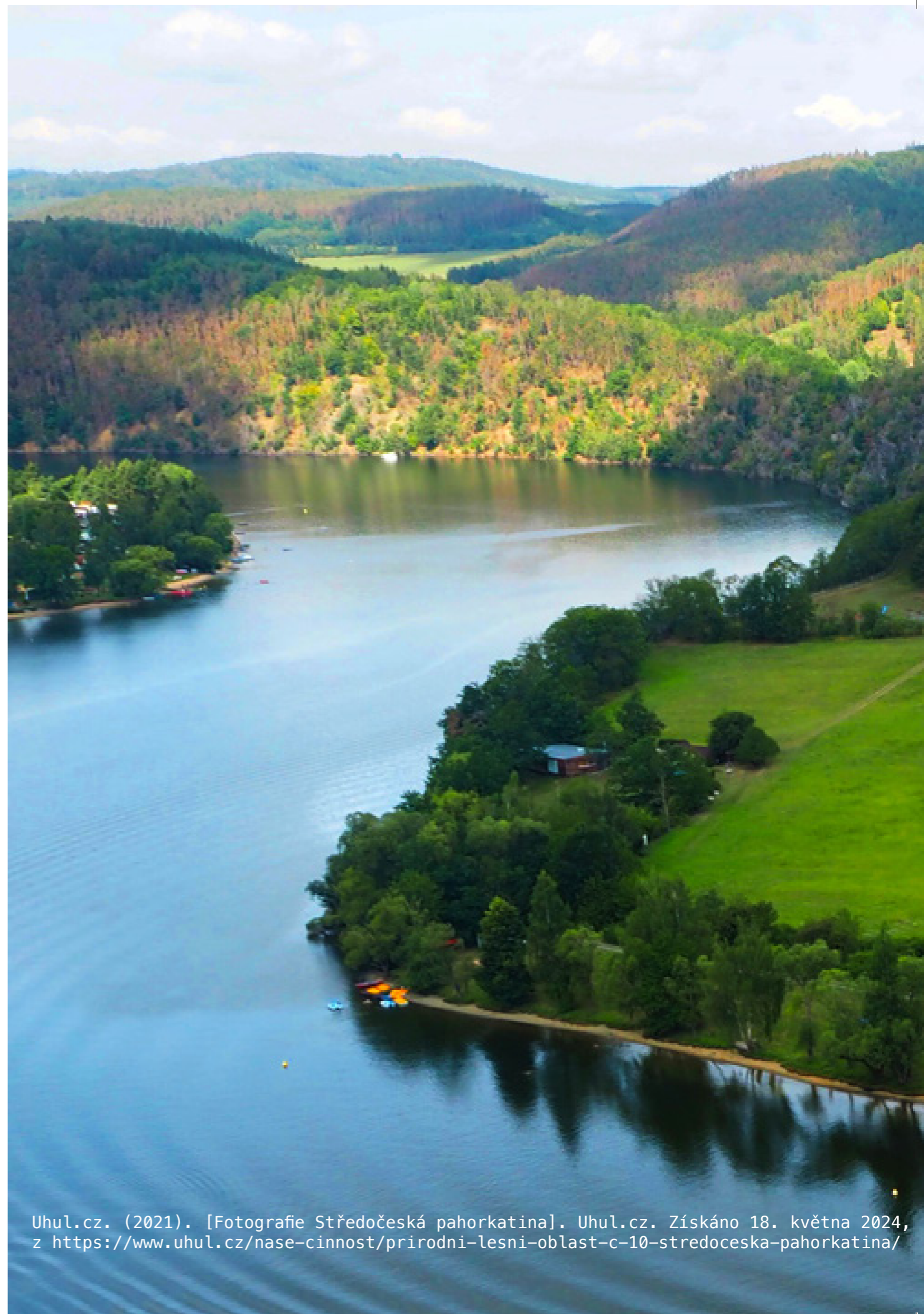
Středočeská pahorkatina

Středočeská pahorkatina je mírně zvlněná krajina v České republice. Geologicky je tvořena staršími horninami a kvarténními sedimenty, které ovlivňují úrodnost půd. Síť řek a potoků zde formují údolí a podporují rozmanité ekosystémy.

Pahorkatina je domovem mnoha vesnic a měst s historickým a kulturním bohatstvím. Zemědělské plochy se zde střídají s lesy a pastvinami, což vytváří rozmanité využití půdy. Lesy jsou bohaté na listnaté stromy a živé pro faunu a floru, stejně jako jsou oblíbené pro turistiku a rekreaci.

Výškové body jsou většinou několik set metrů nad mořem, což podporuje mírné klima ideální pro pěstování plodin. Oblast je známá svými historickými památkami, jako jsou zámky a parky, což přitahuje návštěvníky.

S blízkostí k Praze nabízí Středočeská pahorkatina pohodové prostředí s přírodní a historickou krásou, vhodné jak pro místní, tak pro turisty.

Středočeská pahorkatina

Středočeská pahorkatina je rozsáhlá oblast s různorodými biotopy, které podporují množství živočišných a rostlinných druhů. Přestože je toto území ovlivněno lidskou činností, stále zde existují enklávy bohaté přírody.

Zvířata:

- Savci: Obecně jsou zde běžné lesní druhy jako jeleni, srnci, divoká prasata a menší savci jako ježci, různí hlodavci a králíci. V údolích řek a potoků můžeme narazit i na vydry říční.
- Ptáci: V této oblasti je bohatá avifauna, včetně běžných druhů jako jsou sýkory, pěnice, drozdi a další lesní ptactvo. Také se zde vyskytují dravci, jako jsou luňáci, jestřábi a možná i raritnější druhy jako orli nebo sokoli.
- Plazi a obojživelníci: Běžnými obyvateli jsou různé druhy žab, jako je žába hnědá nebo skokan zelený. Dále zde mohou být užovky obojkové a slepýši křehcí.
- Hmyz: Pahorkatina podporuje bohatý hmyzí život, včetně motýlů, brouků, včel a dalšího opeřeného i neopeřeného hmyzu, což odráží zdravé ekosystémy oblasti.

Rostliny:

- Lesy: Typickými stromy jsou duby, lípy, javory a na vhodných půdách i buky. Jsou zde také rozšířené borové a smrkové lesy.
- Bylinné rostliny: V lesích najdeme bohatou bylinnou vrstvu s typickými rostlinami střední Evropy jako jsou česneky, orseje, prvosenky a vstavače.
- Louky a pastviny: V nezalesněných částech oblasti se nacházejí různorodé květnaté louky s mnoha druhy lučních květin a bylin, které jsou důležité pro opylovače a hmyz.
- Mokřady: Na vlhkých místech se vyskytují rákosiny, ostřicová společenstva a další mokřadní rostlinstvo.

Tato oblast představuje důležitý přírodní komplex, kde se prolíná zemědělská činnost s přírodními ekosystémy, a kde je díky rozmanitosti habitatu zachována bohatá biodiverzita.

Českomoravská vrchovina

Českomoravská vrchovina, známá také jako Českomoravská vysočina, je rozsáhlý geomorfologický celek ve střední Evropě, pokrývající části jihovýchodních Čech, jihomoravského kraje a části Vysočiny. Charakteristickými rysy této oblasti jsou ploché vrcholy, mírné svahy a rozsáhlé lesní areály, které se střídají s lukami a zemědělskými plochami.

Geologicky je Českomoravská vrchovina složena hlavně z proterozoických a paleozoických sedimentárních a metamorfovaných hornin, s častým výskytem granitových intrusion. Tyto podkladové horniny jsou zodpovědné za mnoho z formací, které dnes ve vrchovině vidíme, včetně různých typů skalních útvarů.

Region je známý svým kopcovitým terénem, který dosahuje nadmořských výšek mezi 500 až 800 metry, s nejvyšším vrcholem Javořice, jenž měří 837 metrů nad mořem. Krajina je rozčleněna řadou menších i větších řek, jako je Sázava, Jihlava, nebo Svratka, které formují rozsáhlé říční sítě a podporují bohatý ekosystém.

Tato oblast je také důležitá pro biodiverzitu, poskytuje habitat pro řadu druhů rostlin a živočichů. Vrchovina slouží jako útočiště pro mnoho druhů ptáků, a je oblíbená pro svou klidnou a nedotčenou přírodu.

Turisticky je Českomoravská vrchovina velmi populární, nabízí širokou síť turistických tras a cyklostezek, které umožňují návštěvníkům prozkoumat malebné vesnice, historické památky a přírodní zajímavosti, jako jsou Moravský kras s jeskyněmi a propastmi, nebo přírodní rezervace s neobvyklou flórou a faunou.

Vrchovina nabízí pestré možnosti pro turistiku, rekreaci a poznávání tradičního venkovského života v České republice. Svým bohatstvím přírodních krás a klidem je tato oblast významným odpočinkovým a rekreačním místem pro mnohé.

Českomoravská vrchovina

Středočeská pahorkatina, někdy označovaná jako Středočeská vysočina, je krajinou rozmanitých přírodních biotopů, které poskytují životní prostor pro různé druhy rostlin a živočichů.

Zvířata:

- Savci: Podobně jako v jiných českých pahorkatinách se zde setkáme s běžnými lesními savci jako jsou jeleni evropsští, srnci obecní, divočáci. V lesích se mohou vyskytovat i menší šelmy, jako jsou lišky, kuny, jezevci a různé druhy hlodavců.
- Ptáci: Pestré druhové složení ptactva zahrnuje běžné druhy jako jsou datly, sýkory, drozdi a různé druhy pěvců. V otevřenějších oblastech pahorkatiny můžeme spatřit pole a stráně obývané skřivany, strnady či pěnice.
- Plazi a obojživelníci: Typickými zástupci jsou užovky, slepýši a ještěrky, což jsou druhy, které často vyhledávají teplejší, slunné polohy. V oblastech s vodními zdroji můžeme nalézt různé druhy žab a ropuch.

Rostliny:

- Lesy: V oblasti se mísí listnaté a smíšené lesy s převahou dubů, buků, borovic a smrků, které tvoří ekologické koridory pro faunu.
- Křoviny a byliny: V keřovém podrostu najdeme hloh, šípek, bez černý a mnohé další. Bylinné patro je bohaté na rozmanité druhy, včetně léčivých rostlin jako je šalvěj, třezalka nebo meduňka.
- Louky a pastviny: Středočeská pahorkatina má také bohaté mezofilní a xerofilní louky, kde kvetou různé druhy orchidejí, zvonků a dalších květin, které jsou atraktivní pro hmyz, včetně opylovačů jako jsou včely a motýli.

Ekosystémy Středočeské pahorkatiny jsou tedy z hlediska biodiverzity velmi cenné a poskytují ideální podmínky pro udržitelnou přírodu a její pozorování.

Český horolezecký svaz. (2021). [Fotografie skal v regionu 9]. Horosvaz. Získáno 18. května 2024, z <https://www.horosvaz.cz/skaly-region-9/>

Brněnská vrchovina

Brněnská vrchovina je geomorfologický celek ležící na jihovýchodě České republiky, zasahující do okolí města Brna. Tento region je charakterizován pestrým reliéfem s vyvýšenými hřbety, které se střídají s údolími řek a potoků. Nejvyšším bodem je vrch Kopeček dosahující výšky 493 metrů nad mořem.

Geologická stavba je různorodá, zahrnuje prvohorní horniny až po usazeniny z mladších geologických období. Typickým prvkem krajiny jsou vápencové skály, které přispívají k její dramatické a atraktivní podobě. Významnou roli zde hraje také vodní režim, s řekami jako jsou Svatava a Svitava, které formují hluboká údolí a jsou důležité pro místní ekosystémy.

Lesní pokryv vrchoviny je rozmanitý, od listnatých lesů přes smíšené porosty až po jehličnaté stromy na vyšších a chladnějších místech. Flóra a fauna jsou bohaté a diverzifikované, což odráží kombinaci teplých a sušších oblastí s chladnějšími lesními enklávami.

Brněnská vrchovina je také kulturně a historicky významná. Archeologické nálezy zde svědčí o osídlení již v pravěku. Dnes je krajina protkána sítí turistických stezek, které vedou k historickým památkám jako jsou zříceniny hradů a zámky, a nabízejí krásné výhledy na okolní krajinu.

Region je oblíbeným místem pro turistiku a rekreaci, nabízí mnoho příležitostí pro pěší a cykloturistiku, horolezectví nebo relaxaci v přírodě. Pro městskou populaci Brna a jeho okolí představuje Brněnská vrchovina snadno dostupný únik do přírody a zdroj lokálního přírodního bohatství.

Brněnská vrchovina

Brněnská vrchovina, nacházející se v jihovýchodní části České republiky, je oblast s pestrým ekosystémem, kde se prolínají kulturní krajina s přírodními prvky. Díky rozmanitosti habitatu poskytuje domov široké škále rostlin a živočichů.

Zvířata:

- Savci: V této oblasti se můžeme setkat s typickými druhy evropské fauny, jako jsou srnci, daněci, divoká prasata, a v menší míře i s plachými bobry či vydry říčními v okolí vodních toků. Mezi malé savce patří různé druhy myší, hryzců a jezevců.
- Ptáci: Ornithologicky je Brněnská vrchovina bohatá na různé druhy ptáků, včetně sojky obecné, pěnice černohlavé, žluny zelené a mnoha druhů sýkor. Lesy a křoviny poskytují útočiště i pro mnohé dravce, jako jsou káně, poštolky či výjimečně i orlíci krátkoprstí.
- Plazi a obojživelníci: Z plazů se zde vyskytují ještěrky a slepýši, v potocích a jezerech pak můžeme najít různé druhy žab a mloků.

Rostliny:

- Lesní porosty: Hlavními zástupci dřevin jsou buky a duby, které tvoří stabilní lesní společenstva, smíšené lesy jsou obohaceny o javory, lípy či jilmy. Na jaře lesy rozkvétají pod kobercem sasaneček, konvalinek a dalších jarních bylin.
- Křoviny: Keřová vegetace je zastoupena hlohem, bezem a divokými růžemi, které tvoří pestrou mozaiku s okolními poli a loukami.
- Byliny a květiny: V suchých travnatých biotopech lze nalézt chráněné druhy rostlin, jako jsou orchideje či hořce. Na vlhčích místech pak najdeme kromě kapradin i různé druhy mokřadních rostlin.

Brněnská vrchovina poskytuje ideální podmínky pro biodiverzitu a je cenná jak z hlediska ochrany přírody, tak pro rekreaci a vzdělávání. Vrchovina se také může pyšnit množstvím přírodních rezervací, které chrání vzácné a ohrožené druhy.

Kudy z nudy. (2023). [Fotografie Dražanské vrchoviny]. Kudy z nudy. Získáno 18. května 2024, z <https://www.kudyznudy.cz/aktivity/drazanska-vrchovina>

Západní vněkarpatké nížiny

Západní Vněkarpatké sníženiny, situované na území České republiky, jsou součástí rozsáhlejšího geomorfologického celku, který se rozprostírá od východních Čech až po Moravu. Tento region je typický svojí relativně nízkou a plochou krajinou s průměrnou výškou kolem 200–300 metrů nad mořem, což představuje kontrast k okolním vyšším pohorím.

Krajina je tvořena třetihorními sedimenty, které byly v minulosti ovlivněny činností moře, řek a větru, což vytvořilo rovinatý terén s mírnými pahorkatinami a úrodnými nížinami. Tyto sníženiny jsou charakterizovány rozsáhlými zemědělskými plochami, které se specializují především na pěstování obilovin, cukrové řepy a dalších plodin, přičemž zemědělství zde hraje klíčovou roli.

Z hlediska hydrologie se v oblasti nachází několik menších řek a potoků, které jsou důležité pro zavlažování a podporují místní ekosystémy. Krajinářský ráz dotvářejí také nádrže a rybníky, které jsou významné pro rekreaci a přírodní diverzitu.

Sníženiny jsou rovněž domovem pro různé druhy ptáků a malých savců, a poskytují také životní prostředí pro různé druhy vodních a vlhkomilných rostlin. Kromě zemědělské půdy je zde také mnoho menších lesíků, které přispívají k biodiverzitě a zároveň poskytují útočiště pro faunu.

Navzdory svému převážně rovinatému charakteru nabízí Západní Vněkarpatké sníženiny pestrou mozaiku různých krajin, od lučních a polních ekosystémů po mokřadní biotopy a malé lesní enklávy, což přináší nejen významnou zemědělskou hodnotu, ale i rekreační a přírodní potenciál. V oblasti se také nacházejí historické památky a vesnice, které dotvářejí kulturní bohatství regionu.

Západní vněkarpatské nížiny

Západní Vněkarpatské nížiny jsou charakteristické pro svou otevřenou krajinu, která se rozprostírá na západním okraji České republiky a pokračuje do sousedních zemí. Tato oblast se vyznačuje hlavně zemědělsky využívanou krajinou s bohatými ornými půdami, ale také najdeme zde rozmanité biotopy a mnoho druhů zvířat a rostlin.

Zvířata:

- Savci: Tato oblast poskytuje habitat hlavně pro menší savce, jako jsou zajíci, ježci, různé druhy myši a hrabošů, kteří prosperují na polích a v mezích. Dále zde mohou být viděni i větší savci, například srnci či lišky.
- Ptáci: Ptactvo je v této oblasti velmi rozmanité, zejména z hlediska otevřených krajín, kde lze najít například bažanty, koroptve, skřivany a různé druhy vlaštovky. Vodní plochy přitahují vodní ptactvo jako jsou kachny, husy a volavky.
- Obojživelníci a plazi: V oblastech s vodními zdroji, jako jsou malé rybníky a potoky, lze nalézt různé druhy žab a skokanů. Plazi, jako jsou užovky a ještěrky, obývají teplejší a sušší stanoviště.

Rostliny:

- Pole a louky: Převládají zde kulturní rostliny, jako jsou obilniny, řepka, a další zemědělské plodiny. Louky mohou být bohaté na divoké květiny, jako jsou kopretiny, jetel, campanula a mnoho dalších druhů bylin.
- Mokřady a vodní plochy: Ve vlhčích oblastech se vyskytují specifické druhy rostlin přizpůsobené mokřadním podmínkám, jako jsou orobince, třtina, rákosí a další vodní rostliny.
- Stromy a křoviny: Ačkoliv oblast není typická rozsáhlými lesy, lze zde najít aleje stromů podél cest a křoviny v remízcích a mezích, kde rostou hlohy, trnky a různé druhy vrb.

Krajina Západních Vněkarpatských nížin je tedy významná pro zemědělství, ale zároveň nabízí útočiště pro mnoho druhů fauny a flóry, což je důležité pro biodiverzitu a ekologickou rovnováhu regionu.

Moravské Karpaty. (2021). [Fotografie geomorfologie Západní vněkarpatské sníženiny]. Moravské Karpaty. Získáno 18. května 2024, z <http://moravske-karpaty.cz/prirodni-pomery/geomorfologie/zapadni-vnekarpatske-snizeniny/>

Geomorfologické úseky Vídeňská pánev

Vídeňská pánev je rozsáhlá nížinná oblast ležící ve východní části Rakouska a zasahující částečně i do České republiky a Slovenska. Tato oblast je známá jako plodná zemědělská krajina s bohatými půdami, která je důležitá pro pěstování různých plodin, včetně obilovin, zeleniny a révy vinné.

Geomorfologicky je Vídeňská pánev tvořena sedimenty, které byly uloženy především v neogénu a čtvrtohorách. Půda zde je často hluboká a úrodná s vysokým podílem lůžovin z neogénních řek, což z ní dělá jednu z nejúrodnějších oblastí v regionu.

Reliéf je relativně plochý až mírně zvlňený, s průměrnou nadmořskou výškou okolo 200 metrů, což přispívá k mírnému podnebí s teplými léty a mírnými zimami. Tato charakteristika podnebí je zásadní pro zemědělství a vinohradnictví, které jsou v této oblasti tradičním způsobem obživy.

Vodstvo Vídeňské pánve zahrnuje řeku Dunaj, která oblastí protéká a je životně důležitá pro dopravu, zavlažování a jako zdroj vody. Okolo Dunaje se rozkládají rozsáhlé lužní lesy, které představují významný ekosystém pro množství druhů rostlin a živočichů.

Urbanizace a průmyslový rozvoj jsou dalšími významnými charakteristikami Vídeňské pánve, kde metropolitní oblast Vídně hraje klíčovou roli jako kulturní a ekonomické centrum. Rozvoj infrastruktury a průmyslu však přináší i výzvy související s ochranou přírody a udržitelným hospodařením s krajinou.

Turisticky je pánev atraktivní díky své blízkosti k Vídni, bohatému kulturnímu dědictví a možnostem cykloturistiky a poznávání vinic a zemědělského prostředí. Celkově Vídeňská pánev představuje harmonickou kombinaci přírodních krás, zemědělské plodnosti a kulturního bohatství.

Violet Planet. (2023). [Fotografie vídeňské pánve]. Získáno 18. května 2024, z <https://violet-planet.webnode.cz/l/videnska-panev/>

Vídeňská pánev

Vídeňská pánev je nížinná oblast rozkládající se převážně na východě Rakouska, vyznačující se bohatými zemědělskými plochami, mokřady, lesíky a stepními oblastmi. Tato oblast představuje rozhraní mezi alpským a panonským klimatem, což vytváří unikátní podmínky pro různé druhy fauny a flóry.

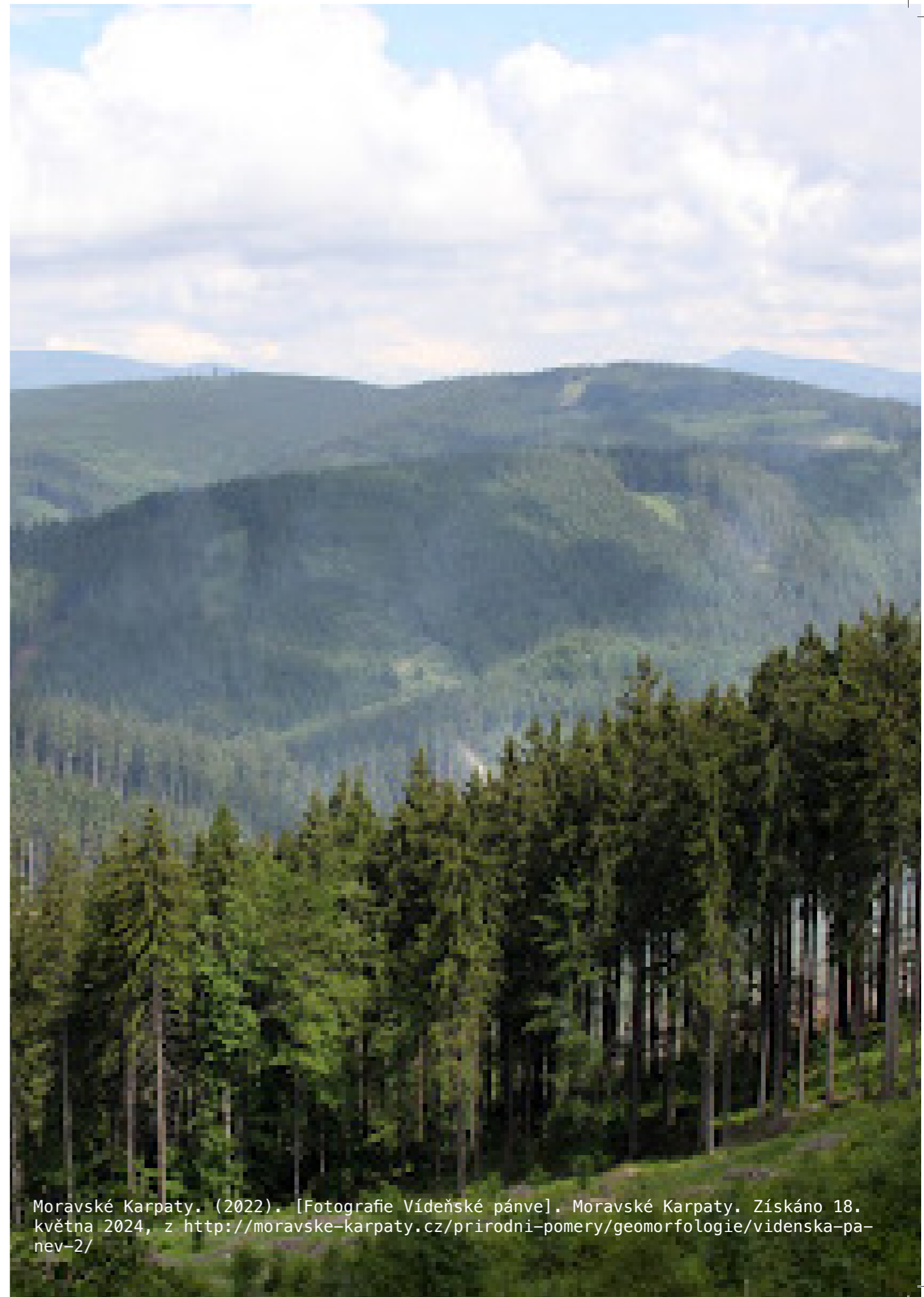
Zvířata:

- Savci: Vídeňská pánev je domovem pro běžné polní savce jako jsou zajíci, lišky, ježci a různé druhy hlodavců. Ve stepních oblastech se mohou objevit i méně běžné druhy, jako jsou suchozemští savci, například stepní sysli.
- Ptáci: Ptáci jsou zde velmi rozmanití, včetně oblastních specialit jako je drop velký, který preferuje otevřené stepní prostředí. Na polích a v mokřadech se vyskytují četné druhy vodních ptáků, včetně kachen a volavek.
- Plazi a obojživelníci: V teplých a suchých oblastech jsou častými obyvateli různé druhy ještěrek a hadů, včetně zmijí. Mokřadní oblasti poskytují životní prostor žábám a skokanům.

Rostliny:

- Zemědělské plodiny: Velké části Vídeňské pánve jsou využívány pro intenzivní zemědělství, přičemž pole obilovin a řepka olejka jsou běžným zjevem.
- Mokřady a lužní lesy: Tyto oblasti jsou domovem mnoha druhů vodních a vlhkomilných rostlin, včetně orobince, rákosí a vysokých stromů jako jsou vrby a topoly, které tvoří lužní lesy podél řek.
- Step: Na suchých, vápencových podkladech se vyskytují stepní a polostepní společenstva s výskytem specifických druhů tráv a bylin, jako jsou různé druhy šalvějí, chrpy a jiné adaptované na suché podmínky.

Díky své poloze a různorodosti prostředí se Vídeňská pánev stala významnou pro ochranu přírody a je domovem mnoha chráněných území.

Moravské Karpaty. (2022). [Fotografie Vídeňské pánve]. Moravské Karpaty. Získáno 18. května 2024, z <http://moravske-karpaty.cz/prirodni-pomery/geomorfologie/videnska-pa-nev-2/>

Slovensko–moravské Karpaty

Slovensko–moravské Karpaty jsou geomorfologickým útvarem rozkládajícím se na hranicích České republiky a Slovenska, kde tvoří součást vnějších Západních Karpat. Tento horský celek je charakterizován pestrým reliéfem a je známý svou geologickou různorodostí i bohatstvím fauny a flóry.

V geologické stavbě dominují prvohorní, druhohorní i třetihorní horniny, s výskytem karbonátových skal, které jsou často terénem pro horolezce. Zajímavostí jsou i četné krasové oblasti s jeskyněmi a propastmi. Reliéf je rozmanitý od hlubokých údolí po rozsáhlé vrchoviny s bukovými a jedlovými lesy.

Krajina je modelována silnými erozními procesy, které formují její členité útvary – strmé svahy, skalní výchozy a říční údolí. Vysoké vrcholy jako Velká Javořina či Lysá hora poskytují majestátní výhledy a jsou populárními místy pro turistiku a rekreaci.

Příroda je zde bohatá a rozmanitá, přičemž horské louky a pastviny jsou domovem pro množství rostlinných a živočišných druhů, včetně některých endemitů. Region je také domovem pro velké šelmy jako jsou medvědi, vlci a rysi, což svědčí o poměrně zachovalém přírodním prostředí.

Vodstvo Karpat představuje řeky Moravu a Bečvu, které jsou důležité pro hydrologii oblasti. V horském terénu se také nachází nespočet malých potoků a vodopádů, které dodávají krajině kouzlo.

Turismus je v Slovensko–moravských Karpatech dobře rozvinutý díky síti turistických tras, horských chat a informačních center, která usnadňují průzkum tohoto jedinečného přírodního dědictví. Celý region je tak ideální pro milovníky přírody, turistiku, cyklistiku a zimní sporty, nabízí totiž nejen aktivní odpočinek, ale i hluboké přírodní zážitky.

Wikipedia. (2022). [Fotografie Karpat]. Získáno 18. května 2024, z <https://cs.wikipedia.org/wiki/Karpaty>

Slovensko–moravské Karpaty

Slovensko–moravské Karpaty, součást Vněkarpatských sníženin, představují region bohatý na biologickou diverzitu a charakteristický svým vlastním unikátním souborem druhů rostlin a živočichů.

Zvířata:

– Savci: Vyskytují se zde velké savce jako jelen evropský, srnec obecný, prase divoké a vzácnější šelmy, například rys ostrovid a medvěd hnědý. V lesních podrostech se ukrývají menší savci, jako jsou jezevci, kuny, myši a veverky.

– Ptáci: Ptactvo je zastoupeno druhy jako tetřev hlušec, sokol stěhovavý, orl mořský a dalšími lesními i otevřenějšími druhy, včetně různých druhů sov a datlů. Oblast je rovněž důležitá pro migrující ptáky.

– Plazi a obojživelníci: Jsou zde domovem pro několik druhů hadů, jako je zmiže obecná a užovka hladká, stejně jako pro různé druhy ještěrek a obojživelníků, včetně žab a mloků.

Rostliny:

– Lesy: Dominují především listnaté a smíšené lesy s duby, buky a javory. V horských oblastech nacházíme typické horské lesy s jedlemi a smrky.

– Květena: Spodní lesní patra a louky jsou bohaté na různé druhy květin, včetně orchidejí a hořců. Větší biodiverzita je patrná v travnatých biotopech a lukách, které podporují druhy jako je oman, lilie a různé druhy kostřav.

– Křoviny a menší rostliny: Keřové patro je tvořeno typickými křovinami, jako jsou růže a bezinky, a v podrostu se vyskytují byliny, jako jsou kapradiny, brusnice a borůvky.

Slovensko–moravské Karpaty jsou významné pro svůj přírodní charakter a poskytují domov pro širokou paletu endemických i běžnějších druhů, čímž přispívají k ekologické diverzitě celého regionu. Jejich bohatost a rozmanitost jsou neocenitelné z hlediska ochrany přírody a podpory biodiverzity.

V projektu Grönn, který propojuje přírodu a umění prostřednictvím drobné architektury, zaujmají významné místo i budovy glampingu. Tyto struktury kombinují komfort a luxus s hlubokým propojením s přírodním prostředím, a jsou navrženy tak, aby poskytovaly jedinečný zážitek z pobytu v přírodě s důrazem na udržitelnost a minimalismus.

1. Budovy glampingu: Jsou pečlivě navrženy tak, aby se harmonicky začlenily do přírodního prostředí. Tyto struktury nabízí komfortní a luxusní ubytování s minimálním dopadem na okolní ekosystém. Design čerpá z místních materiálů a estetiky, čímž posiluje spojení mezi hostem a krajinou.

2. Umělecká díla a instalace: Drobná architektura v Grönnu zahrnuje také umělecká díla, která orámovávají pohledy a vytvářejí vizuálně zajímavé body v krajině.

3. Upoutávání pozornosti: Prvky jako speciálně navržené lavičky nebo světelné instalace jsou umístěny po celém areálu, aby upoutaly pozornost a nabídly návštěvníkům nečekané zážitky.

4. Naučné pointy: Podél stezek jsou umístěny informační body poskytující zajímavosti o místních ekosystémech a přírodě.

5. Informační centra: Tato centra, která jsou sama o sobě uměleckými díly, poskytují základní orientaci a informace o Grönnu.

6. Sklady pro výběhy v Zoo: Tato zařízení, integrovaná do přírodního prostředí, jsou klíčová pro správnou péči o zvířata v rámci projektu.

Díky tomuto přístupu se Grönn stává nejen sítí koridorů, ale také místem, kde se prolíná udržitelný turismus, ekologické uvědomění a umělecký výraz. Budovy glampingu a další architektonické prvky zde vytvářejí jedinečný prostor, kde návštěvníci mohou zažít luxus v přírodě, zatímco jsou obklopeni krásami a tajemstvím přírodního světa.

OpenAI. (2024). [Fotografie drobné architektury generovaná umělou inteligencí]. OpenAI. Získáno 18. května 2024.

V rámci projektu Grönn, který představuje rozsáhlou síť migračních koridorů v České republice, byly zřízeny speciální zastávky, které slouží jako klíčové body v krajině. Tyto zastávky nejenže poskytují místa pro odpočinek a relaxaci, ale také nabízí vyhlídky a jsou výchozími body pro další cesty a dobrodružství v Grönnu.

Každá zastávka je navržena tak, aby respektovala přirozený charakter okolní krajiny a zároveň poskytovala návštěvníkům pohodlný přístup k přírodě. Tyto zastávky jsou strategicky umístěny na místech, kde je možné pozorovat místní divokou faunu a flóru bez rušení jejich přirozeného prostředí.

1. Vyhlídkové zastávky: Poskytují panoramatický výhled na okolní krajinu, umožňují návštěvníkům vychutnat si nezapomenutelné scenérie a stát se součástí přírodního divadla.

2. Odpočinkové zóny: Nabízí místa pro relaxaci a odpočinek, vybavená lavičkami a informačními panely, které poskytují informace o místních ekosystémech, stezkách a zajímavostech.

3. Výchozí body cest: Tato místa slouží jako vstupní brány do dobrodružného světa Grönnu, poskytující informace o různých trasách a stezkách, které vedou skrze koridory.

4. Přístupové body pro vozidla: Navrženy tak, aby návštěvníci mohli snadno vystoupit z aut nebo autobusů a ihned se ponořit do přírody. Tyto body jsou situovány s ohledem na snadný přístup a minimální zásah do přírodního prostředí.

Tyto zastávky jsou nejen praktické, ale také vzdělávací a inspirativní, nabízející jedinečný způsob, jak se spojit s přírodou a objevovat krásy České republiky. Projekt Grönn tak otevírá dveře k hlubšímu pochopení a ocenění přírodního bohatství, a zároveň posiluje vztah mezi člověkem a přírodou.

BTET. (2021). [Fotografie turistické cesty v Norsku]. Získáno 18. května 2024, z <https://btet.ru/cs/questions/norvegiya-tropinka-trollei-lestnica-trollei---turisticheskaya-dorega-v/>

Dálniční síť v České republice hraje klíčovou roli ve spojení různých částí země a také v propojení České republiky s ostatními evropskými zeměmi. Následující text poskytuje přehled o některých důležitých dálničních trasách v České republice:

Dálnice D1:

– Dálnice D1 je nejdůležitější a nejstarší dálnicí v České republice, spojující hlavní město Prahu s Brnem a dále pokračuje až do Ostravy. Tato dálnice je hlavní dopravní osou mezi západní a východní částí země.

Dálnice D2:

– Dálnice D2 spojuje Brno s hranicí Slovenska u Břeclavi. Je to klíčová trasa pro mezinárodní dopravu směrem na jih, směrem na Bratislavu a Budapešť.

Dálnice D5:

– Dálnice D5 je další důležitou trasou, která spojuje Prahu s německou hranicí u Rozvadova. Tato dálnice je hlavní cestou směrem na západ do Německa.

Dálnice D8:

– Dálnice D8 spojuje Prahu s německou hranicí u Petrovic a pokračuje dále do Drážďan. Je to důležitá trasa směrem na sever.

Dálnice D11:

– Dálnice D11 vede z Prahy směrem na východ až k polské hranici u Královéhradecka, a je to hlavní spojení mezi Prahou a Polskem.

Dálniční síť v České republice je nepostradatelná pro efektivní dopravní spojení v rámci země a také pro mezinárodní dopravu. V plánu je také rozšíření a modernizace dálniční sítě, aby byly zajištěny lepší a bezpečnější dopravní podmínky. Budoucí projekty zahrnují rozšíření stávajících dálnic, výstavbu nových úseků a také zlepšení dopravní infrastruktury v okolí dálnic. Díky těmto projektům bude Česká republika lépe připravena na budoucí dopravní nároky a zůstane dobře propojena s ostatními evropskými zeměmi.

Evropské turistické trasy jsou součástí sítě dálkových pěších tras, které procházejí různými evropskými zeměmi, nabízejíce jedinečnou příležitost prozkoumat kontinent na pěšině. Některé z těchto tras vedou také přes Českou republiku, spojující tak české krajinářské krásy s širším evropským kontextem. Následující text podává přehled o některých evropských turistických trasách, které procházejí Českou republikou:

Evropská dálková trasa E3:

– Trasa E3 je jednou z evropských dálkových tras, která začíná v Turecku a končí ve Španělsku. V České republice trasa prochází přes nádherné krajiny a historická města, včetně hlavního města Prahy. Cestovatelé tak mohou navštívit také jiná malebná města a obce, jako jsou Plzeň a Cheb.

Evropská dálková trasa E8:

– Trasa E8 je další důležitou evropskou trasou, která spojuje Irsko s Bulharskem. Při průchodu Českou republikou trasa nabízí poutníkům možnost prozkoumat Šumavu, jednu z nejkrásnějších a nejklidnějších oblastí v zemi.

Evropská dálková trasa E10:

– Trasa E10 probíhá od Finska až k jižnímu cípu Itálie. Ve své české části trasa vede přes několik malebných a historicky významných měst a oblastí.

Každá z těchto tras nabízí unikátní vhled do kulturního a přírodního bohatství České republiky. Turisté mohou ocenit rozmanitost krajiny, od hustých lesů a malebných jezer až po historická města s bohatým architektonickým a kulturním dědictvím. Kromě toho, trasy také představují skvělou příležitost pro mezikulturní výměnu a porozumění, protože spojují Českou republiku s širším evropským kontextem. Díky tomu mohou návštěvníci získat hlubší pochopení evropské historie, kultury a přírodních krás.

Floornature. (2023). [Fotografie z výstavy Arctic Nordic Alpine v Aedes Architecture Forum]. Floornature. Získáno 18. května 2024, z <https://www.floornature.com/exhibition-aedes-architecture-forum-arctic-nordic-alpine-nda-15609/>

Evropské cyklotrasy představují síť tras spojujících různé země Evropského kontinentu, což umožňuje cyklistům prozkoumat rozmanitou krajinu a kultury jednotlivých států. Některé z těchto evropských cyklotras procházejí i územím České republiky, nabízejíce tak jedinečnou příležitost prozkoumat krásy českého venkova, historických měst a jiných zajímavostí. Zde jsou některé z evropských cyklotras, které vedou přes Českou republiku:

Evropská cyklotrasa EuroVelo 4:

- EuroVelo 4 je částí evropské cyklotrasové sítě, která vede z Francie do Kyjeva. Ve své české části spojuje některá velká města, včetně Prahy.

Evropská cyklotrasa EuroVelo 7:

- Tato trasa spojuje Severní moře s Středozemním mořem a ve své české části prochází přes Prahu a jižní Čechy, nabízejíc přitom pohled na některé z nejkrásnějších českých památek a přírodních scenérií.

Evropská cyklotrasa EuroVelo 9:

- EuroVelo 9 vede z Pobaltí až do Chorvatska. Ve své české části prochází skrz Moravu a Slezsko, nabízejíc tak cyklistům možnost objevovat bohatou kulturu a historii těchto regionů.

Tyto trasy nabízejí cyklistům širokou škálu zážitků, od objevování historických měst jako jsou Praha, Český Krumlov nebo Olomouc, po prozkoumávání přírodních krás České republiky, jako jsou České Švýcarsko, Šumava nebo Moravský kras. Kromě toho, trasy často vedou kolem řek, hradů, zámků a dalších kulturních a historických památek, což činí cyklistickou cestu po České republice nejen fyzicky, ale i intelektuálně obohacující zážitek.

Evropské cyklotrasy také podporují udržitelný turismus a nabízejí ekologický způsob, jak prozkoumat Českou republiku a jiné evropské země. Díky dobře značeným trasám a podpoře místních komunit může být cykloturistika přístupná a bezpečná i pro méně zkušené cyklisty.

Hodnota krajiny je komplexní pojem, který zahrnuje estetické, ekologické, kulturní, historické, rekreační a ekonomické aspekty prostředí. V kontextu České republiky, lze hodnotu krajiny posuzovat z několika hledisek.

Historická hodnota:

Česká republika je domovem mnoha historických měst a památek, které reflektují bohatou historii země. Například, historické centrum Prahy, Český Krumlov, Kutná Hora, a mnoho dalších míst jsou součástí světového dědictví UNESCO.

Estetická a kulturní hodnota:

Krajina České republiky je velmi rozmanitá, s krásnými přírodními scenériemi, jako jsou hory, lesy, řeky, a jezera. Kulturní hodnota je také významná, s mnoha tradičními lidovými festivaly, architektonickými skvosty a uměleckými díly.

Ekologická hodnota:

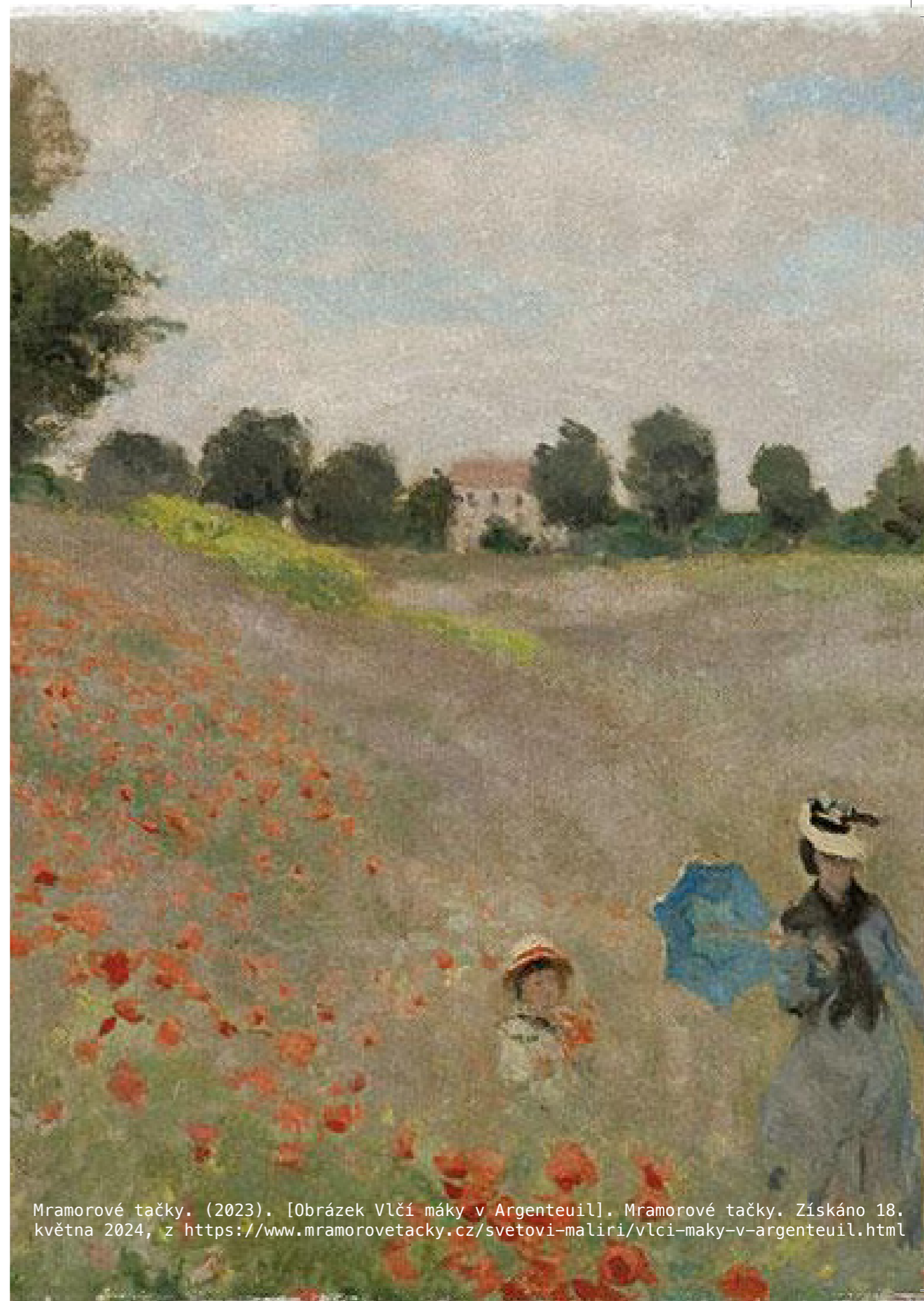
Česká republika má také několik chráněných přírodních oblastí a národních parků, které slouží jako domov pro mnoho druhů rostlin a zvířat, a jsou důležité pro zachování biologické rozmanitosti.

Rekreační hodnota:

Díky své rozmanité krajině je Česká republika oblíbeným místem pro mnoho outdoorových aktivit, jako je turistika, cyklistika, lyžování a vodní sporty.

Ekonomická hodnota:

Krajina také přispívá k ekonomické hodnotě země přes turistický průmysl, zemědělství, a lesnictví. Turistika je zvláště důležitá, protože mnoho lidí z celého světa přichází navštívit krásná historická města a přírodní památky České republiky.

Mramorové tačky. (2023). [Obrázek Vlčí máky v Argenteuil]. Mramorové tačky. Získáno 18. května 2024, z <https://www.mramorovetacky.cz/svetovi-maliri/vlci-maky-v-argenteuil.html>

V případě, že je zvíře zachráněno, ošetřeno a následně vypuštěno do volné přírody, je situace řízena různými zákony a nařízeními v závislosti na druhu zvířete a dalších okolnostech. Zde je přehled hlavních legislativních bodů:

Zvláště chráněné druhy:

Vypouštění zvláště chráněných druhů zvířat do volné přírody je řízeno zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (ZOPK), konkrétně § 54 odst. 3, který vyžaduje získání souhlasu od krajského úřadu Agentury ochrany přírody a krajiny ČR (AOPK ČR)¹.

okromě toho, § 52 odst. 1 ZOPK stanovuje, že všechny orgány ochrany přírody musí v souladu se zákonem zajišťovat záchranné programy pro zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů s cílem posílit populace těchto druhů¹.

Zvířata odchycená ve volné přírodě:

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve svém § 17d stanovuje, že zvířata odchycená ve volné přírodě se k pokusům nesmějí používat².

Experimentální zvířata:

Pro vypouštění pokusných zvířat do volné přírody nebo jejich umístění do chovu je zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve svém § 18f stanovil určité podmínky. Tyto podmínky zahrnují zdravotní stav pokusného zvířete, potenciální rizika pro veřejné zdraví, zdraví zvířat a životní prostředí, vhodná opatření pro zajištění dobrých životních podmínek pro zvíře a soulad s právními předpisy týkajícími se ochrany přírody a krajiny a obchodování s ohroženými druhy³.

OpenAI. (2024). [Obrázek umožňující vypouštění zvířat do volné krajiny, vygenerovaný umělou inteligencí]. OpenAI ChatGPT.

Projekt Grönn přináší do České republiky novou dimenzi krajinářského designu a ekologického myšlení prostřednictvím konceptu celistvého zeleného pásu, který se táhne napříč zemí bez jakéhokoliv přerušení. Tento zelený pás je navržen tak, aby vytvořil spojitý a nepřetržitý koridor pro divokou přírodu, umožňující migraci druhů, genetický tok a ekologickou stabilitu.

1. Spojitost přírodních prostorů: Celistvý zelený pás v Grönnu propojuje různé přírodní ekosystémy, od horských lesů po lužní lesy a mokřady. Tento nepřetržitý řetězec zeleně umožňuje různým druhům bezpečně migrovat a rozšiřovat se napříč různými biotopy.
2. Podpora biodiverzity: Tento přístup je klíčový pro zachování a rozvoj biodiverzity. Nepřetržitá přítomnost zeleně zajišťuje stabilní prostředí pro řadu druhů a napomáhá udržení ekologických procesů.
3. Ekologická konektivita: Celistvý zelený pás je významným prvkem pro zajištění ekologické konektivity, což je esenciální pro adaptaci ekosystémů na změny klimatu a další environmentální výzvy.
4. Rekreace a turismus: Pro návštěvníky a obyvatele České republiky představuje tento zelený pás nepřehledné možnosti pro rekreaci, turistiku a blízkost k přírodě. Nabízí nejen krásné výhledy a trasy pro pěší a cyklistické výlety, ale také místa pro odpočinek a relaxaci.
5. Vzdělávací a vědecký potenciál: Tento celistvý zelený pás slouží také jako významný nástroj pro vzdělávání veřejnosti o významu biodiverzity a ekologických procesů. Pro vědce a studenty představuje živé laboratoře pro studium ekologie a ochrany přírody.

Projekt Grönn, díky svému celistvému zelenému pásu, se stává nejen příkladem moderního a udržitelného přístupu k krajinářské architektuře, ale také symbolem spolupráce mezi člověkem a přírodou, kde oba mohou existovat v harmonii a vzájemné podpoře.

Víkend otevřených zahrad. (2022). [Fotografie Biokoridor Hvězdárna]. Víkend otevřených zahrad. Získáno 18. května 2024, z <https://www.vikendotevrenychzahrad.cz/biokoridor-hvezdarna>

Mosty pro velké savce (Cervidukty)

Tyto ekodukty jsou vytvořeny zvláště pro velké savce jako jeleni a losi. Vyznačují se robustní konstrukcí a širokou plochou, často pokrytou vegetací, která simuluje přirozené prostředí. Tento návrh má za cíl minimalizovat stres u zvířat a povzbudit je k pravidelnému používání mostu.

Mosty pro propojení přírodních stanovišť (Ekodukty)

Tyto mosty jsou univerzálnější a mají za cíl sloužit co největšímu množství druhů. Tyto struktury často zahrnují různé typy vegetace, vodní plochy a další prvky, které napodobují různé biotopy.

Amfibidukty

Struktury pro obojživelníky, jako jsou žáby a salamandři. Tyto tunely nebo podchody jsou často umístěny blízko vodních toků a zaměřují se na simulaci vlhkého prostředí, které je pro tyto druhy přirozené.

Avifukty

Tyto konstrukce jsou vysoké a otevřené, s pruhy zeleně a vysokými stromy, které fungují jako odpočinkové místo pro ptáky na jejich migrační cestě.

Rozdíly mezi typy

Rozměrové parametry: Velikost a šířka ekoduktů se liší podle druhu zvířat, která mají sloužit. Pro menší druhy

Ekodukty

jako je liška či jezevec je méně prostoru potřeba než pro velké savce jako jsou jeleni.

Vegetační úprava: Druhy rostlin, stromů a keřů jsou pečlivě vybírány tak, aby odpovídaly přirozenému prostředí cílových druhů.

Typické živé organismy: Některé ekodukty jsou více specializované a slouží například pouze ptákům nebo obojživelníkům.

Finanční efektivita

Efektivita nákladů je často klíčovým faktorem. V některých případech se využívá kombinace různých typů ekoduktů na jednom místě, což umožňuje efektivnější využití finančních a prostorových zdrojů.

Vegetační úprava ekoduktu

Zásady péče o výsadby

Výběr vegetace je důležitým krokem. Nejenže musí odpovídat potřebám zvířat, ale také musí být odolná vůči povětrnostním podmínkám a chorobám.

Sortiment dřevin

Dřeviny by měly být vybrány na základě lokálního klimatu a půdních podmínek. V ideálním případě by měly sloužit jako úkryt, ale i jako potrava pro různé druhy zvířat.

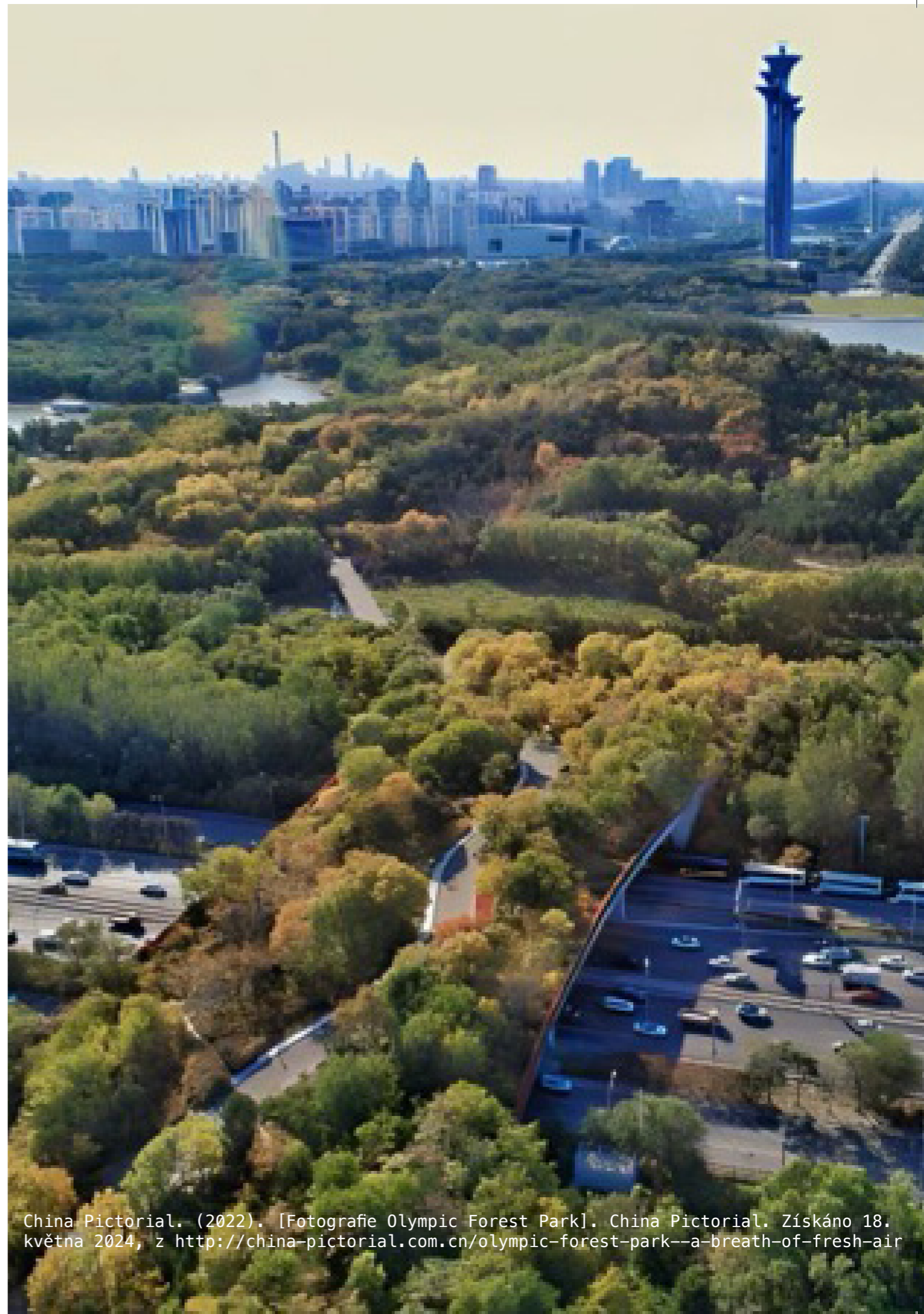
Prostorové uspořádání vegetačního krytu

Prostorové uspořádání by mělo být plánováno tak, aby nabízelo různé stupně krytu. To může zahrnovat stromy různých výšek, keře a byliny.

102 Přírodní ekodukt Olympijský lesní park v Pekingu

Byl speciálně navržen a vybudován pro Olympijské hry v Pekingu v roce 2008. Park je rozdělen na dvě hlavní části: jižní část, která má oválný tvar a je zaměřena na jezero Aohai, a severní část, která nabízí kopec s výborným výhledem na město. Vytvoření tohoto parku bylo součástí iniciativy podpořit Olympijské hry v roce 2008 zelenou infrastrukturou, která prezentuje kombinaci přírodního a městského prostředí. Olympijský lesní park v Pekingu, Čína, disponuje ekoduktem zvaným Zelený most, který byl vybudován jako součást infrastruktury pro Olympijské hry v roce 2008. Tato ekologická konstrukce spojuje jižní a severní části parku, které jsou rozděleny Pátým okružním silničním prstencem, a usnadňuje tak pohyb lidí i volně žijících zvířat přes tuto rušnou komunikaci. Ekodukt tak slouží jako důležité spojení mezi těmito dvěma částmi parku, umožňuje volný pohyb zvířat a kontinuitu přírodních stanovišť, zatímco zároveň poskytuje trasu pro pěší přes tuto oblast. Olympijský lesní park je rozsáhlý uměle vytvořený přírodní park umístěný na severním konci Olympijského zeleného prostoru v Pekingu.

China Pictorial. (2022). [Fotografie Olympic Forest Park]. China Pictorial. Získáno 18. května 2024, z <http://china-pictorial.com.cn/olympic-forest-park--a-breath-of-fresh-air>

V České republice existuje několik iniciativ a projektů, které se zaměřují na ochranu a zlepšení ekologických koridorů a bio-přechodů přes dálnice, aby se snížil vliv infrastruktury na volně žijící zvířata a ekosystémy. Některé z těchto projektů zahrnují:

Alps–Carpathian Corridor Project:

Projekt spojuje přírodní oblasti poblíž českých hranic a je součástí širšího projektu zaměřeného na ochranu koridorů mezi Alpami a Karpatským pohořím.

Projekt pro navrhování migračních koridorů pro velké savce v České republice:

Tento projekt se zaměřuje na zlepšení ochrany průchodnosti krajiny pro migraci velkých savců.

Zahrnutí konceptu ekologických koridorů na strategické úrovni plánování:

Zahrnuje klíčové koncepty, zásady a zainteresované strany globální strategie pro ekologicky udržitelnou dopravu a další lineární infrastrukturu.

Projekt SaveGREEN:

Cílem je chránit funkčnost ekologických koridorů v povodí Dunaje, které jsou transnacionálně důležité. Projekt se zaměřuje na vytváření konkrétních řešení, která by zlepšila, obnovila a zachovala funkčnost klíčových ekologických koridorů v Karpatech.

Projekt TRANSGREEN:

Tento projekt, známý také jako Joint Efforts for Safe and Wildlife-friendly Transportation Networks in the Carpathians, byl vedeno organizací WWF Central and Eastern Europe ve spolupráci s partnery v České republice, Rumunsku, Rakousku, Maďarsku, Slovensku a Ukrajině⁵.

Ekologické Koridory:

Mezi další snahy o zachování ekologických koridorů patří ochrana zbývajících koridorů mezi horskými pásy na česko-slovenském pomezí, která je nezbytná pro přežití některých druhů, jako jsou velcí masožravci.

Bio-přechody nad dopravní infrastrukturou:

Bio-přechody poskytují bezpečné přechody pro volně žijící zvířata a spojení biotopů nad dopravními cestami. Některé z těchto přechodů jsou primárně postaveny pro lesnické cesty, dobytčí nebo pěší stezky, ale mohou být upraveny a udržovány tak, aby poskytovaly průchod také pro volně žijící zvířata.

Ohrožená zvířata:

Evropský norek je uveden jako ohrožený druh zvířete ve volné přírodě v České republice.

Ohrožení savci:

Z 71 druhů savců v České republice je jeden ohrožený, šest je zranitelných a čtyři jsou téměř ohrožené.

Ohrožení druhy:

Podle aktuálních národních červených seznamů je ohroženo přibližně 34% savců, 52% hnízdících ptáků, 50% plazů, 43% obojživelníků, 43% ryb, 60% cévnatých rostlin a 43% ne cévnatých rostlin

Celkový počet druhů:

V České republice existuje velké množství ohrožených živočichů a ochrana ohrožených druhů je stanovena legislativou.

Seznamy ohrožených druhů:

Existují seznamy, které kombinují druhy ohrožených zvířat v České republice, ale konkrétní seznamy nebyly v dostupných zdrojích poskytnuty.

114/1992 Sb. Zákon o ochraně přírody a krajiny

iROZHLAS. (2021). [Fotografie přemnožených lišek ve Varšavě]. iROZHLAS. Získáno 18. května 2024, z https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/obyvatele-varsavy-obtezují-premnozene-lisky_201108171320_jpiroch

1. Bahenka psárkovitá (*Heleochloa alopecuroides*)
2. Bahenka šášinovitá (*Crypsis schoenoides*)
3. Bařička přímořská (*Triglochin maritimum*)
4. Bařanka vejčitá (*Mercurialis ovata*)
5. Bělolist žlutavý (*Filago lutescens*)
6. Bika klasnatá (*Luzula spicata*)
7. Blatnice bahenní (*Scheuchzeria palustris*)
8. Bledule letní (*Leucojum aestivum*)
9. Bradáček srdčitý (*Listera cordata*)
10. Bublinatka bledožlutá (*Utricularia ochroleuca*)
11. Bublinatka obecná (*Utricularia vulgaris*)
12. Bublinatka vícekvětá (*Utricularia bremii*)
13. Bytel rozprostřený (*Kochia prostrata*)
14. Čilimník bílý (*Chamaecytisus albus*)
15. Devaterník skalní (*Helianthemum rupifragum*)
16. Devaterník velkokvětý pravý (*Helianthemum grandiflorum* subsp. *grandiflorum*)
17. Divizna ozdobná (*Verbascum speciosum*)
18. Drobnokvět pobřežní (*Corrigiola litoralis*)
19. Hadí mord maloúborný (*Scorzonera parviflora*)
20. Hadinec nachový (*Echium russicum*)
21. Hladýš andělikový (*Laserpitium archangelica*)
22. Hlízovec Loeselův (*Liparis loeselii*)
23. Hnědenec zvrhlý (*Limodorum abortivum*)
24. Hořec tečkovaný (*Gentiana punctata*)
25. Hořeček drsný (*Gentianella aspera*)
26. Hořeček ladní (*Gentianella campestris*)
27. Hořeček mnohotvarý český (*Gentianella bohemica*)
28. Hořec jarní (*Gentiana verna*)
29. Hrachor bahenní (*Lathyrus palustris*)
30. Hrachor hrachovitý (*Lathyrus pisiformis*)
31. Hrachor panonský (*Lathyrus pannonicus*)
32. Hrotnosemenka bílá (*Rhynchospora alba*)
33. Hrotnosemenka hnědá (*Rhynchospora fusca*)
34. Hruštička prostřední (*Pyrola media*)
35. Huseník hajní (*Arabis nemorensis*)
36. Huseník sudetský (*Arabis sudetica*)
37. Hvězdnice alpská (*Aster alpinus*)
38. Hvězdnička slanišná (*Tripolium pannonicum*)
39. Hvozdík kartouzek sudetský (*Dianthus carthusianorum* subsp. *sudeticus*)
40. Hvozdík moravský (*Dianthus moravicus*)
41. Hvozdík písečný (*Dianthus arenarius*)
42. Jestřábník velkoúborný (*Hieracium macranthum*)
43. Chrastavec rolní krkonošský (*Knautia arvensis* subsp. *pseudolongifolia*)
44. Chrupa horská měkká (*Centaurea mollis*)
45. Jazýček jadranský (*Himantoglossum adriaticum*)

46. Jelení jazyk celolistý (*Phyllitis scolopendrium*)
47. Jeřáb český (*Sorbus bohemica*)
48. Jeřáb sudetský (*Sorbus sudetica*)
49. Jestřábník huňatý (*Hieracium villosum*)
50. Jitrocel černavý (*Plantago atrata*)
51. Jitrocel přímořský (*Plantago maritima*)
52. Kakost lesklý (*Geranium lucidum*)
53. Kandík psí zub (*Erythronium dens-canis*)
54. Kapraď hřebenitá (*Dryopteris cristata*)
55. Kapradina hrálovitá (*Polystichum lonchitis*)
56. Katrán tatarský (*Crambe tataria*)
57. Kavyl olýsalý (*Stipa zalesskii*)
58. Kavyl písečný (*Stipa borysthenica*)
59. Kohátka kalíškatá (*Tofieldia calyculata*)
60. Kolenec pětimužný (*Spergula pentandra*)
61. Koniklec jarní (*Pulsatilla vernalis*)
62. Koniklec otevřený (*Pulsatilla patens*)
63. Kontryhel rozeklaný (*Alchemilla fissa*)
64. Kopyšník tmavý (*Hedysarum hedysaroides*)
65. Kosatec skalní (*Iris humilis*)
66. Kostřava ametystová (*Festuca amethystina*)
67. Kostřava horská (*Festuca drymeja*)
68. Kotvice plovoucí (*Trapa natans*)
69. Kozinec písečný (*Astragalus arenarius*)
70. Krtičník jarní (*Scrophularia vernalis*)
71. Kruhatka Matthiolova (*Cortusa matthioli*)
72. Kruštík ostrokvětý (*Epipactis leptochila*)
73. Kuřička Gerardova (*Minuartia gerardii*)
74. Kuřička jarní (*Minuartia verna*)
75. Kuřinka obroubená (*Spergularia maritima*)
76. Kuřinka solná (*Spergularia salina*)
77. Kýchavice černá (*Veratrum nigrum*)
78. Kyvor lékařský (*Ceterach officinarum*)
79. Lakušník Baudotův (*Batrachium baudotii*)
80. Lakušník plihý (*Batrachium rionii*)

Savci

1. Kočka divoká (*Felis silvestris*)
Česko: Kriticky ohrožený
IUCN: Málo dotčený
2. Medvěd hnědý (*Ursus arctos*)
Česko: Kriticky ohrožený
IUCN: Málo dotčený
3. Netopýr brvitý (*Myotis emarginatus*)
Česko: Kriticky ohrožený
IUCN: Málo dotčený
4. Netopýr černý (*Barbastella barbastellus*)
Česko: Kriticky ohrožený
IUCN: Téměř ohrožený
5. Netopýr pobřežní (*Myotis dasycneme*)
Česko: Kriticky ohrožený
IUCN: Téměř ohrožený
6. Netopýr velký (*Myotis myotis*)
Česko: Kriticky ohrožený
IUCN: Málo dotčený
7. Plch zahradní (*Eliomys quercinus*)
Česko: Kriticky ohrožený
IUCN: Téměř ohrožený
8. Sysel obecný (*Spermophilus citellus*)
Česko: Kriticky ohrožený
IUCN: Ohrožený
9. Tchoř stepní (*Mustela eversmanii*)
Česko: Kriticky ohrožený
IUCN: Málo dotčený
10. Vlk obecný (*Canis lupus*)
Česko: Kriticky ohrožený
IUCN: Málo dotčený
11. Vrápenec malý (*Rhinolophus hipposideros*)
Česko: Kriticky ohrožený
IUCN: Málo dotčený
12. Vrápenec velký (*Rhinolophus ferrumequinum*)
Česko: Kriticky ohrožený
IUCN: Málo dotčený
13. Bobr evropský (*Castor fiber*)
Česko: Silně ohrožený
IUCN: Málo dotčený
14. Křeček polní (*Cricetus cricetus*)
Česko: Silně ohrožený

15. Los evropský (*Alces alces*)
Česko: Silně ohrožený
IUCN: Málo dotčený
16. Myšivka horská (*Sicista betulina*)
Česko: Silně ohrožený
IUCN: Málo dotčený
17. Netopýři (*Microchiroptera*)
Česko: Silně ohrožený
IUCN: Neuvedeno
18. Plch lesní (*Dryomys nitedula*)
Česko: Silně ohrožený
IUCN: Málo dotčený
19. Plšík lískový (*Musccardinus avellanarius*)
Česko: Silně ohrožený
IUCN: Málo dotčený
20. Rejsek horský (*Sorex alpinus*)
Česko: Silně ohrožený
IUCN: Téměř ohrožený
21. Rys ostrovid (*Lynx lynx*)
Česko: Silně ohrožený
IUCN: Málo dotčený
22. Vydra říční (*Lutra lutra*)
Česko: Silně ohrožený
IUCN: Téměř ohrožený
23. Bělozubka bělobřichá (*Crocidura leucodon*)
Česko: Ohrožený
IUCN: Málo dotčený
24. Plch velký (*Glis glis*)
Česko: Ohrožený
IUCN: Málo dotčený
25. Veverka obecná (*Sciurus vulgaris*)
Česko: Ohrožený
IUCN: Málo dotčený

Ptáci

1. Břehouš černoocasý (*Limosa limosa*)
Česko: Kriticky ohrožený
IUCN: Téměř ohrožený
2. Bukač velký (*Botaurus stellaris*)
Česko: Kriticky ohrožený

3. Bukáček malý (*Ixobrychus minutus*)
IUCN: Málo dotčený
Česko: Kriticky ohrožený
4. Drop velký (*Otis tarda*)
IUCN: Málo dotčený
Česko: Kriticky ohrožený
5. Dytík úhorní (*Burhinus oedicnemus*)
IUCN: Zranitelný
Česko: Kriticky ohrožený
6. Chřástal malý (*Porzana parva*)
IUCN: Nevedeno
Česko: Kriticky ohrožený
7. Jeřáb popelavý (*Grus grus*)
IUCN: Málo dotčený
Česko: Kriticky ohrožený
8. Koliha velká (*Numenius arquata*)
IUCN: Téměř ohrožený
Česko: Kriticky ohrožený
9. Kolpík bílý (*Platalea leucorodia*)
IUCN: Málo dotčený
Česko: Kriticky ohrožený
10. Kulík hnědý (*Charadrius morinellus*)
IUCN: Málo dotčený
Česko: Kriticky ohrožený
11. Luňák červený (*Milvus milvus*)
IUCN: Nevedeno
Česko: Kriticky ohrožený
12. Luňák hnědý (*Milvus migrans*)
IUCN: Málo dotčený
Česko: Kriticky ohrožený
13. Mandelík hajní (*Coracias garrulus*)
IUCN: Málo dotčený
Česko: Kriticky ohrožený
14. Morčák velký (*Mergus merganser*)
IUCN: Málo dotčený
Česko: Kriticky ohrožený
15. Orel křiklavý (*Aquila pomarina*)
IUCN: Málo dotčený
Česko: Kriticky ohrožený
16. Orel mořský (*Haliaeetus albicilla*)
IUCN: Málo dotčený
Česko: Kriticky ohrožený

17. Orel skalní (*Aquila chrysaetos*)
IUCN: Málo dotčený
Česko: Kriticky ohrožený
18. Orlovec říční (*Pandion haliaetus*)
IUCN: Málo dotčený
Česko: Kriticky ohrožený
19. Ostralka štíhlá (*Anas acuta*)
IUCN: Málo dotčený
Česko: Kriticky ohrožený
20. Polák malý (*Aythya nyroca*)
IUCN: Téměř ohrožený
Česko: Kriticky ohrožený
21. Poštolka rudonohá (*Falco vespertinus*)
IUCN: Zranitelný
Česko: Kriticky ohrožený
22. Puštík bělavý (*Strix uralensis*)
IUCN: Málo dotčený
Česko: Kriticky ohrožený
23. Raroh velký (*Falco cherrug*)
IUCN: Ohrožený
Česko: Kriticky ohrožený
24. Rybák černý (*Chlidonias niger*)
IUCN: Málo dotčený
Česko: Kriticky ohrožený
25. Skalník zpěvný (*Monticola saxatilis*)
IUCN: Málo dotčený
Česko: Kriticky ohrožený
26. Slavík modráček tundrový (*Luscinia svecica svecica*)
IUCN: Málo dotčený
Česko: Kriticky ohrožený
27. Sokol stěhovavý (*Falco peregrinus*)
IUCN: Málo dotčený
Česko: Kriticky ohrožený
28. Strnad luční (*Emberiza calandra*)
IUCN: Málo dotčený
Česko: Kriticky ohrožený
29. Strnad zahradní (*Emberiza hortulana*)
IUCN: Málo dotčený
Česko: Kriticky ohrožený
30. Tenkozobec opačný (*Recurvirostra avosetta*)
IUCN: Málo dotčený
Česko: Kriticky ohrožený

31. Tetřev hlušec (*Tetrao urogallus*)
Česko: Kriticky ohrožený
IUCN: Málo dotčený
32. Vodouš rudonohý (*Tringa totanus*)
Česko: Kriticky ohrožený
IUCN: Málo dotčený
1. Blatnice skvrnitá (*Pelobates fuscus*)
Česko: Kriticky ohrožený
IUCN: Stupeň ohrožení – málo dotčený
2. Čolek dravý (*Triturus carnifex*)
Česko: Kriticky ohrožený
IUCN: Stupeň ohrožení – málo dotčený
3. Čolek hranatý (*Lissotriton helveticus*)
Česko: Kriticky ohrožený
IUCN: Stupeň ohrožení – málo dotčený
4. Čolek karpatský (*Lissotriton montandoni*)
Česko: Kriticky ohrožený
IUCN: Stupeň ohrožení – málo dotčený
5. Ropucha krátkonohá (*Epidalea calamita*)
Česko: Kriticky ohrožený
IUCN: Stupeň ohrožení – málo dotčený
6. Skokan ostronosý (*Rana arvalis*)
Česko: Kriticky ohrožený
IUCN: Stupeň ohrožení – málo dotčený
7. Skokan skřehotavý (*Pelophylax ridibundus*)
Česko: Kriticky ohrožený
IUCN: Stupeň ohrožení – málo dotčený
8. Čolek horský (*Mesotriton alpestris*)
Česko: Silně ohrožený
IUCN: Stupeň ohrožení – málo dotčený
9. Čolek obecný (*Lissotriton vulgaris*)
Česko: Silně ohrožený
IUCN: Stupeň ohrožení – málo dotčený
10. Čolek velký (*Triturus cristatus*)
Česko: Silně ohrožený
IUCN: Stupeň ohrožení – málo dotčený
11. Kuňka obecná (*Bombina bombina*)
Česko: Silně ohrožený
IUCN: Stupeň ohrožení – málo dotčený

12. Kuňka žlutobřichá (*Bombina variegata*)
Česko: Silně ohrožený
IUCN: Stupeň ohrožení – málo dotčený
13. Mlok skvrnitý (*Salamandra salamandra*)
Česko: Silně ohrožený
IUCN: Stupeň ohrožení – málo dotčený
14. Rosnička zelená (*Hyla arborea*)
Česko: Silně ohrožený
IUCN: Stupeň ohrožení – málo dotčený
15. Skokan krátkonohý (*Pelophylax lessonae*)
Česko: Silně ohrožený
IUCN: Stupeň ohrožení – málo dotčený
16. Skokan štíhlý (*Rana dalmatina*)
Česko: Silně ohrožený
IUCN: Stupeň ohrožení – málo dotčený
17. Skokan zelený (*Pelophylax esculentus*)
Česko: Silně ohrožený
IUCN: Stupeň ohrožení – málo dotčený
18. Ropucha obecná (*Bufo bufo*)
Česko: Ohrožený
IUCN: Stupeň ohrožení – málo dotčený
1. Drsek větší (*Zingel zingel*)
Česko: Kriticky ohrožený
IUCN: Stupeň ohrožení – málo dotčený
2. Hrouzek Kesslerův (*Gobio kessleri*)
Česko: Kriticky ohrožený
IUCN: Stupeň ohrožení – málo dotčený
3. Mihule potoční (*Lampetra planeri*)
Česko: Kriticky ohrožený
IUCN: Stupeň ohrožení – málo dotčený
4. Mihule ukrajinská (*Eudontomyzon mariae*)
Česko: Kriticky ohrožený
IUCN: Stupeň ohrožení – málo dotčený
5. Sekavčík horský (*Sabanejewia aurata*)
Česko: Kriticky ohrožený
IUCN: Stupeň ohrožení – málo dotčený
6. Ježdík dunajský (*Gymnocephalus baloni*)
Česko: Silně ohrožený
IUCN: Stupeň ohrožení – málo dotčený
7. Ostrucha křivočará (*Pelecus cultratus*)
Česko: Silně ohrožený
IUCN: Stupeň ohrožení – málo dotčený

8. Ouklejká pruhovaná (*Alburnoides bipunctatus*)
Česko: Silně ohrožený
9. Sekavec písečný (*Cobitis taenia*)
Česko: Silně ohrožený
IUCN: Stupeň ohrožení – málo dotčený
10. Cejn perleťový (*Abramis sapa*)
Česko: Ohrožený
11. Jelec jesen (*Leuciscus idus*)
Česko: Ohrožený
IUCN: Stupeň ohrožení – málo dotčený
12. Ježdík žlutý (*Gymnocephalus schraetser*)
Česko: Ohrožený
IUCN: Stupeň ohrožení – málo dotčený
13. Kapr obecný (sazan) (*Cyprinus carpio*)
Česko: Ohrožený
IUCN: Stupeň ohrožení – zranitelný
14. Mník jednovousý (*Lota lota*)
Česko: Ohrožený
IUCN: Stupeň ohrožení – málo dotčený
15. Piskoř pruhovaný (*Misgurnus fossilis*)
Česko: Ohrožený
IUCN: Stupeň ohrožení – málo dotčený
16. Plotice lesklá (*Rutilus pigus*)
Česko: Ohrožený
IUCN: Stupeň ohrožení – málo dotčený
17. Střevle potoční (*Phoxinus phoxinus*)
Česko: Ohrožený
IUCN: Stupeň ohrožení – málo dotčený
18. Vranka obecná (*Cottus gobio*)
Česko: Ohrožený
IUCN: Stupeň ohrožení – málo dotčený
19. Vranka pruhoploutvá (*Cottus poecilopus*)
Česko: Ohrožený
IUCN: Stupeň ohrožení – málo dotčený

Na území mezi malebnými městy Milovice a Benátky nad Jizerou se odehrává jedinečný přírodní experiment, který v sobě snoubí historii, ochranu přírody a vědecký výzkum. Přírodní rezervace Milovice, dříve vojenský výcvikový prostor, se proměnila v oázu pro tři klíčové druhy velkých kopytníků – zubry, divoké koně a pratury. Tato iniciativa není jen ukázkou obnovy biodiverzity, ale i příkladem, jak může být příroda obnovena a jak může pomáhat v boji proti klimatickým změnám.

Klíčová role velkých kopytníků

Historie evropské přírody je úzce spjata s velkými kopytníky. Tyto zvířata, která byla původně nedílnou součástí ekosystémů, byla postupně nahrazena domestikovanými druhy. V 20. století pak došlo k jejich téměř úplnému vymizení z volné krajiny, což vedlo k zániku jejich pozitivního vlivu na ekosystém. V projektu v Milovicích jsou tato zvířata opět zavedena do svého původního prostředí, aby zde obnovila svou roli ekosystémových inženýrů.

Obnova krajiny a klimatická adaptace

Jedním z nečekaných, avšak zásadních přínosů projektu je adaptace krajiny na změnu klimatu. Velcí kopytníci přispívají k obnově půdy a návratu organické hmoty, což vede k lepšímu vázání uhlíku a zadržování vody v krajině. Tato činnost se ukázala být obzvláště důležitá během posledních extrémně suchých let.

Chráněné druhy a biodiverzita

Přírodní rezervace Milovice představuje domov pro mnoho vzácných rostlin a živočichů. Otevřené stepi lákají různé druhy bezobratlých, ptáků a obratlovců, z nichž mnohé jsou ohrožené či kriticky ohrožené. Zvláštní pozornost si zaslouží modrásek hořcový Rebelův, jehož přežití je závislé na přítomnosti konkrétních rostlin.

120 Přírodní rezervace Milovice: Oživení české krajiny pomocí velkých kopytníků

Způsoby proměny krajiny

V roce 2015 byl do rezervace vysazen první stádo divokých koní, které dokázalo během několika měsíců proměnit step a podpořit návrat ohrožených rostlin. Tyto velké býložravce vytvořily ideální podmínky pro růst různých léčivek a podpořily vznik „mravenčích zahrad“ – jedinečných mikroekosystémů, které jsou odlišné od okolní vegetace.

Zubři a praturi: symbolem ochrany přírody

Zubr evropský, největší suchozemský obratlovec Evropy, a pratur, výsledek zpětného šlechtění, jsou významnými symboly mezinárodní ochrany přírody. Jejich reintrodukce do přírodní rezervace Milovice představuje významný krok k obnovení jejich původního životního prostoru a funkce v ekosystému.

Podpora a spolupráce

Projekt byl možný díky podpoře z Evropské unie, Středočeského kraje, soukromých společností, vzdělávacích institucí a veřejnosti. Spolupráce s odborníky z akademické sféry zajišťuje vědecký základ a udržitelnost celého projektu.

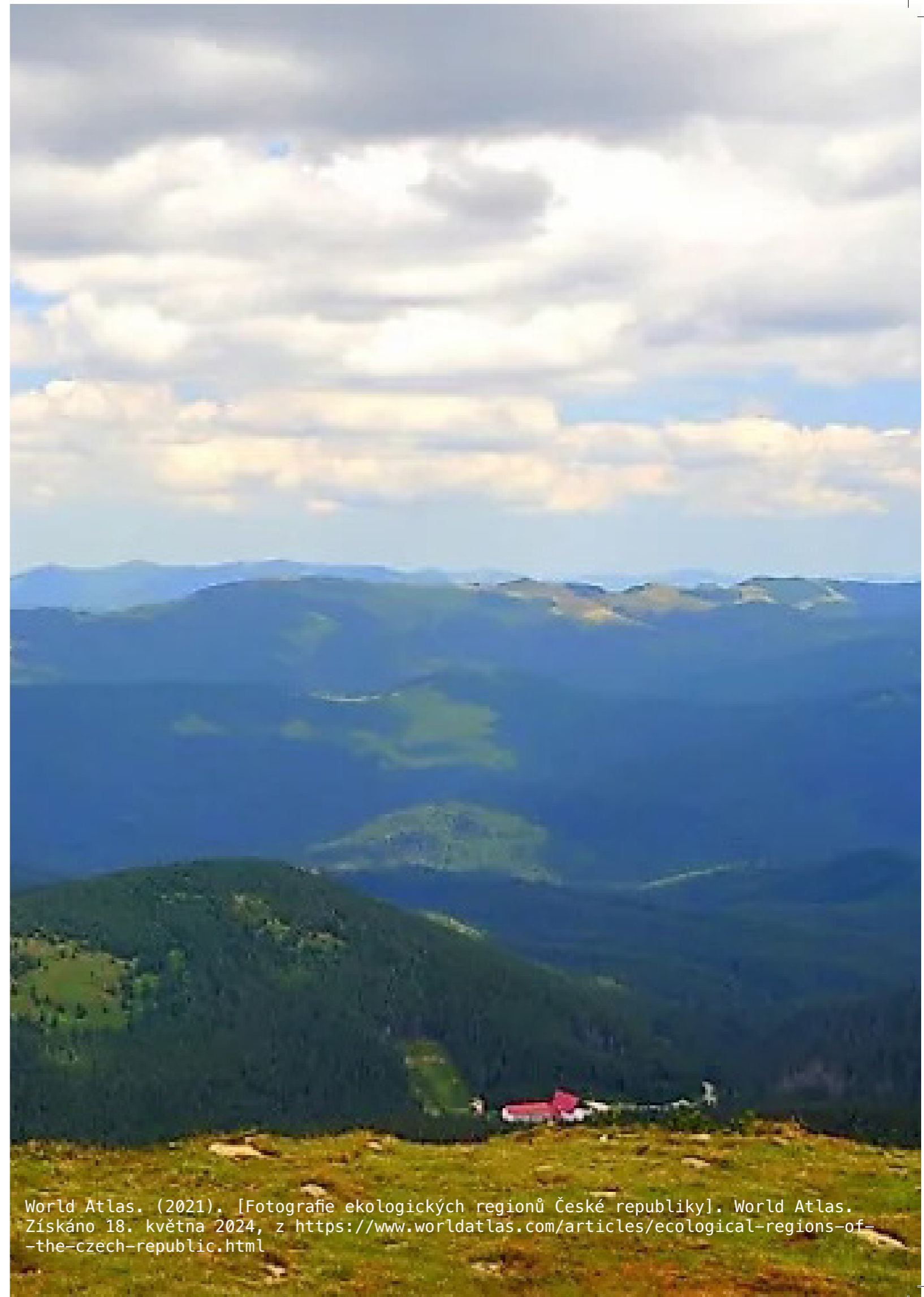
Závěr

Přírodní rezervace Milovice je příkladem toho, jak může lidské úsilí v kombinaci s respektem k přírodě a vědeckým přístupem vést k obnově a ochraně biodiverzity. Tento projekt nejenže přispívá k zachování ohrožených druhů, ale také demonstruje, jak může příroda pomáhat v boji proti klimatickým změnám. Rezervace Milovice je důkazem, že i v moderním světě existuje místo pro divokou přírodu a že je možné najít harmonii mezi člověkem a přírodním světem.

Biomy České republiky jsou rozmanité a odrážejí geografickou polohu a klimatické podmínky země.

1. Mírné listnaté a smíšené lesy
 - Nejrozšířenější biom v České republice.
 - Zahrnuje středoevropské listnaté lesy a smíšené lesy.
 - Domovem mnoha druhů stromů, jako jsou buky, duby, jasanů a smrky.
2. Lesostep a step
 - Vyskytuje se v suchých nížinných oblastech.
 - Charakterizováno nižší hustotou stromů a větší rozlohou travnatých ploch.
3. Jehličnaté lesy:
 - Přítomné v České republice, ale na menších plochách ve srovnání s listnatými lesy.
4. Alpská tundra:
 - Nachází se hlavně jako temperované orobiomy na malých územích.
 - Charakteristická chladnějším klimatem a omezeným růstem stromů.
5. Říční a mokřadní ekosystémy:
 - Zahrnuje oblasti podél hlavních řek a v mokřadních oblastech.
6. Flóra a vegetace
 - Česká republika má bohatou diverzitu flóry, včetně domácích a naturalizovaných cizokrajných druhů.

Urbanizovaná krajina:

6.34%

Zcela zpevněná plocha (vyasfaltovaná a vybetonovaná):

3.17%

Nezastavitelná plocha:

Na základě dat o využití půdy z roku 2011 bylo 54.8 % půdy určeno pro zemědělství, 34.4 % bylo zalesněno a 10.8 % bylo kategorizováno jako ostatní. Pokud předpokládáme, že zastavitelná plocha je zahrnuta v kategorii „ostatní“, může nezastavitelná plocha zahrnovat zemědělskou půdu a lesní půdu, což je 89.2 %.

Master Design. (2021). [Fotografie týkající se zastavěné plochy a zastavěnosti]. Master Design Blog. Získáno 18. května 2024, z <https://www.master-design.cz/blog/odborne/zastavena-plocha-zastavenost-a-problemy-ktere-vytvareji>

Hodnota krajiny je komplexní pojem, který odráží estetické, kulturní, historické, ekologické a ekonomické významy daného území nebo krajinářského prostoru. Lze ji rozdělit do několika aspektů, které budu pro účely této práce hodnotit podle těchto kritérií na stupnici od 1 do 10, kde 1 je nejhorší a 10 je nejlepší:

Estetická hodnota:

Krajinu lze hodnotit na základě její vizuální atraktivity, harmonie a estetického působení na člověka.

Kulturní a historická hodnota:

Krajina může nést svědectví o historickém a kulturním dědictví regionu. To zahrnuje architektonické památky, tradiční krajinářské struktury a další kulturní prvky.

Ekologická hodnota:

Hodnota krajiny z ekologického hlediska zahrnuje biodiverzitu, přírodní prostředí, ekosystémové služby a její schopnost podporovat udržitelnost a rezilienci.

Rekreační a zdravotní hodnota:

Krajiny mohou poskytovat prostor pro rekreaci, relaxaci a zlepšení psychického a fyzického zdraví lidí.

Ekonomická hodnota:

Krajina může mít ekonomický význam díky turistice, zemědělství, lesnictví a dalším ekonomickým aktivitám.

Vědecká a vzdělávací hodnota:

Krajiny mohou sloužit jako místa pro vědecký výzkum a vzdělávání.

Duchovní a symbolická hodnota:

Některé krajiny mohou mít duchovní nebo symbolický význam pro komunity a jednotlivce.

System hodnocení krajiny

Estetická hodnota:

Kulturní a historická hodnota:

Ekologická hodnota:

Rekreační a zdravotní hodnota:

Ekonomická hodnota:

Vědecká a vzdělávací hodnota:

Duchovní a symbolická hodnota:

Celková hodnota:

Krajinářský Index (KI) – hodnota zvolena pro účely této práce složena z průměru jednotlivých bodů hodnocení.

33%

Úsek X1_Úhlavka

Úhlavka je potok, který pramení zhruba 1,5 km východně od Přimdy, poblíž vesnice Velké Dvorce, v nadmořské výšce 635,3 m. Poté teče směrem na východ, zásobuje rybník Peklo a protéká vesnicí Souměř a městečkem Stráž. Mezi Stráží a Boněticemi se vody Úhlavky hromadí v Dlouhém rybníku, který zásobuje také větší pravostranný přítok Úhlavky, Čaňkovský potok.

100

Estetická hodnota:**Kulturní a historická hodnota:****Ekologická hodno-****Rekreační a zdravotní hodno-****Ekonomická hodno-****Vědecká a vzdělávací hodno-****Duchovní a symbolická hodno-****Celková hodnota:**

Krajinářský Index (KI)

55,7%**Kulturní a historická hodnota:**

V tomto území kolem potoka Úhlovka by bylo vhodné věnovat větší pozornost zachování a obnově historické krásy a kulturního dědictví regionu. Respektování a obnova místních památek a historických cest by nejen obohatila estetickou hodnotu krajiny, ale také by posílila kulturní a historickou hodnotu oblasti. Takový přístup by mohl posílit komunitní soudržnost a identitu, zatímco by zároveň podporoval udržitelný turismus a vzdělávání ve veřejnosti o bohaté historii a kultuře regionu.

Duchovní a symbolická hodnota:

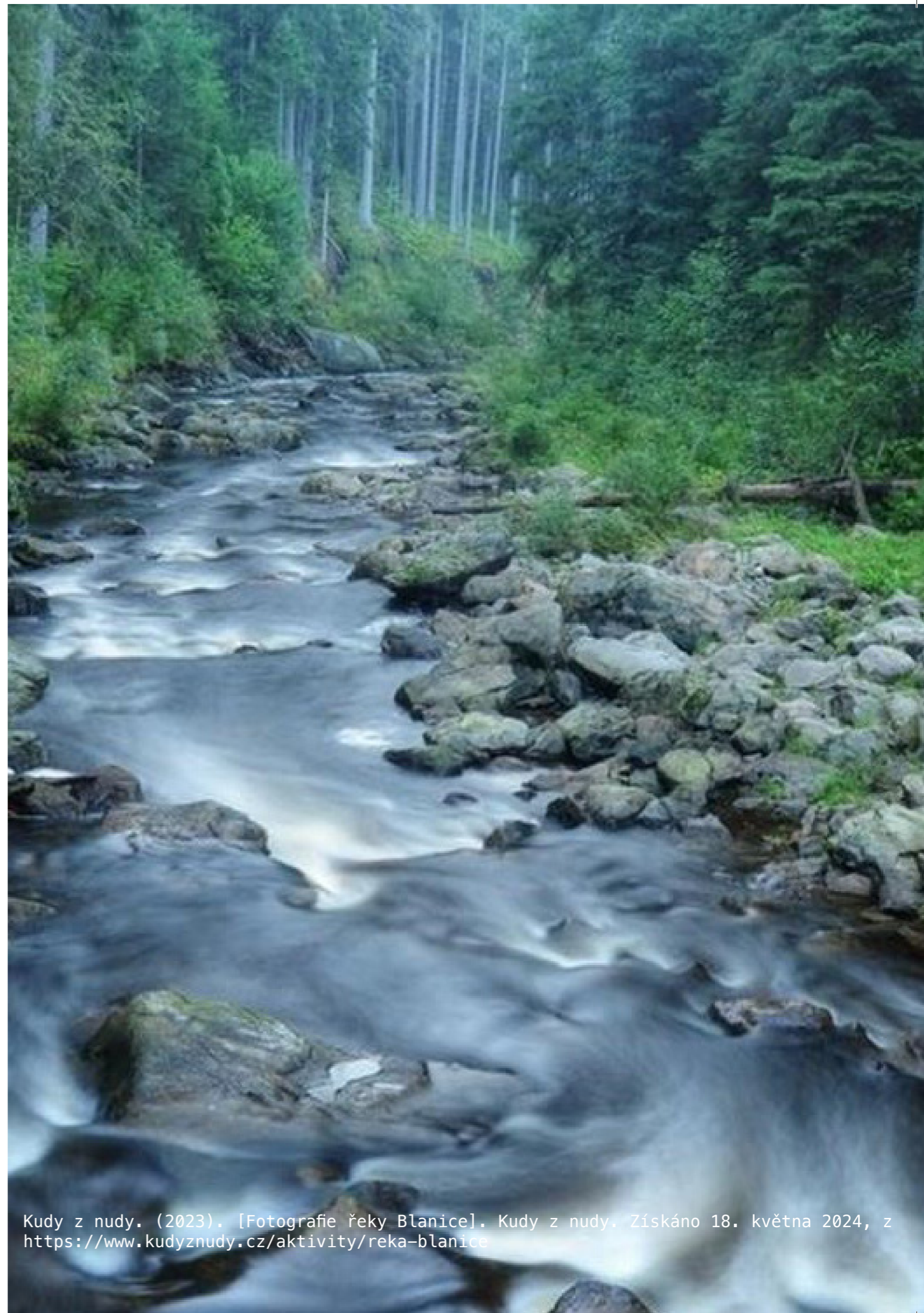
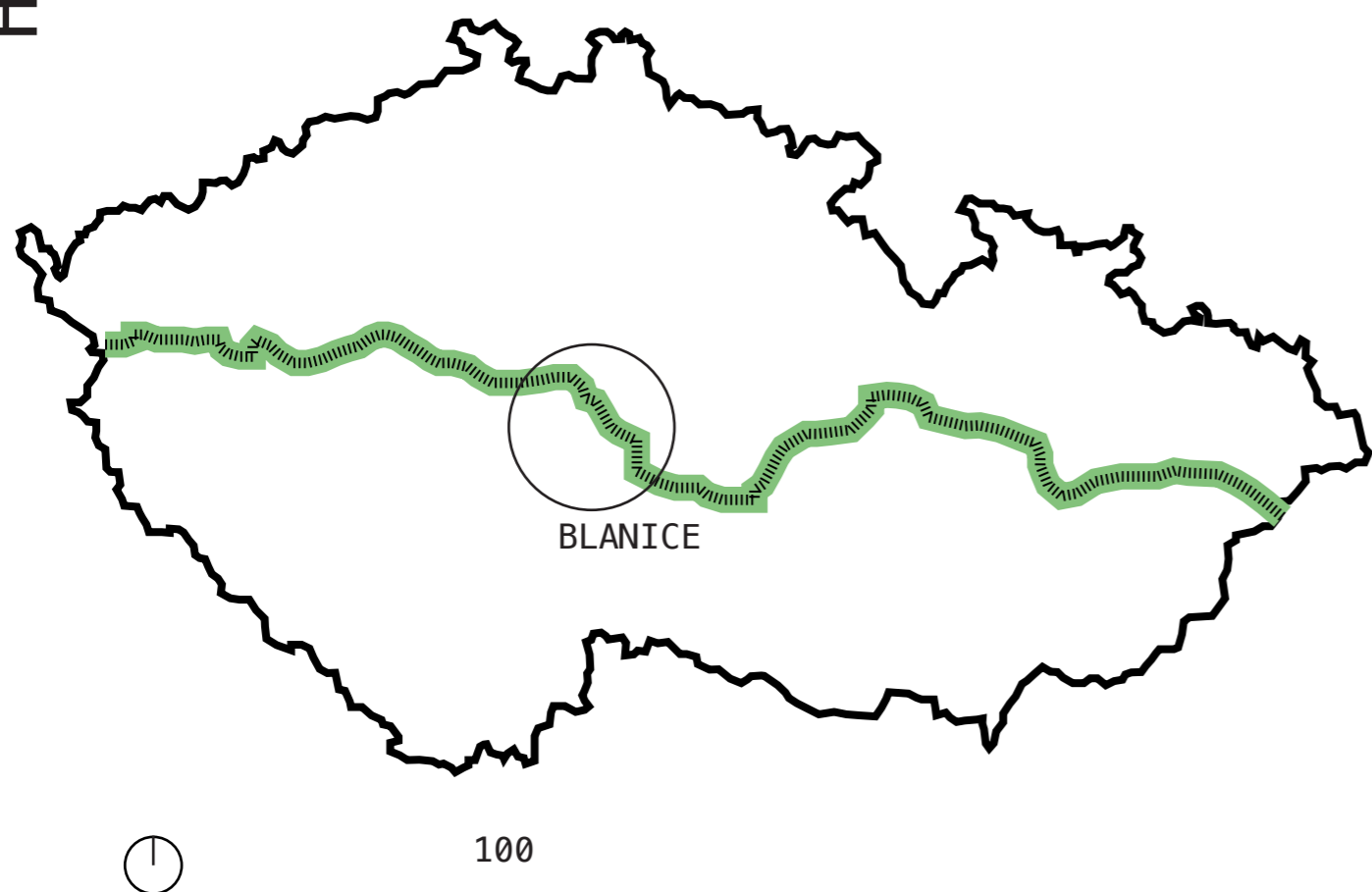
Ve vybraném území kolem potoka Úhlovka by bylo vhodné podporovat a rozvíjet duchovní citění. Přírodní krása a klid tohoto místa mohou poskytnout ideální prostředí pro meditaci, reflexi a duchovní obnovu. Podpora duchovního citění by mohla zahrnovat vytváření tichých zón, meditačních cest a míst pro duchovní rituály, které by umožnily návštěvníkům a místním komunitám hlouběji propojit se se zemí a její historií. Takové iniciativy by mohly přispět k celkové harmonii a pozitivnímu významu krajiny, zatímco by zároveň rozšiřovaly duchovní a kulturní bohatství re-

Ekonomická hodnota:

V tomto území kolem potoka Úhlovka by bylo skutečně přínosné zaměřit se na podporu místní ekonomiky, zejména prostřednictvím rozvoje turismu a zlepšení infrastruktury. Investice do efektivního využívání místních zdrojů energie a zlepšení dopravního spojení by mohly vytvořit příznivé podmínky pro rozvoj cestovního ruchu, který by mohl přinést finanční přínosy a zároveň posílit místní komunitu. Tato opatření by také mohla pomoci prezentovat kulturní a přírodní bohatství regionu širšímu publiku a vytvořit udržitelný model rozvoje, který by respektoval

Úsek X2_Blanice

Blanice, známá také jako Vodňanská Blanice, je jihočeská řeka a pravý, nejdelší a nejvodnější přítok řeky Otavy. Délka toku činí 94,7 km, což ji činí 28. nejdelší řekou v Česku. Plocha povodí měří 863,9 km². Krajina kolem jiného toku může nabízet rozmanité scenérie a ekosystémy, které mohou poskytnout domov různým druhům flóry a fauny, a také příležitosti pro rekreaci, turismus a vzdělávání. Zlepšení infrastruktury a podpora místní ekonomiky, například prostřednictvím turismu a efektivního využívání zdrojů energie, mohou pomoci v maximálním využití potenciálu krajiny v těchto oblastech.

Kudy z nudy. (2023). [Fotografie řeky Blanice]. Kudy z nudy. Získáno 18. května 2024, z <https://www.kudyznudy.cz/aktivity/reka-blanice>

Estetická hodnota:**Kulturní a historická hodnota:****Ekologická hodno-****Rekreační a zdravotní hodnota:****Ekonomická hodno-****Vědecká a vzdělávací hodnota:
hodnota:****Duchovní a symbolická hodnota:****Celková hodnota:**

Krajinářský Index (KI)

58,6%**Estetická hodnota:**

Úsek potoka Blanice se může pochlubit vysokou úrovní estetické hodnoty, což je dáno jeho malebným okolím a přírodním krásám, které přispívají k celkovému charakteru této krajiny. Tento estetický potenciál nabízí mnoho možností pro rozvoj a propagaci regionu. Investice do zlepšení přístupu a zvýšení povědomí o této oblasti by mohly přilákat více návštěvníků a milovníků přírody, což by zase mohlo pozitivně ovlivnit místní ekonomiku a podpořit udržitelný turismus. Zvýšený zájem o krajinu kolem potoka Blanice by také mohl podnítit další ochranné a vzdělávací aktivity, které by pomohly zachovat a zdůraznit jedinečnou hodnotu tohoto území. Soustředěním se na estetické hodnoty a propagací pohledů do této krajiny může být potenciál potoka Blanice plně využit, což by přispělo k rozvoji celého regionu a zvýšení jeho atraktivity pro

Duchovní a symbolická hodno-

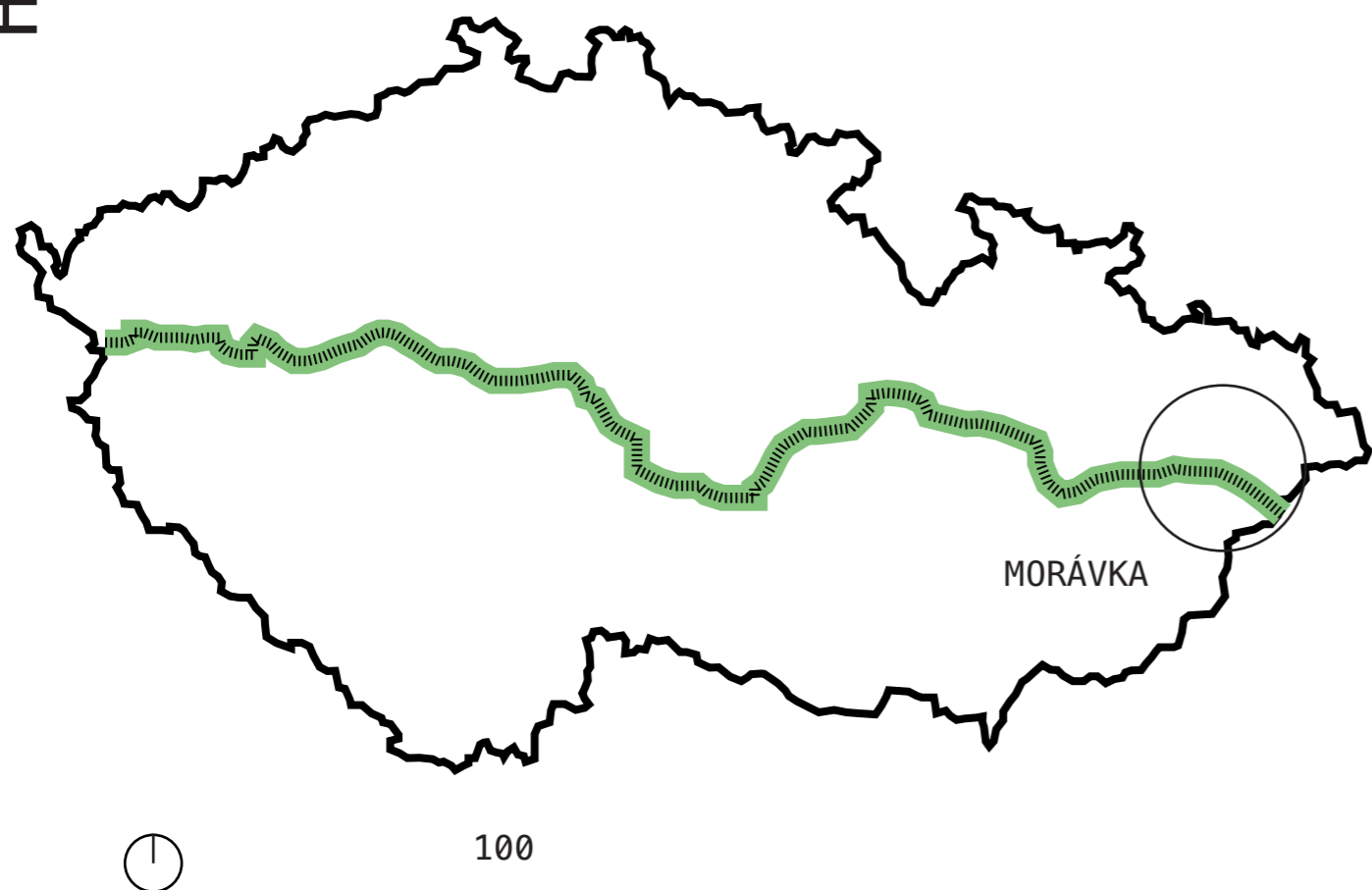
Podpora duchovní úrovně v oblasti potoka Blanice může být realizována prostřednictvím meditačních setkání a vytvořením klidových prostor pro kontemplaci. Organizace duchovních workshopů mohou nabídnout jak místním, tak návštěvníkům možnost hlubšího spojení s přírodou a osobního rozvoje.

Ekonomická hodno-

Podpora ekonomiky v oblasti potoka Blanice může být posílena transformací krajiny na atraktivní turistické destinace. Rozvoj turistických tras, vyhlídek a rekreačních zón může přilákat návštěvníky, což přispěje k místní ekonomice. Dále může landscape proměna zahrnovat vytvoření ekologických a vzdělávacích center, která by upozorňovala na přírodní hodnoty regionu a podporovala udržitelný turismus, čímž by se otevřely nové ekonomické příležitosti pro místní podnikatele a společenství.

Úsek X3_Morávka

Oblast kolem potoka Morávka, situovaná v Moravskoslezských Beskydech, nabízí bohaté možnosti pro krajinářskou architekturu. Přírodní rezervace Travný potok v této oblasti se rozkládá ve výškách mezi 800 a 1040 metry nad mořem, což představuje značný rozsah altitud pro inovativní krajinářské návrhy. Blízkost masivu Travného a mísovitého závěru prameniště Travného potoka může poskytnout inspiraci pro projektování přírodních prostor, které nejen zvýrazní krásu regionu, ale také podpoří udržitelnost a ekologickou rovnováhu. Krajinářští architekti mohou najít možnosti pro integraci místní flóry a fauny, vodních prvků a terénních formací do svých projektů, čímž vytvoří esteticky přitažlivé a funkční krajinářské řešení, které obohatí místní ekosystém a poskytne rekreační příležitosti pro veřejnost.

Wikipedia. (2022). [Fotografie Morávky (přítok Ostravice)]. Získáno 18. května 2024, z [https://cs.wikipedia.org/wiki/Mor%C3%A1vka_\(p%C5%99%C3%ADtok_Ostravice\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/Mor%C3%A1vka_(p%C5%99%C3%ADtok_Ostravice))

Estetická hodnota:**Kulturní a historická hodnota:****Ekologická hodnota:****Rekreační a zdravotní hodnota:****Ekonomická hodnota:****Vědecká a vzdělávací hodnota:****Duchovní a symbolická hodnota:****Celková hodnota:**

Krajinářský Index (KI)

67,1%**Ekologická hodnota:**

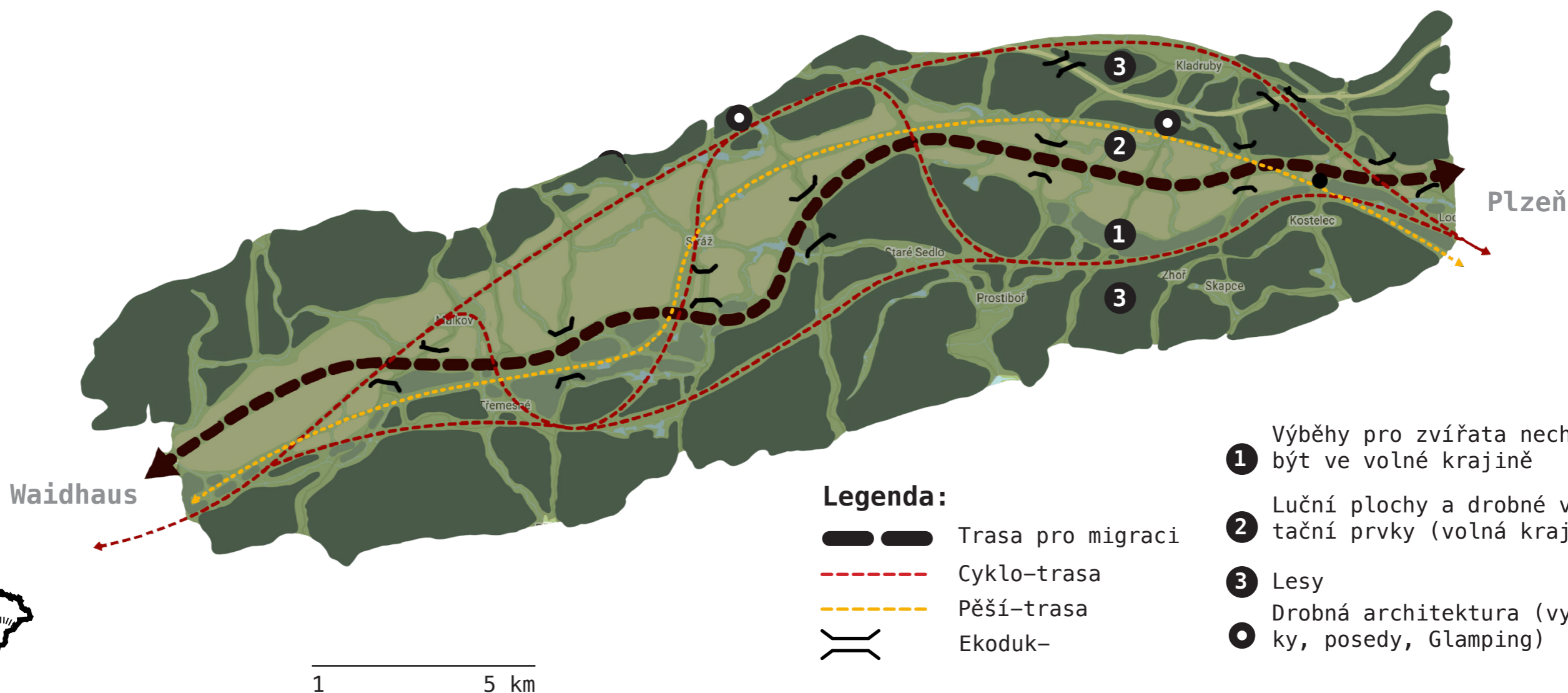
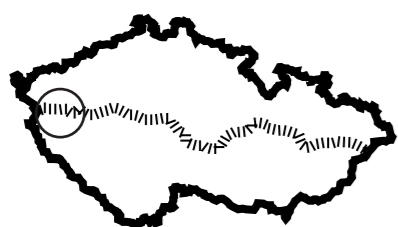
V oblasti Morávka je ekologická hodnota velmi vysoká, což nabízí příležitost k integraci těchto hodnot do krajinářských uprav. Projekty jako ekologické parky, výsadba původních rostlin či regenerace vodních toků mohou podpořit biodiverzitu a udržitelnost, zatímco poskytnou edukační a rekreační příležitosti pro komunitu a návštěvníky. Tento ekologicky uvědomělý přístup může také pozitivně přispět k lokálnímu ekonomickému rozvoji prostřednictvím ekoturismu.

Estetická hodnota:

V oblasti Morávka je estetická hodnota na vysoké úrovni, což představuje silný základ pro krajinářské úpravy. Vysoká estetická hodnota může být zdůrazněna a rozšířena prostřednictvím pečlivě navržených krajinářských prvků, jako jsou vyhlídkové plošiny, zahrady a parky, které harmonicky zapadají do stávajícího přírodního a kulturního kontextu. Tato strategie nejen zvýší vizuální přitažlivost oblasti, ale také může přilákat více návštěvníků a podpořit místní ekonomiku. Krajinářské úpravy, které respektují a využívají místní estetické hodnoty, mohou přispět k obohacení vizuálního a kulturního zážitku v oblasti Morávka.

Vědecká a vzdělávací hodnota:

V oblasti Morávka je vědecká a vzdělávací hodnota na vysoké úrovni, což představuje ideální prostředí pro krajinářské úpravy s vzdělávacím a vědeckým zaměřením. Tato hodnota může být zdůrazněna prostřednictvím vytvoření učebních stezek, informačních center a venkovních učeben, které poskytují prostor pro vědecký výzkum a vzdělávání. Takové zařízení mohou nabídnout komunitě i návštěvníkům příležitost učit se více o místním ekosystému, historii a kulturním dědictví. Krajinářské úpravy, které integrují vědecké a vzdělávací prvky, mohou také podporovat spolupráci mezi vzdělávacími institucemi, místními orgány a občanskou společností, což přispívá k obohacení vzdělávacího a vědeckého potenciálu oblasti Morávka.

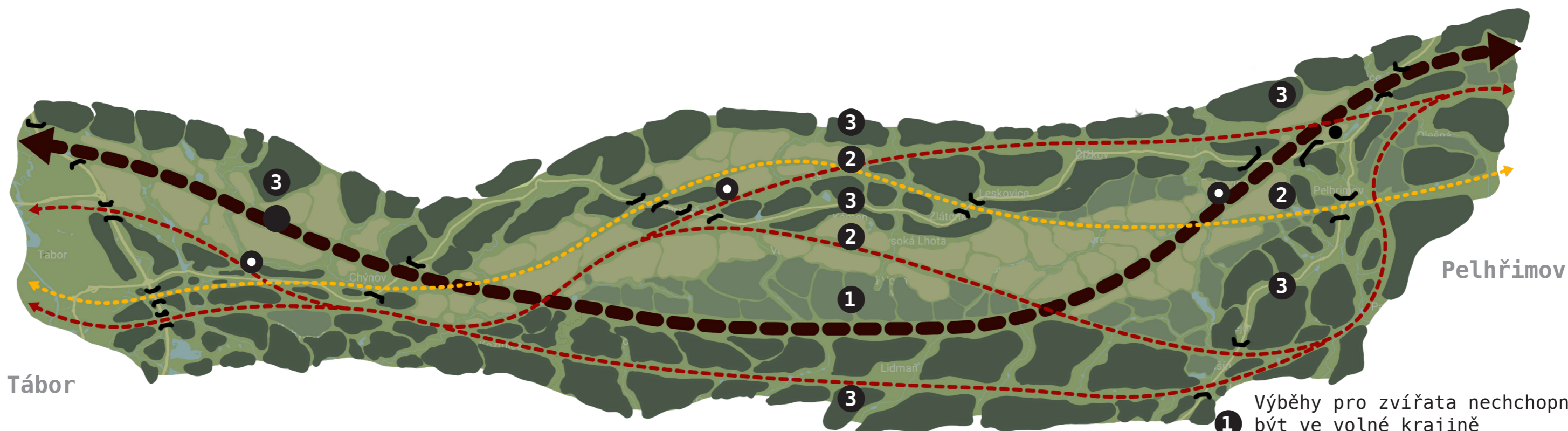
Myšlenka úseku:

Pro úsek 1 v oblasti Úhlavky jsem vytvořil koncepci, která je odrazem nejen lokálních hodnot, ale i aspirací pro budoucnost. Tento úsek, jenž se táhne od pramenů Úhlavky až k rybníku Peklo a dále k vesnicím Souměř a Straž, je významným živým koridorem, jehož potenciál je mimořádný jak z hlediska biodiverzity, tak i kulturně-historického bohatství.

Inspirace přírodní krásou a čistotou vod Úhlavky je využita k vytvoření migračního koridoru, který bude sloužit jako spojnice mezi rozmanitými biotopy a bude podporovat biodiverzitu. V rámci tohoto koridoru jsou začleněny edukační stezky, které vyprávějí příběh regionu a vedou návštěvníky k objevování skrytých pokladů této oblasti. Tyto stezky budou doprovázeny naučnými tabulemi, které zvýší povědomí o místní flóře a fauně a o důležitosti ochrany vodních zdrojů.

Zaměření na kulturní a historické bohatství umožní restaurování a zpřístupnění historických památek a poskytne prostor pro kulturní akce, které oživí ducha místa. Zároveň bude kladen důraz na citlivou revitalizaci a integraci duchovních a symbolických hodnot, čímž se posílí vazby mezi obyvateli a krajinou, a podpoří se celkové udržitelné rozvojové strategie regionu.

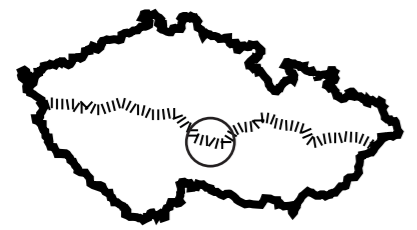
V hospodářské sféře se návrh soustředí na posílení ekonomických příležitostí prostřednictvím rozvoje turistických tras a zlepšení infrastruktury, což povede ke zvýšení návštěvnosti a přiláká nové investice do regionu. S tím souvisí i vytvoření atraktivních rekreačních a glampingových zařízení, která nabídnou hostům komfortní a zároveň ekologicky šetrné ubytování, a vzdělávací prostory, které budou sloužit jako platforma pro výuku o udržitelném rozvoji a ochraně přírody.

- 1 Výběhy pro zvířata nechopná být ve volné krajině
- 2 Luční plochy a drobné vegetační prvky (volná krajina)
- 3 Lesy
- Drobná architektura (vyhlídky, posedy, Glamping)

Legenda:

- Trasa pro migraci
- Cyklo-trasa
- Pěší-trasa
- Ekoduk-

1 5 km

Myšlenka úseku:

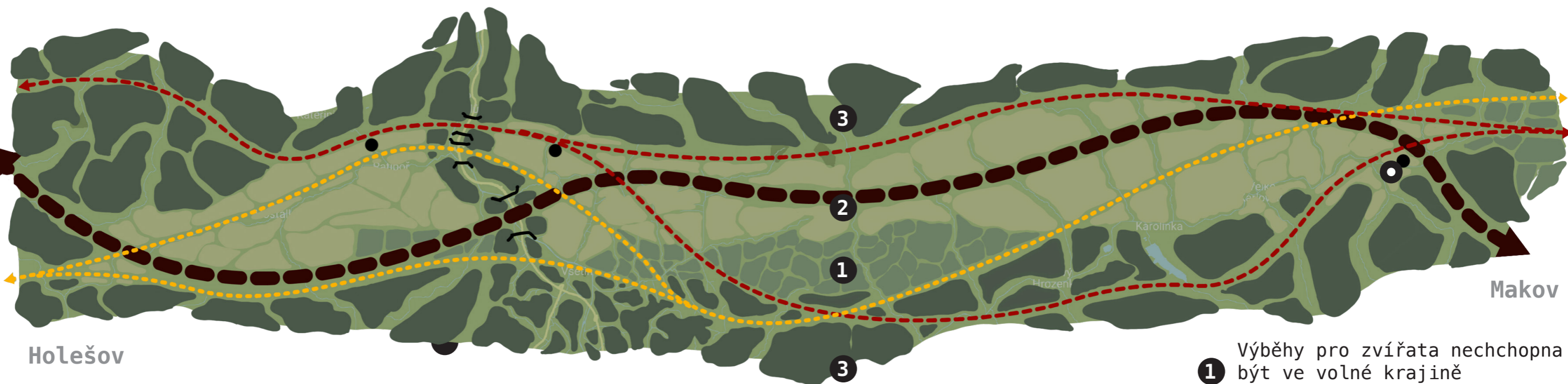
V úseku mezi Tábořem a Pelhřimovem jsem jako další klenot v koruně migračního koridoru vytvořil koncept, který je svědkem vzájemného působení historie, ekologie a inovativní rekreace. Tento koridor je záměrně navržený jako živá os, která spojuje ekologické cesty migrace s kulturně-historickým bohatstvím regionu, odkrývající jeho minulost a přitom ukazující směr k budoucím generacím.

V návrhu je umění krajinářské architektury spojeno s vyprávěním příběhů – interaktivní edukační stezky jsou vyzdobeny vyhlídkovými body, které slouží jako portály do historie, a glampingové prostory jsou navrženy s cílem poskytnout návštěvníkům hluboký zážitek imerze do krajinářského a historického kontextu. Zahrnuty jsou též specifické prvky, jako jsou památníky a symbolické objekty, které oživují duchovní odkaz regionu a posilují vztah komunity k místnímu dědictví.

Tento koridor slouží nejen jako cesta pro migraci dru-

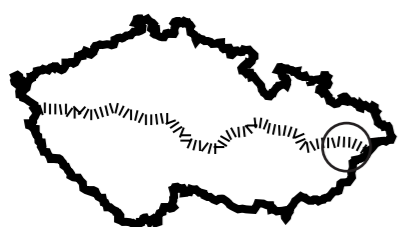
hů, ale také jako edukativní a rekreací bohatá žila, která přináší nové ekonomické příležitosti prostřednictvím udržitelného turismu. Rozvíjí se zde nový model spolupráce mezi přírodou a lidským osídlením, kde rovné parkovací plochy, cesty a prostranství jsou navrženy tak, aby byly funkční, esteticky příjemné a zároveň ekologicky šetrné.

Výsledkem je vize, která se neomezuje na jednotlivé aspekty krajiny, ale vnímá úsek mezi Tábořem a Pelhřimovem jako celek, jehož každá část je nezbytná pro vytvoření harmonického a udržitelného prostředí, kde se setkává příroda, historie a inovace ve vzájemně obohacujícím souznění.

Holešov

Makov

1 5 km

Legenda:

- Trasa pro migraci
- Cyklo-trasa
- Pěší-trasa
- Ekoduk-

- 1** Výběhy pro zvířata nechopná být ve volné krajině
- 2** Luční plochy a drobné vegetační prvky (volná krajina)
- 3** Lesy
- Drobná architektura (vyhlídky, poseady, Glamping)

Myšlenka úseku:

V návrhu koridoru pro oblast Morávka jsem začlenil výběhy pro zvířata, které se stávají součástí volné krajiny, a to ve spojení s nově zavedenou vegetací v lučních plochách. Zároveň jsem koncepci doplnil o pečlivě spravované lesní porosty, které přispívají k ekologické stabilitě a zároveň přirozeně podporují migrační cesty fauny. Významnou součástí jsou edukační stezky vedoucí k naučným systémům a zájmovým bodům, včetně vyhlídkových míst a posezení, poskytujících informace o místních ekosystémech.

Pro zvýšení atraktivity oblasti jsem přidal stylové glam-

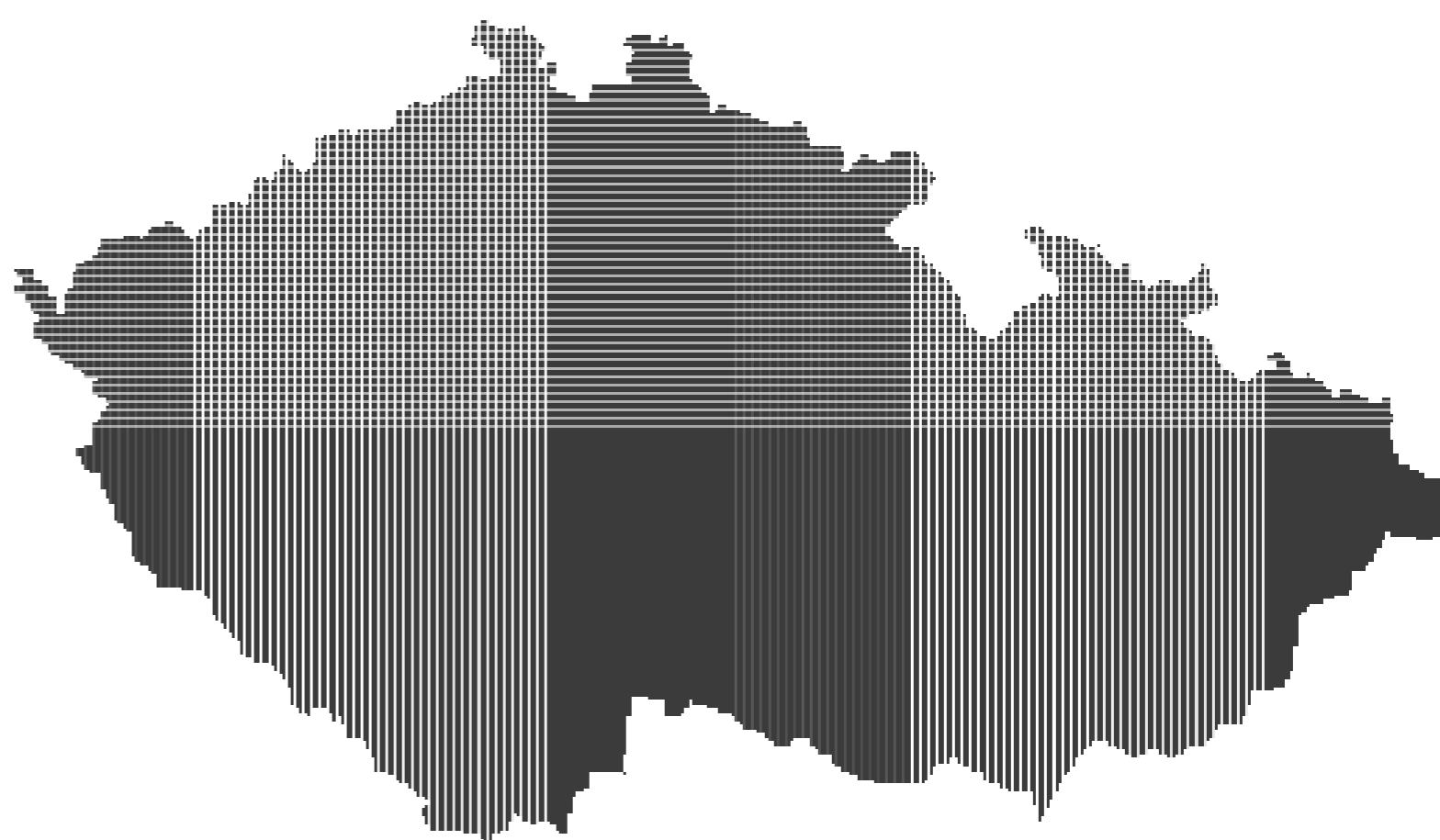
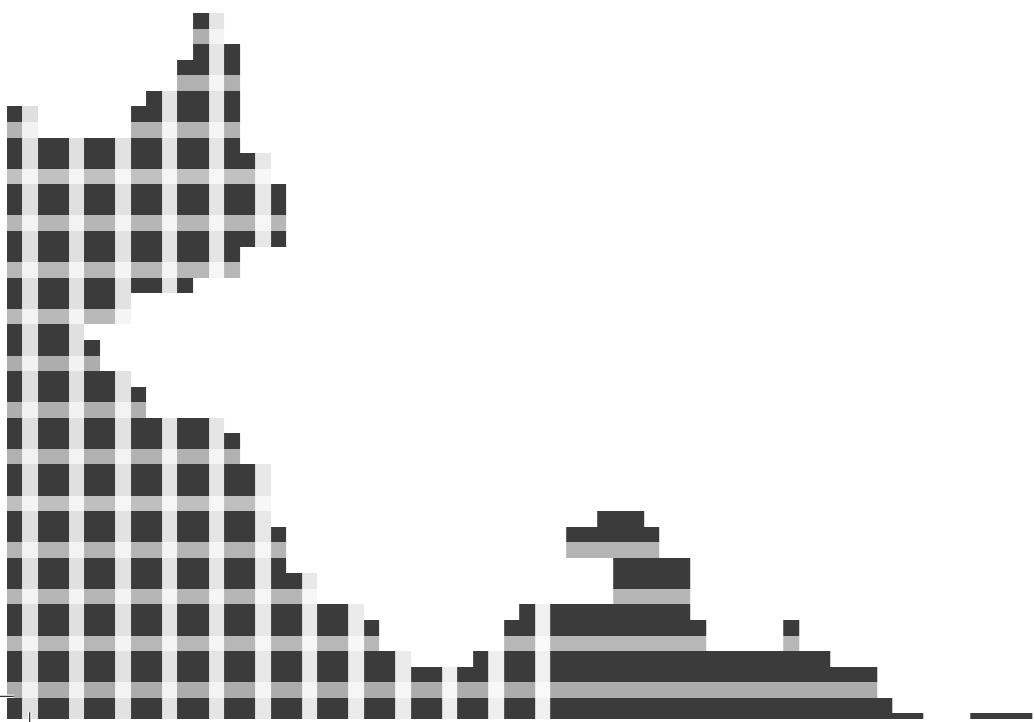
pingové ubytování, které umožňuje pohodlný pobyt v přírodě s minimálním ekologickým dopadem. Při výběru materiálů a povrchů pro veřejná prostranství, včetně rovných parkovacích ploch, byl kladen velký důraz na dostupnost, bezpečnost a současně na minimální zásah do přirozeného prostředí, aby bylo zajištěno, že interakce mezi zvířaty a návštěvníky je plynulá a oboustranně příjemná. Tato kombinace funkcí zaručuje, že každý prvek v návrhu slouží jak ekologickým cílům, tak zajišťuje pohodu a bezpečí jak pro zvířata, tak pro lidi, kteří tuto krajinu navštěvují.

Pixels:

Návrh obnovy krajiny pomocí „pixelového principu“ je inovativní přístup vytvořený pro účely této práce, který rozkládá krajinu do malých segmentů, nazývaných pixely. Každý pixel je unikátní a je hodnocen zvláště pomocí SWOT analýzy, která identifikuje jeho silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby. Tento detailní pohled umožňuje vytvořit přizpůsobená návrhová řešení, která se specificky zaměřují na potřeby a charakteristiky každého pixelu.

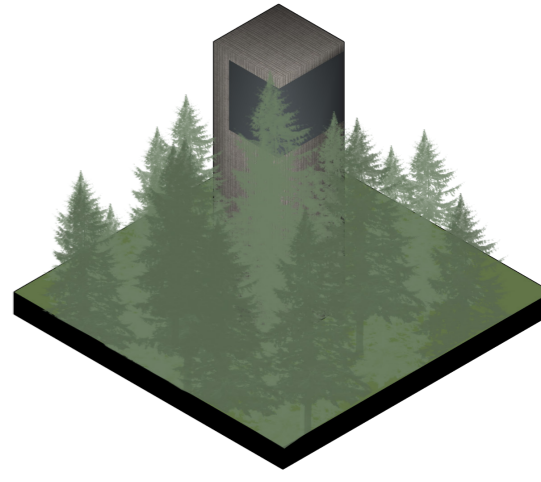
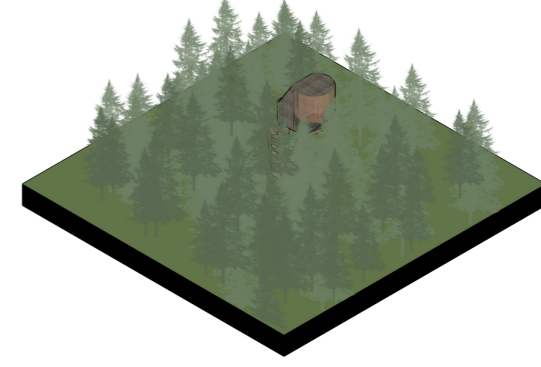
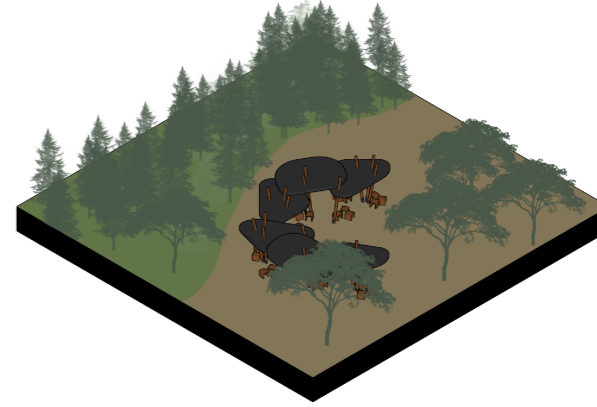
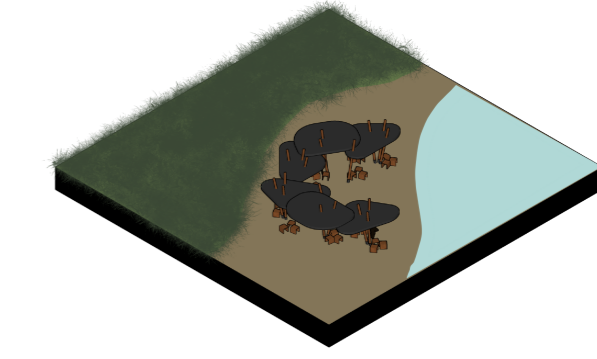
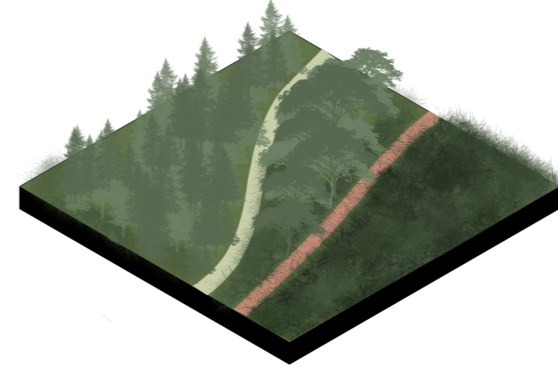
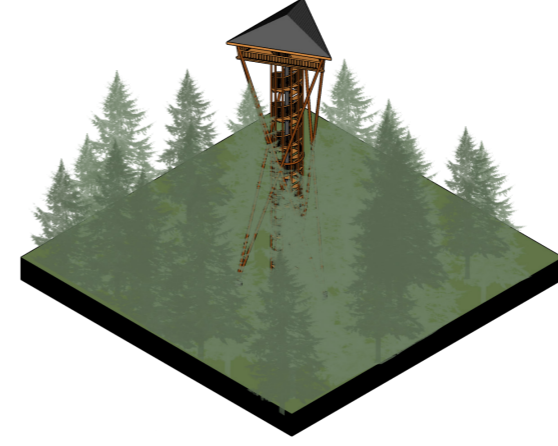
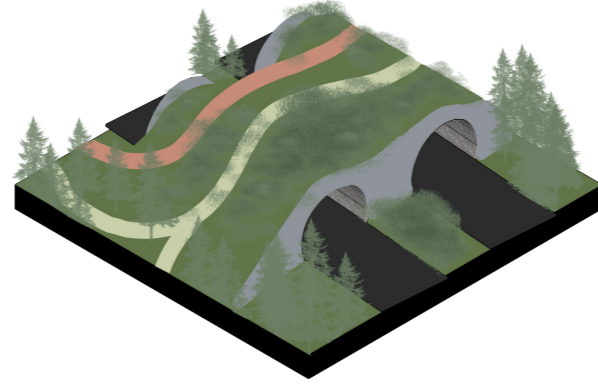
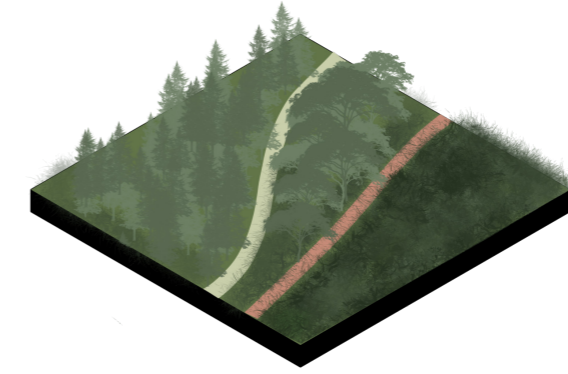
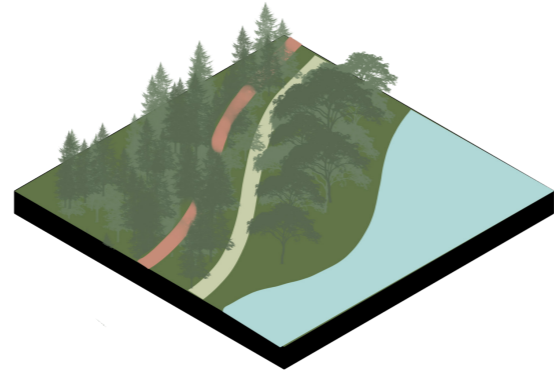
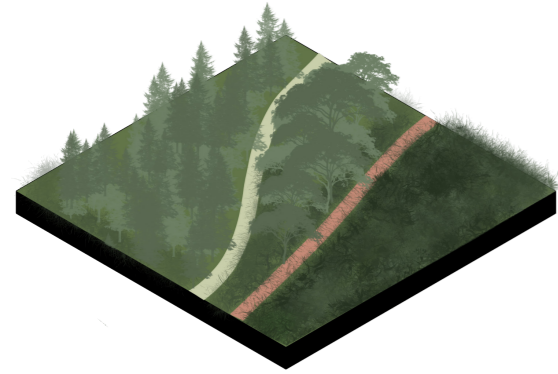
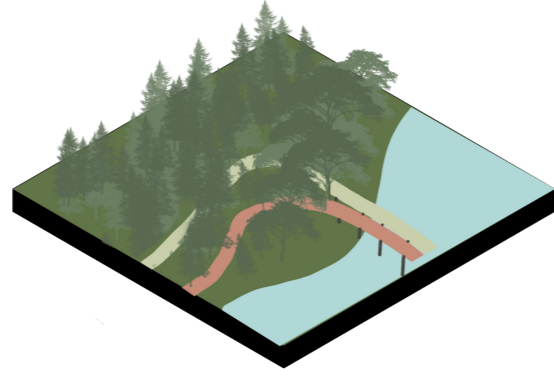
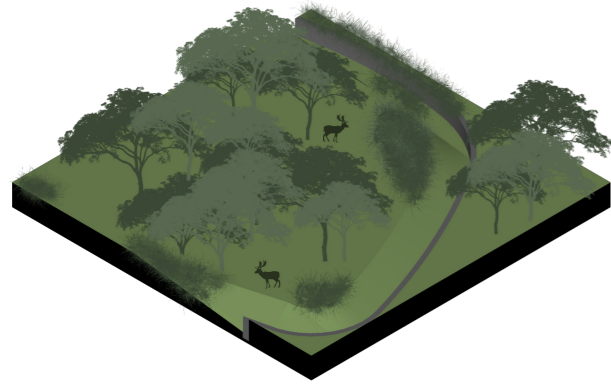
Příkladem aplikace tohoto principu je umístění vyhlídkových zastávek v oblastech, kde pixelová analýza ukázala, že takový prvek přinese hodnotu pro krajinu, například v oblastech s výjimečnými výhledy nebo zajímavými přírodními prvky. Naopak v místech, kde se nachází křižovatky dálnic nebo cest, může být pomocí pixelové analýzy identifikována potřeba ekoduktů, které umožňují bezpečný průchod fauny a přispívají k ochraně biodiverzity.

Pixelový přístup tedy umožňuje vytvářet komplexní a zároveň detailně zaměřené návrhy, které reagují na specifické podmínky a potřeby různých částí krajiny. To vede k efektivnějšímu a udržitelnějšímu plánování a správě krajiny, kde každý pixel přispívá k celkové harmonii a funkčnosti krajinářského systému.

Myšlenka zájmových bodů:

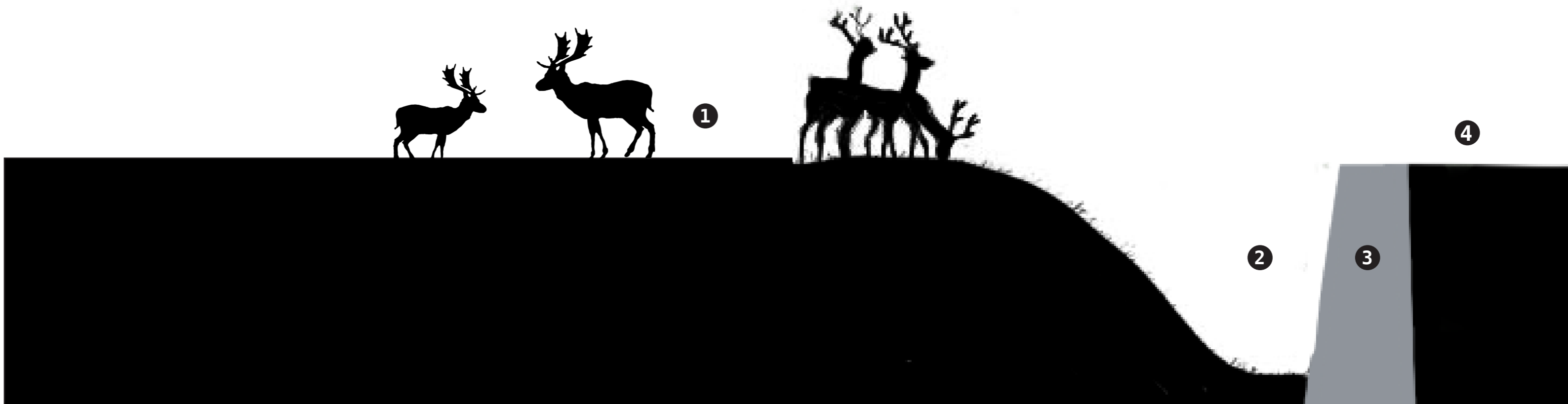
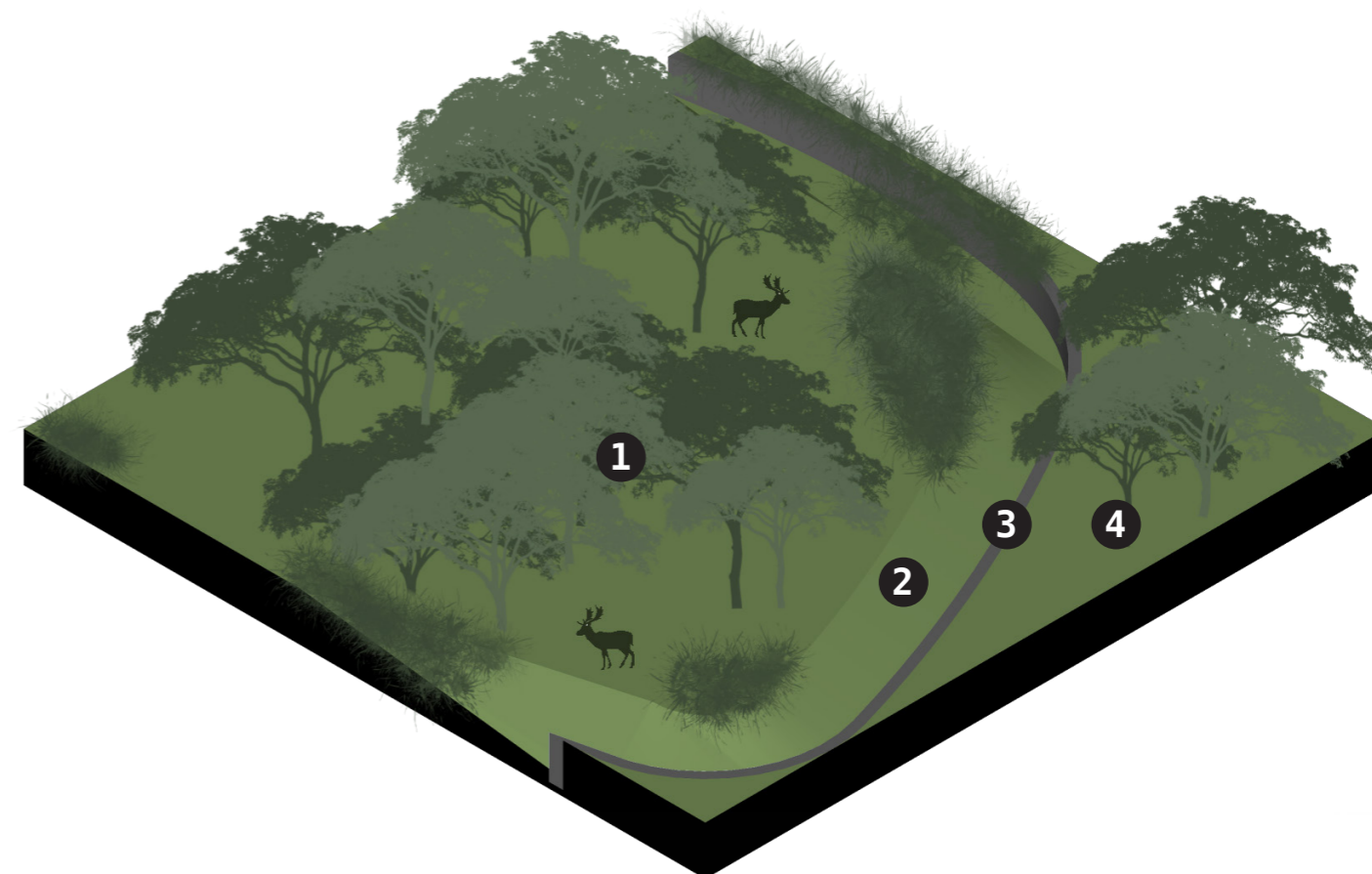
Při návrhu jednotlivých územních bloků, jako jsou ekotopy, rozhledny, cesty a cyklostezky či odpočinkové zóny, bude každá část navržena s důrazem na harmonii s přírodou a ekologickou udržitelnost. Ekotopy budou sloužit jako klíčová útočiště pro místní faunu a flóru, zatímco rozhledny poskytnou návštěvníkům jedinečný výhled na přírodní krásu okolí. Cesty a cyklostezky budou navrženy tak, aby umožnily snadný a bezpečný přístup ke všem částem území s minimálním dopadem na přírodu. Odpočinkové zóny nabídnou místa pro relaxaci a pozorování přírody. Každý z těchto bloků bude sloužit jako základní stavební prvek pro celkové územní uspořádání, spojující funkčnost s estetikou a udržitelností.

Haha Příkopy:

Ha-ha je krajinářský prvek, původem z 18. století, který byl populární zejména ve Velké Británii. Jeho záměrem bylo umožnit neomezený výhled z domu na krajinu bez viditelné bariéry, jako je plot nebo zeď. Tento prvek se skládá z hlubokého příkopu, často se svislou stěnou obrácenou k zahradě, který brání průchodu zvířat, ale současně nenarušuje výhled. Ha-ha příkop se postupně rozšířil i do jiných zemí a začal se využívat i v moderním krajinářství, zejména v zoologických zahradách, kde poskytuje neviditelné oddělení mezi návštěvníky a zvířaty, aniž by narušil výhled na přirozené prostředí zvířat.

- 1 Výběh zvířat podle přirozeného
- 2 Příkop
- 3 Opěrná stěna z lokálního ka-
- 4 Volný prostor pro migraci nebo pro

Haha Příkopy:

Ha-ha je zajímavý a historicky významný prvek krajinářského designu, který kombinuje funkčnost s estetikou, a to způsobem, který vzbuzuje zvědavost i překvapení. Původně pochází z Francie, kde byl tento prvek poprvé dokumentován v 18. století. Jeho název, který zní pro moderního člověka možná poněkud komicky, vznikl ze spontánní reakce lidí, kteří při procházce zahradou narazili na nečekanou bariéru – zvolali „ha-ha“ jako vyjádření svého překvapení.

V podstatě ha-ha je zapuštěný příkop, který je na jedné straně ohraničen svislou zdí. Tento design byl obzvláště populární v anglických zámeckých parcích a na velkostatkách 18. století, kde plnil důležitou funkci. Ha-ha efektivně zabraňoval dobytku, aby se dostal do formálních zahrad, aniž by byl narušen výhled z domu na okolní krajinu. Tímto způsobem bylo možné vytvořit iluzi spojení mezi upravenou zahradou a divokou přírodou bez nutnosti viditelného oplocení.

Krajinářští architekti jako Charles Bridgeman a William Kent ha-ha zpopularizovali v Británii, kde se stal nezbytnou součástí tzv. „swept“ výhledů vytvořených Capability Brownem, dalším významným jménem v oblasti krajinářské architektury. Horace Walpole, významný anglický spisovatel, připisoval vynález ha-ha Bridgemanovi, avšak nebyl si vědom jeho francouzských kořenů.

V průběhu let se ha-ha stal nejen součástí anglických zahrad, ale našel své místo i v zahradách po celém světě. V Severní Americe, například, George Washington implementoval ha-ha na své plantáži Mount Vernon. Thomas Jefferson, další americký prezident, postavil ha-ha na jižním konci Jižního trávníku Bílého domu jako ochrannou bariéru pro svou zahradu.

S příchodem moderního věku a změnami v architektonických stylech ha-ha neztratil na své relevanci. Například u Washingtonského památníku byl využit jako subtilní, ale efektivní bezpečnostní prvek po událostech 11. září, kdy byly jersey bariéry nahrazeny nízkou ha-ha zdí z granitu, která zároveň sloužila jako lavička.

Navzdory své kráse a užitečnosti však ha-ha může představovat riziko pro veřejnost, zejména pokud není dobře označen nebo osvětlen. Bylo několik případů, kdy lidé utrpěli zranění po pádu do ha-ha, což vedlo k soudním sporům a následným změnám v osvětlení a značení těchto struktur.

Ha-ha, jakýsi zapomenutý hrdina krajinářského designu, zůstává fascinujícím prvkem, který přináší do krajinářského umění jedinečnou kombinaci funkčnosti a estetiky. Jeho schopnost skrýt bariéru před okem a zároveň zachovat neomezený výhled je příkladem designového mistrovství, které v sobě snoubí praktičnost a překvapení.

USES → Grønn

USES budoucnosti → Grønn

Po realizaci projektu Grønn se část území promění, živý koridor, který spojí rozmanité přírodní a kulturní krajiny České republiky do jednoho sjednoceného celku. Tento projekt překonává tradiční přístupy k urbanismu a architektuře, nabízející místo, kde se setkává člověk s přírodou.

V rámci Grønnu se vytvoří bezpečná a interaktivní prostředí pro lidi i zvířata. Cesty a stezky budou navrženy tak, aby harmonicky splynuly s přírodním prostředím, zatímco poskytnou návštěvníkům bezpečné a přitažlivé trasy pro pěší turistiku, cyklistiku a běh. Představte si, že se pohybujete po krásných krajinářských cestách, které vás vedou skrz lesy, louky, jezera a kopce, a nabízí vám neustálý kontakt s přírodou.

Projekt Grønn také poskytne cestovatelům snadný přístup do různých částí koridoru díky spolupráci s drážními společnostmi. Tento aspekt umožní Grønnu stát se cílem nejen pro krátkodobé výlety, ale i pro dlouhodobá dobrodružství, kde každý může prozkoumat různorodost české krajiny, nabídne propojení krajiny ČR s Německem, Slovenskem a Polskem, od českých lesů a jezer po slovenské roviny a polské kopce.

Spolupráce s zoologickými zahradami přinesou nové možnosti pro zvířata, která budou mít přístup k rozsáhlejším a přirozenějším prostorům. Tím se podpoří biodiverzita a zároveň se zvýší kvalita života zvířat.

Projekt Grønn se stane nejen cestovní trasou nebo ekologickým koridorem, ale skutečným místem setkání, kde se prolínají příběhy, zkušenosti a harmonie mezi lidmi a přírodou. Grønn nabídne návštěvníkům unikátní příležitost prožít spojení s přírodou, objevovat nové perspektivy a najít v sobě nové aspekty identity a spojení se světem.

Grønn

Závěr

Zdroje

Diplomová práce:

VAJGANTOVÁ, Markéta. Uměle vytvořené migrační přechody živočichů a jejich efektivnost. České Budějovice: Jihočeská univerzita, 2023. Diplomová práce.

Kartografické dokumenty:

MURANSKÝ, Stanislav. Územní průmět významných prvků krajiny. 1. vyd. Praha: Terplan, 1975.

Online zdroje:

CENTRALNI STEZKA. Centralní stezka [online]. 2023 [cit. 2024-02-26]. Dostupné z: <https://viaczechia.cz/centralni-stezka>

The post-Olympic sustainable usage of Beijing and London Olympic stadiums [online]. Semantic Scholar, 2023 [cit. 2024-02-26]. Dostupné z: <https://www.semanticscholar.org/paper/The-post-Olympic-sustainable-usage-of-Beijing-and-Mao/c341f04904335f0229be3ef49c1efd135aa788ae>

Ecological corridors connecting fragmented pockets of wildlife habitat [online]. Yale Environment 360, 2024 [cit. 2024-02-26]. Dostupné z: https://e360.yale.edu/features/ecological_corridors_connecting_fragmented_pockets_of_wildlife_habitat

Webové stránky zoologických zahrad:

ZOO PRAHA. Zoo Praha [online]. 2023 [cit. 2024-02-26]. Dostupné z: <https://www.zoopraha.cz>

ZOO TÁBOR. Zoo Tábor [online]. 2023 [cit. 2024-02-26]. Dostupné z: <https://www.zootabor.eu>

ZOO HLUBOKÁ. Zoo Hluboká [online]. 2023 [cit. 2024-02-26]. Dostupné z: <https://www.zoohluboka.cz>

ZOO ZÜRICH. Zoo Zürich [online]. 2023 [cit. 2024-02-26]. Dostupné z: <https://www.zoo.ch/en>

SALZBURG ZOO. Salzburg Zoo [online]. 2024 [cit. 2024-02-26]. Dostupné z: <https://salzburg-zoo.at>

ZOO BUDAPEST. Zoo Budapest [online]. 2024 [cit. 2024-02-26]. Dostupné z: <https://zoobudapest.com/en/plan-your-visit/zoo-map>

ZOO ZLÍN. Zoo Zlín [online]. 2024 [cit. 2024-02-26]. Dostupné z: <https://www.zoozlin.eu>

Odborné zdroje a platformy:

USES. USES [online]. 2024 [cit. 2024-02-26]. Dostupné z: <https://nature.cz/uses>

BIOM. Biom [online]. 2024 [cit. 2024-02-26]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/>

wiki/Biom

Zahradní ha-ha příkop [online]. 2024 [cit. 2024-02-26]. Dostupné z: <https://www.nkz.cz/zahradni-architektura/stavby/jak-proc-vznikl-zahradni-ha-ha-prikop>
KATALOG ZVÍŘAT. Katalog zvířat [online]. 2024 [cit. 2024-02-26]. Dostupné z: <https://katalogzvirat.cz>

Knihy:

Legislativa:

Základní legislativa:

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (zákon o ochraně přírody)
Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)
Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích (lesní zákon)
Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách (vodní zákon)

Další relevantní legislativa:

Zákon č. 100/2001 Sb., o ochraně ovzduší
Zákon č. 274/2001 Sb., o vlivu na životní prostředí
Zákon č. 458/2000 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu
Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví
Zákon č. 156/1998 Sb., o hřbitovech a pohřbívání
Vyhláška č. 395/1992 Sb., o ochraně dřevin a keřů rostoucích mimo les
Vyhláška č. 133/1994 Sb., o ochraně druhů volně žijících živočichů

Biokoridor:

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (zákon o ochraně přírody)
Vyhláška č. 395/1992 Sb., o ochraně dřevin a keřů rostoucích mimo les
Metodika pro navrhování a realizaci biokoridorů: [https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/uzemni_system_ekologicke_stability/\\$FILE/OOOPK_Metodika%20vymezovani%20USES_20170330.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/uzemni_system_ekologicke_stability/$FILE/OOOPK_Metodika%20vymezovani%20USES_20170330.pdf)

Zoopark:

Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči
Vyhláška č. 376/2001 Sb., o chovu zvířat
Standardy chovu zvířat v zoologických zahradách: https://cit.vfu.cz/pohoda/zoo_chov.pdf

Cyklostezky:

Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích
Vyhláška č. 30/2001 Sb., o dopravním značení
Technické podmínky pro navrhování místních komunikací: <https://www.unmz.cz/files/normalizace/%C4%8CSN%2073%206110/74506.pdf>

Cesty pro pěší:

Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích
Vyhláška č. 30/2001 Sb., o dopravním značení

Technické podmínky pro navrhování místních komunikací: <https://www.unmz.cz/files/normalizace/%C4%8CSN%2073%206110/74506.pdf>

Krajina:

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (zákon o ochraně přírody)
Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)
Národní koncepce územního rozvoje ČR: <https://www.uur.cz/uzemni-planovani/politika-uzemniho-rozvoje-cr/>

Vodní plochy:

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách (vodní zákon)
Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)

Uvedené datумы odpovídají období publikace nebo poslední aktualizace zdrojů.

Ostatní:

Základní škola Svazná. Informace pro rodiče [online]. 2023 [cit. 2024-04-01]. Dostupné z: https://zssvazna.cz/assets/File.ashx?id_org=400054&id_dokumenty=8614
Mineral Česko. Přehled minerálů v České republice [online]. 2023 [cit. 2024-04-01]. Dostupné z: <https://www.mineral-cesko.com>
Státní zemědělský intervenční fond. Zalesňování zemědělské půdy: Příručka pro žadatele [online]. 2023 [cit. 2024-04-01]. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/zalesnovani-zemedelske-pudy>
Ministerstvo zemědělství. Metodika pro hodnocení kvality půdy [online]. 2023 [cit. 2024-04-01]. Dostupné z: https://eagri.cz/public/portal/-q311329—G88EIO_G/metodika
Ústav teorie a ochrany krajiny. Hypoalergenní krajinné parametry [online]. 2023 [cit. 2024-04-01]. Dostupné z: http://www.utok.cz/sites/default/files/data/USERS/u24/clanek_hipo_parametry.pdf
Lesy České republiky. Strategie rozvoje lesnictví 2020-2030 [online]. 2023 [cit. 2024-04-01]. Dostupné z: https://lesy.cz/wp-content/uploads/2021/01/Strategie-rozvoje_2020.pdf
Henning Larsen. Open Detail: Biogenní materiály pro stavebnictví [online]. 2023, 19 března [cit. 2024-04-01]. Dostupné z: <https://henninglarsen.com/en/news/archive/2024/03/19-introducing-open-detail-a-biogenic-materials-database-for-construction>
WAH. Katalog stavebních produktů [online]. 2023 [cit. 2024-04-01]. Dostupné z: <https://www.wah.cz/produkty>
Artemide. Reeds Outdoor: Designové venkovní osvětlení [online]. 2023 [cit. 2024-04-01]. Dostupné z: <https://www.artemide.com/en/subfamily/2080152/reeds-outdoor?series=7>
Snøhetta. Viewpoint Snøhetta [online]. 2023 [cit. 2024-04-01]. Dostupné z: <https://www.snohetta.com/projects/viewpoint-snohetta>
David Černý Tour. Pegas: Socha Davida Černého [online]. 2023 [cit. 2024-04-01]. Dostupné z: <https://www.david-cerny-tour.com/pegas>
Aleš Veselý. Biografie a díla [online]. 2023 [cit. 2024-04-01]. Dostupné z: <https://www.alesvesely.com/>

ps://www.google.com/search?client=safari&rls=en&q=Ale%C5%A1+Ve-
sel%C3%BD&ie=UTF-8&oe=UTF-8

City Lumens. Osvětlení měst v České republice [online]. 2023 [cit. 2024-04-01]. Do-
stupné z: <https://citylumens.com/cz>

V rámci kontroly a zpracování této práce byly použity systémy AI GPT, Gemini a Copilot pro provádění určitých analýz a textových zpracování. Tyto nástroje však sloužily pouze jako podpůrný materiál a nebyly hlavním zdrojem informací.– [zootabor.eu](<https://www.zootabor.eu>), říjen 2023.

– [zoohluboka.cz](<https://www.zoohluboka.cz>), listopad 2023.

– [zoo.ch](<https://www.zoo.ch/en>), prosinec 2023.

– [salzburg-zoo.at](<https://salzburg-zoo.at>), leden 2024.

– [zoobudapest.com](<https://zoobudapest.com/en/plan-your-visit/zoo-map>), únor 2024.

– [zoozlin.eu](<https://www.zoozlin.eu>), březen 2024.

****Odborné zdroje a platformy:****

– [nature.cz/uses](<https://nature.cz/uses>), duben 2024.

– [cs.wikipedia.org/wiki/Biom](<https://cs.wikipedia.org/wiki/Biom>), květen 2024.

– [nkz.cz](<https://www.nkz.cz/zahradni-architektura/stavby/jak-proc-vznikl-zahradni-ha-ha-prikop>), červen 2024.

– [katalogzvirat.cz](<https://katalogzvirat.cz>), červenec 2024.

Tento seznam poskytuje komplexní přehled zdrojů použitých pro zpracování diplomové práce v oblasti krajinářského managementu a ekologie, včetně relevantních online a kartografických materiálů.